

Załącznik nr 2 do
Uchwały Nr 444/16
Zarządu Województwa Łódzkiego
z dnia 19 kwietnia 2016 r.

**Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020**

19 kwietnia 2016 r.

Spis treści

I. Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji.....	3
II. Opis poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań	7
Os priorytetowa I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy	7
Os priorytetowa II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka.....	18
Os priorytetowa III Transport.....	41
Os priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna.....	62
Os priorytetowa V Ochrona środowiska	87
Os priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu.....	110
Os priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych.....	133
Os priorytetowa VIII Zatrudnienie.....	162
Os priorytetowa IX Włączenie społeczne	182
Os priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie.....	205
Os priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności	225
Os priorytetowa XII Pomoc Techniczna	246
III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR).....	257
IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji	263
V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020.....	281
Słowniczek pojęć i skrótów	286
Załączniki	302
Załącznik nr 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych.....	302
Załącznik nr 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań	302
Załącznik nr 3 – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań.....	302
Załącznik nr 4 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego	302
Załącznik nr 5 – Zasady kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR.....	302

I. Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji

Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020 (RPO WŁ na lata 2014-2020) opracowany został na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym), a także na podstawie ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (zwanej dalej ustawą wdrożeniową). Program został przyjęty przez Komisję Europejską decyzją z dnia 18 grudnia 2014 r.

RPO WŁ na lata 2014-2020 odpowiada na kluczowe wyzwania rozwojowe regionu, przyczyniając się jednocześnie do realizacji celów Umowy Partnerstwa i włączając się w realizację celów Strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu Europa 2020. RPO WŁ na lata 2014-2020 kieruje wsparcie na obszary istotne dla rozwoju województwa, w szczególności koncentrując środki na dziedzinach, w których region charakteryzuje się największym odchyleniem od celów krajowych strategii Europa 2020, przy uwzględnieniu regionalnego potencjału, a także zapewnia realizację wymaganych przez Komisję Europejską poziomów alokacji na cele tematyczne (ring-fencing). Interwencja Programu obejmuje swoim zasięgiem obszar całego województwa łódzkiego.

RPO WŁ na lata 2014-2020 jest programem dwufunduszowym współfinansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Dwufunduszowość programu umożliwia zaplanowanie kompleksowej interwencji zmierzającej do osiągnięcia celów rozwojowych województwa, co przyczyni się do zwiększenia komplementarności i efektywności wsparcia oraz ściślejszego strategicznego powiązania ze sobą projektów infrastrukturalnych i projektów miękkich. Takie podejście sprzyja również silniejszym powiązaniom i koordynacji działań.

RPO WŁ na lata 2014-2020 składa się z dwunastu monofunduszowych osi priorytetowych:

- **Oś priorytetowa I *Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy***, w ramach której wsparcie służyć będzie zwiększeniu urynkowienia działalności badawczo-rozwojowej sektora nauki oraz wzrostowi liczby innowacyjnych przedsięwzięć w regionie, a także upowszechnieniu współpracy sfery nauki i biznesu.
- **Oś priorytetowa II *Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka***, zakładająca dofinansowanie przedsięwzięć przyczyniających się do ułatwienia przedsiębiorstwom dostępu do wiedzy na temat rynku, innowacyjności i prowadzenia działalności gospodarczej, dostosowania otoczenia gospodarczego do potrzeb potencjalnych inwestorów, wzrostu poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP, realizacji innowacyjnych inwestycji przez MŚP, wpływających na zwiększenie konkurencyjności i rozwój przedsiębiorstw w województwie łódzkim.
- **Oś priorytetowa III *Transport***, w ramach której wdrażane będą inwestycje umożliwiające stworzenie w województwie łódzkim sprawnego, bezpiecznego i niskoemisyjnego systemu publicznego transportu zbiorowego oraz zapewniające zwiększenie dostępności transportowej województwa w ruchu drogowym i kolejowym, a także rozwój sektora usług logistycznych i transportu multimodalnego.

- **Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna** umożliwi zwiększenie produkcji energii ze źródeł odnawialnych i wspieranie rozwoju gospodarki niskoemisyjnej, co przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych, obniżenia zużycia energii oraz poprawy stanu środowiska poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery.
- **Oś priorytetowa V Ochrona środowiska**, której wsparcie służyć będzie zapobieganiu zagrożeniom związanym ze zmianami klimatu i minimalizowaniu ich skutków, ograniczeniu składowania odpadów, poprawie jakości wód powierzchniowych i zapobieganiu odprowadzania zanieczyszczeń do wody i gruntów, ochronie różnorodności biologicznej w regionie.
- **Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu** zakłada wspieranie działań na rzecz zachowania dziedzictwa kulturowego i zwiększenia partycypacji w kulturze na terenie województwa łódzkiego, a także wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych regionu dla rozwoju gospodarki turystycznej i kompleksowej rewitalizacji obszarów zdegradowanych.
- **Oś priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych**, w ramach której realizowane będą przedsięwzięcia służące rozwojowi i zwiększeniu dostępności e-usług sektora publicznego, podniesieniu jakości i dostępu do usług zdrowotnych, opieki społecznej, żłobkowej i edukacji.
- **Oś priorytetowa VIII Zatrudnienie**, której interwencja zakładająca wsparcie dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo, w tym zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, przyczyni się do wzrostu zatrudnienia i przedsiębiorczości w regionie.
- **Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne** zakłada wsparcie w zakresie aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz poprawę dostępu do usług społecznych i zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby w regionie oraz rozwój ekonomii społecznej
- **Oś priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie** przyczyni się do wzrostu szans na zatrudnienie i utrzymania zatrudnienia poprzez umożliwienie łączenia życia zawodowego z prywatnym, poprawy adaptacyjności przedsiębiorstw i ich pracowników do zmian, a także wdrożenia programów zdrowotnych mających wpływ na utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu.
- **Oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności** umożliwi zwiększenie uczestnictwa dzieci w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej, rozwój kompetencji kluczowych uczniów, podniesienie kompetencji osób dorosłych w obszarze TIK i języków obcych, poprawę zdolności do zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dostosowanie kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb regionalnego rynku pracy.
- **Oś priorytetowa XII Pomoc Techniczna** służąca zapewnieniu systemu skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020.

Wszystkie przedsięwzięcia wdrażane w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 zgodne będą ze Strategią Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020.

Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania oraz metody obliczania wkładu Funduszu

Całkowita alokacja środków Unii Europejskiej na realizację RPO WŁ na lata 2014-2020 wynosi 2 256 049 115 EUR, z tego 1 621 433 387 EUR (71,87%) to środki EFRR, a 634 615 728 EUR (28,13%) – EFS. Uwzględniając szacunkowe zaangażowanie środków krajowych (publicznych i prywatnych), wynoszące 398 126 320 EUR, ogółem w ramach Programu zostaną sfinansowane przedsięwzięcia o wartości 2 654 175 435 EUR.

Podział środków EFRR oraz EFS na poszczególne osie kształtuje się następująco:

Lp.	Numer i nazwa Osi Priorytetowej	Alokacja (EUR)	Fundusz
1.	Oś priorytetowa I <i>Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy</i>	201 619 822 EUR	EFRR
2.	Oś priorytetowa II <i>Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka</i>	274 835 401 EUR	EFRR
3.	Oś priorytetowa III <i>Transport</i>	395 662 889 EUR	EFRR
4.	Oś priorytetowa IV <i>Gospodarka niskoemisyjna</i>	224 954 770 EUR	EFRR
5.	Oś priorytetowa V <i>Ochrona środowiska</i>	117 498 058 EUR	EFRR
6.	Oś priorytetowa VI <i>Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu</i>	279 125 837 EUR	EFRR
7.	Oś priorytetowa VII <i>Infrastruktura dla usług społecznych</i>	127 736 610 EUR	EFRR
8.	Oś priorytetowa VIII <i>Zatrudnienie</i>	159 872 131 EUR	EFS
9.	Oś priorytetowa IX <i>Włączenie społeczne</i>	162 084 441 EUR	EFS
10.	Oś priorytetowa X <i>Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie</i>	115 023 713 EUR	EFS
11.	Oś priorytetowa XI <i>Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności</i>	130 018 967 EUR	EFS
12.	Oś Priorytetowa XII <i>Pomoc techniczna</i>	67 616 476 EUR	EFS

Wartości kwotowe w PLN będą ustalane dla każdego naboru projektów wg kursu wymiany walut EBC z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

W celu koncentracji środków EFSI na wynikach oraz osiągnięciu celów unijnej strategii na rzecz inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającemu włączeniu społecznemu w ramach Programu wyodrębniona została rezerwa wykonania w wysokości 6% całkowitej alokacji EFRR oraz 6% całkowitej alokacji EFS. Rezerwa wykonania ustanowiona jest w każdej Osi priorytetowej Programu w jednakowej proporcji do jej wartości w podziale na lata dla każdego roku, z wyjątkiem Osi XII Pomoc techniczna, dla której zgodnie z art. 22 rozporządzenia ogólnego nie ustanowiono rezerwy.

W Programie zastosowano koncentrację tematyczną środków EFSI zgodną z zapisami rozporządzeń unijnych dotyczących poszczególnych funduszy oraz Umowy Partnerstwa.

Dla osi priorytetowych I – XI przewidziano możliwość wykorzystania mechanizmu cross-financingu, maksymalnie do wysokości 10% unijnego finansowania w odniesieniu do każdej osi priorytetowej (współfinansowanie kosztów projektów w zakresie ich kwalifikowalności, zgodnie z zasadami obowiązującymi dla drugiego funduszu), pod warunkiem że koszty te są konieczne do odpowiedniej realizacji operacji z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów i są bezpośrednio z nią związane.

Wykorzystanie w RPO WŁ na lata 2014-2020 instrumentów finansowych, gdzie w oparciu o przeprowadzoną dotychczas analizę nie przewiduje się ich zastosowania, nie jest wykluczone i może być rozważone w celu wsparcia inwestycji uznanych za finansowo wykonalne, lecz nie posiadających możliwości pozyskania wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. Decyzja o dokonaniu wkładu programu operacyjnego do instrumentu finansowego musi być oparta o przeprowadzoną ocenę ex-ante, która zgodnie z art. 37 rozporządzenia ogólnego wykaże występowanie zawodności mechanizmów rynkowych lub nieoptymalny poziom inwestycji, a także szacunkowy poziom i zakres zapotrzebowania na inwestycje publiczne, w tym typy instrumentów finansowych, które mają uzyskać wsparcie.

Zasady dotyczące poziomu współfinansowania w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020

Maksymalny poziom dofinansowania każdej osi priorytetowej Programu środkami pochodzącymi z EFRR i EFS w regionach słabiej rozwiniętych, do której to kategorii zalicza się województwo łódzkie, został określony w oparciu o zapisy z art. 120 rozporządzenia ogólnego na poziomie 85%.

Przyjęcie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 maksymalnego poziomu dofinansowania na poziomie osi priorytetowej nie oznacza automatycznie maksymalnych poziomów dofinansowania na poziomie projektów.

Każdorazowo poziom dofinansowania projektu musi zostać ustalony przy zastosowaniu właściwych przepisów o projektach generujących dochód (zgodnie z art. 61 rozporządzenia ogólnego oraz Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020) lub o pomocy publicznej.

IZ RPO WŁ zapewnia, że wszelkie wsparcie publiczne w ramach Programu będzie zgodne z przepisami o pomocy publicznej, obowiązującymi w momencie, gdy pomoc publiczna jest przyznana.

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa I Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa I *Badania, rozwój i komercjalizacja wiedzy* realizowana jest w ramach Celu tematycznego 1 *Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji

Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje

Przedsięwzięcia ukierunkowane na zwiększenie poziomu urynkowienia działalności badawczo-rozwojowej oraz aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw skutkować będą modernizacją regionalnej gospodarki oraz przekształceniem beneficjentów pomocy w podmioty kreujące innowacje.

Inwestycje sektora nauki w infrastrukturę badawczą będą ukierunkowane na osiągnięcie wzrostu przychodów z prac badawczych prowadzonych na zlecenie przedsiębiorstw. Dofinansowanie uzyskają przedsięwzięcia zapewniające komercyjne wykorzystanie infrastruktury badawczej nauki, wzrost dostępności przemysłu do zaawansowanej infrastruktury badawczej nauki, zwiększoną aktywność sektora nauki w komercjalizacji wyników prac badawczych, poprawę jakości prowadzonych prac badawczych oraz wykorzystanie potencjału kadr naukowych.

W celu pobudzenia działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw wspierane będą projekty dotyczące zwiększenia możliwości prowadzenia prac B+R w oparciu o własną infrastrukturę B+R przedsiębiorstw poprzez inwestycje w nową lub rozwój istniejącej infrastruktury badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw.

Wzrost nakładów przedsiębiorstw na działalność B+R będzie możliwy dzięki współfinansowaniu przedsięwzięć związanych z prowadzeniem prac badawczo-rozwojowych przez przedsiębiorstwa, umożliwiających doprowadzenie rozwiązania będącego przedmiotem projektu od etapu badań do etapu komercjalizacji.

Dofinansowanie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne określone w ramach RSI LORIS 2030.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	201 619 822
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie I.1 Rozwój infrastruktury badań i innowacji	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie I.1	<p>Celem działania jest zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej. Województwo łódzkie charakteryzuje się niskim poziomem zorientowania sektora nauki na komercjalizację wyników badań i współpracę z przedsiębiorstwami oraz niedostateczną jakością infrastruktury badawczej.</p> <p>Niedostosowanie przez sektor nauki zaplecza badawczego do prowadzenia komercyjnych prac badawczo-rozwojowych skutkuje ograniczeniem możliwości rozwojowych regionu, a także niekorzystnie wpływa na wzrost konkurencyjności regionu oraz dalszy rozwój innowacji.</p> <p>Do stworzenia warunków dla rozwoju badań i innowacji niezbędny jest wzrost nakładów na infrastrukturę badawczą, którego efektem będzie wytworzenie infrastruktury badawczej umożliwiającej prowadzenie rynkowo zorientowanej działalności badawczo-rozwojowej.</p> <p>W ramach działania wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne dotyczące inwestycji w strategiczną, publiczną infrastrukturę badawczą¹.</p> <p>Warunkiem realizacji przedsięwzięcia związanego ze wsparciem infrastruktury badawczej jest przedstawienie przez wnioskodawcę planu prac badawczych, przewidzianych do prowadzenia na wspieranej infrastrukturze, wykazującego że będzie ona używana przez i na rzecz przedsiębiorstw.</p> <p>IZ RPO WŁ w umowie o dofinansowanie projektu zobowiązuje beneficjenta do osiągnięcia wskaźnika rezultatu związanego ze wzrostem przychodów ze źródeł prywatnych.</p> <p>Przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury badawczej może otrzymać wsparcie jedynie, gdy stanowi element dopełniający istniejące zasoby.</p> <p>Projekt dotyczący wsparcia infrastruktury badawczej powinien charakteryzować możliwie wysoki stopień współfinansowania ze źródeł prywatnych.</p> <p>Współfinansowana, w ramach projektu, infrastruktura badawcza będzie udostępniona podmiotom spoza jednostki otrzymującej wsparcie na przejrzystych i niedyskryminujących zasadach, a przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 10% kosztów inwestycji w infrastrukturę, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach.</p> <p>Finansowanie infrastruktury TIK w projekcie jest możliwe tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji przedsięwzięcia z zakresu wsparcia infrastruktury badawczej.</p> <p>Działania w zakresie inwestycji w publiczną infrastrukturę badawczą są koordynowane z poziomu krajowego, a mechanizm koordynacji zapewnia Kontrakt Terytorialny.</p>

¹ To jest spełniające łącznie poniższe warunki:

- wskazane w Kontrakcie Terytorialnym,
- zgodne z definicją „infrastruktury badawczej” z Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,
- pozostające własnością państwowych osób prawnych.

7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CO25) - Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CO27) - Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie I.1	Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, służące wytworzeniu lub unowocześnieniu infrastruktury badawczej wykorzystywanej do prowadzenia rynkowo zorientowanej działalności badawczo-rozwojowej.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki naukowe - szkoły wyższe - konsorcja naukowe z rolą wiodącą jednostki naukowej
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorcy - jednostki naukowe - szkoły wyższe
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie I.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie I.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie I.1	50 913 930
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANIAM W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie I.1	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie I.1	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie I.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy w ramach Kontraktu Terytorialnego. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie I.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	

Działanie I.1	W ramach Działania I.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w formie działań informacyjno-promocyjnych lub szkoleniowych w przypadku, gdy stanowią one integralną część projektu oraz gdy zastosowanie cross-financingu jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.1	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie I.1	Metoda zryczałtowanej procentowej stawki dochodów – 20%
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie I.1	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 80% kwoty dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie I.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – art. 26 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie I.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie I.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.1	15,00%

	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie I.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.1	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie I.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie I.2 Inwestycje przedsiębiorstw w badania i innowacje	Poddziałanie I.2.1 Infrastruktura B+R przedsiębiorstw
	Poddziałanie I.2.2 Projekty B+R przedsiębiorstw
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie I.2	<p>Celem działania jest zwiększenie aktywności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw.</p> <p>Realizacja niniejszego działania poprzez wsparcie rozwoju istniejącego lub stworzenia nowego zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw oraz realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, których wyniki zostaną wdrożone do działalności gospodarczej ma przyczynić się do zwiększenia nakładów na działalność B+R przedsiębiorstw z terenów województwa łódzkiego.</p> <p>W rezultacie wzrośnie odsetek innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym liczba podmiotów gospodarczych tworzących i inwestujących w centra badawczo-rozwojowe, posiadających w strukturze własne działy badawczo-rozwojowe, korzystających z zamawianych prac badawczych lub prowadzących prace badawczo-rozwojowe.</p> <p>Wsparcie w ramach działania I.2 skoncentrowane jest na MŚP. Inwestycje dużych przedsiębiorstw mogą być współfinansowane pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R do gospodarki regionu łódzkiego oraz zobowiązania się dużego przedsiębiorstwa, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorstwa na terytorium Unii Europejskiej, w związku z realizacją dofinansowywanego projektu. Wsparcie dla dużych przedsiębiorstw ograniczone jest do przedsięwzięć o wysokim ryzyku lub niskiej rentowności lub projektów o unikalnym charakterze, które nie mogą zostać zrealizowane przez MŚP.</p> <p>W zakresie niniejszego działania wsparcie otrzymają wyłącznie projekty wpisujące się w specjalizacje regionalne.</p>
Poddziałanie I.2.1	<p>Ze względu na zdiagnozowane w regionie potrzeby, w ramach Poddziałania I.2.1 wsparcie otrzymają projekty związane z tworzeniem, bądź rozwojem istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, których produkty będą służyły do prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa, w tym zmierzające do przekształcenia jednostki w centrum badawczo-rozwojowe. Warunkiem otrzymania dofinansowania jest przedstawienie przez wnioskodawcę planu prac badawczo-rozwojowych przewidzianych do prowadzenia na wspieranej infrastrukturze.</p>
Poddziałanie I.2.2	<p>Wsparcie w Poddziałaniu I.2.2 ukierunkowane jest na realizację projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw.</p> <p>W ramach Poddziałania jest możliwe sfinansowanie badań przemysłowych oraz prac rozwojowych (w tym prac demonstracyjnych) do etapu pierwszej produkcji (rozumianej jako pierwsze przemysłowe wytworzenie odnoszące się do pełnej pilotażowej linii lub pierwszego w swoim rodzaju sprzętu i wyposażenia, które obejmują etapy późniejsze w stosunku do wytworzenia linii pilotażowych włączając w to fazę testów, ale nie obejmują produkcji masowej ani</p>

	<p>komercyjnego wykorzystania), włącznie z działaniami w zakresie wczesnej walidacji produktów, przy zastrzeżeniu, iż faza pierwszej produkcji nie może stanowić samodzielnego projektu.</p> <p>W wyniku przeprowadzonych prac badawczo-rozwojowych powinien zostać osiągnięty etap zaawansowania innowacyjnego rozwiązania (produktu, usługi, procesu), pozwalający na jego urynkowanie.</p> <p>Ponadto, komponent projektu może stanowić uzyskanie ochrony własności przemysłowej przez przedsiębiorstwa dla wyników przeprowadzonych prac badawczo-rozwojowych.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	- Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej
Poddziałanie I.2.2	-
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CO02) - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CO06) - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CO26) - Liczba wspartych laboratoriów badawczych
Poddziałanie I.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CO02) - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CO06) - Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi) (CO26) - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne służące wytworzeniu lub unowocześnieniu infrastruktury badawczo-rozwojowej, wykorzystywanej do prowadzenia działalności innowacyjnej przedsiębiorstwa.
Poddziałanie I.2.2	Przeprowadzenie badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych (do etapu pierwszej produkcji) służących opracowaniu nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie I.2	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorcy - konsorcja przemysłowe z rolą wiodącą przedsiębiorcy²
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie I.2	- przedsiębiorcy

² Rozumiane jako grupa jednostek organizacyjnych z rolą wiodącą przedsiębiorcy, w której skład wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, podejmująca na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych. Do konsorcjum stosuje się zapisy art. 33 ustawy wdrożeniowej, z wyłączeniem ust. 2 i ust. 4.

Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie I.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie I.2	150 705 892
Poddziałanie I.2.1	99 457 864
Poddziałanie I.2.2	51 248 028
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	Beneficjenci projektów finansowanych ze środków poddziałania I.2.2 mogą ubiegać się o wsparcie na wdrożenie wyników prac B+R w ramach celu tematycznego 3, w ramach instrumentów wsparcia dostępnych w RPO WŁ na lata 2014-2020 lub POIR.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie I.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie I.2.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie
Poddziałanie I.2.2	protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Poddziałanie I.2.1	– wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu
Poddziałanie I.2.2	– wydatki związane ze zlecaniem podmiotom zewnętrznym prac badawczo-rozwojowych, będą kwalifikowalne do wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie I.2	W ramach Działania I.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w formie działań informacyjno-promocyjnych lub szkoleniowych w przypadku, gdy stanowią one integralną część projektu oraz gdy zastosowanie cross-financingu jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów.
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW	

KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.2	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie I.2	<p>W przypadku dużych przedsiębiorstw, zgodnie z art. 61 ust. 8 rozporządzenia ogólnego istnieje konieczność uwzględniania dochodu w projektach, w których całkowite koszty kwalifikowalne przekraczają 1 mln euro.</p> <p>Zgodnie z art. 61 ust. 6 rozporządzenia ogólnego, gdy nie ma możliwości obiektywnego oszacowania dochodu na etapie wniosku o dofinansowanie, w projektach realizowanych przez duże przedsiębiorstwa o całkowitych kosztach kwalifikowanych powyżej 1 mln euro monitorowany będzie rzeczywisty dochód wygenerowany w okresie trzech lat od zakończenia projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy, w zależności od tego, który termin nastąpi wcześniej.</p>
Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania
Poddziałanie I.2.2	<p>Zgodnie z art. 67 oraz art. 68 rozporządzenia ogólnego w ramach działania przewiduje się możliwość stosowania stawki ryczałtowej w przypadku kosztów pośrednich w wysokości max. 10% bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych.</p> <p>Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania.</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – art. 26 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie I.2.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie

	<p>udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie I.2	85,00%
Poddziałanie I.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie I.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie I.2	85,00%
Poddziałanie I.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie I.2.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie I.2	15,00%
Poddziałanie I.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie I.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie I.2.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie I.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie I.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie I.2.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie I.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.2	Nie dotyczy

Poddziałanie I.2.1	
Poddziałanie I.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie I.2	
Poddziałanie I.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie I.2.2	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa II *Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka* realizowana jest w ramach Celu tematycznego 3 *Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw, sektora rolnego (w odniesieniu do EFRROW) oraz sektora rybołówstwa i akwakultury (w odniesieniu do EFMR)*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie II.1 Otoczenie biznesu

Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw

Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP

Przedsięwzięcia ukierunkowane na: stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP, zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP oraz zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP, skutkować będą zwiększeniem dynamiki rozwoju przedsiębiorstw oraz poprawą ich przewag konkurencyjnych na rynkach krajowych i międzynarodowych.

Lepsze warunki do rozwoju MŚP osiągane są poprzez wsparcie rozwoju otoczenia biznesu, stymulującego dostęp przedsiębiorstw do informacji, doradztwa i zaplecza technicznego, jak również poprzez dostosowanie terenów inwestycyjnych do potrzeb prowadzenia działalności gospodarczej.

Zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP realizowane jest poprzez przedsięwzięcia polegające na umiędzynarodowieniu działalności gospodarczej przedsiębiorstw z terenu województwa łódzkiego, tworzeniu nowych modeli biznesowych dotyczących ekspansji na nowe rynki zbytu oraz opracowaniu i wdrożeniu kompleksowej oferty promocji gospodarczej regionu.

Zwiększenie zastosowania innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP osiągane jest poprzez realizację inwestycji, które prowadzą do wzmocnienia zdolności prorozwojowych firm oraz wprowadzania na rynek wysokiej jakości produktów lub usług. Interwencja jest również ukierunkowana na wsparcie dostępu przedsiębiorstw do kapitału zewnętrznego poprzez rozwój instrumentów finansowych.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	274 835 401
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.1 Otoczenie biznesu	Poddziałanie II.1.1 Tereny inwestycyjne
	Poddziałanie II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych
	Poddziałanie II.1.3 Tereny inwestycyjne – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.1	Celem działania jest stworzenie lepszych warunków do rozwoju MŚP.
Poddziałanie II.1.1	<p>W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia prowadzące do kompleksowego przygotowania terenów przeznaczonych pod inwestycje gospodarcze.</p> <p>Przez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych rozumie się – w zależności od zapotrzebowania potencjalnych inwestorów – w szczególności: prace studyjno-koncepcyjne dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych, badania geotechniczne, uporządkowanie, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz inwestycje polegające na uzupełnieniu brakujących elementów uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych, modernizację wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej oraz wyposażenie w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę tj. budowę, przebudowę, remont lub modernizację obiektów budowlanych w ograniczonym i niezbędnym zakresie.</p> <p>Przez uzbrojenie terenu rozumie się inwestycję w rozumieniu art. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli: budowę drogi, wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.</p> <p>Poprzez budowę drogi rozumie się wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną. Jako wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną należy rozumieć, zgodnie z ustawą o drogach publicznych drogi wewnętrzne tj. drogi niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg, w szczególności drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorstwa. Wydatki te dopuszczalne są jedynie w ramach obowiązującego limitu, pod warunkiem, że stanowią element uzupełniający projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego.</p> <p>Realizacja projektów dotyczących kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego uwarunkowana jest zapewnieniem właściwego dostępu do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT4, CT7 lub CT9.</p> <p>O wsparcie mogą się ubiegać uprawnione podmioty, które mają uregulowane prawo własności do terenów inwestycyjnych objętych projektem (własność lub użytkowanie wieczyste).</p> <p>Teren, którego dotyczy projekt, powinien, zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, być przeznaczony pod działalność produkcyjną lub usługową, z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe. Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.</p>

	<p>Projekty realizowane są pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, z wyjątkiem przypadków, gdy limit dostępnej powierzchni został już wyczerpany. Teren inwestycyjny przygotowany w ramach projektu przeznaczony jest wyłącznie pod działalność MŚP.</p> <p>Dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych zostanie przyznane w przypadku zobowiązania się beneficjenta do zastosowania i monitorowania wskaźników w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach, – pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych, – liczby miejsc pracy utworzonych przez MŚP w inwestycjach zlokalizowanych na uzbrojonych terenach. <p>Nieosiągnięcie wielkości zakładanych wskaźników w zakresie liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach lub pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych skutkuje dla Beneficjenta sankcjami ustanowionymi w oparciu o zapisy umowy o dofinansowanie.</p> <p>W celu efektywnego wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych przewidziane jest również wsparcie działań informacyjno-promocyjnych skierowanych do potencjalnych inwestorów. Działania te stanowią element szerszego przedsięwzięcia dotyczącego przygotowania terenów inwestycyjnych. Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie II.1.2	<p>W ramach poddziałania realizowane są przedsięwzięcia prowadzące do profesjonalizacji oraz rozwoju specjalistycznych usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu (w tym inkubatory przedsiębiorczości oraz akademickie inkubatory przedsiębiorczości) na rzecz MŚP, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa w obszarze innowacji oraz współpracy B+R .</p> <p>Profesjonalizacja usług IOB doprowadzi do standaryzacji świadczonych przez nie usług oraz wypracowania kompleksowej oferty usług wyspecjalizowanych i dostosowanych do faktycznych potrzeb podmiotów z nich korzystających.</p> <p>W ramach poddziałania realizowane są również przedsięwzięcia prowadzące do profesjonalizacji oraz rozwoju usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości, w tym inkubatory działające w środowisku akademickim.</p> <p>Przez usługi specjalistyczne należy rozumieć usługi świadczone przez podmioty zewnętrzne, nieposiadające charakteru ciągłego lub okresowego oraz które nie są związane ze zwykłymi kosztami operacyjnymi przedsiębiorstwa. W przypadku usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości dozwolone jest wsparcie usług prawnych oraz doradztwa podatkowego.</p> <p>Bezpośrednie wsparcie profesjonalizacji oraz zwiększenia potencjału IOB niezbędnego do wdrożenia wyspecjalizowanych usług na rzecz MŚP będzie przyznane IOB, które spełniają poniższe kryteria:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. posiadają strategię biznesową wskazującą ich różne źródła przychodów i potwierdzającą zdolność do działania w warunkach rynkowych oraz prowadzenia działalności samodzielnej finansowo (lub staną się stopniowo samowystarczalni do końca okresu kwalifikowalności) 2. posiadają minimum roczny plan pracy zawierający indykatywną listę projektów lub usług, które mają być wdrożone lub świadczone, dostępnych zasobów, niezbędnych szkoleń, wymaganego budżetu i źródeł finansowania (w szczególności powinny zostać wskazane projekty na które zostanie przekazane wsparcie z EFRR) 3. wykażą że świadczone usługi są przygotowane zgodnie ze standardami

	<p>obowiązującymi na poziomie krajowym lub europejskim lub międzynarodowym,</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. przedstawia dotychczasowe doświadczenie w zakresie doradztwa lub wspierania przedsiębiorczości w rozwoju biznesu, w tym współpracy biznesu z sektorem B+R 5. prowadzą monitoring oraz ocenę satysfakcji działalności w celu poprawy jakości świadczonych usług. <p>Infrastruktura IOB będzie wspierana jedynie w incydentalnych i uzasadnionych przypadkach, jako element szerszego projektu polegającego na profesjonalizacji oraz rozwoju specjalistycznych usług IOB realizowanych na rzecz MŚP przy spełnieniu następujących warunków:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. działalność IOB wpisuje się w regionalną strategię inteligentnej specjalizacji 2. IOB dysponuje strategią lub planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia 3. przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych 4. przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu, zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany 5. IOB dążyć będą do prowadzenia działalności na zasadach rynkowych, w oparciu o otwartą konkurencję. <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie II.1.3	<p>W ramach poddziałania realizowane będą przedsięwzięcia prowadzące do kompleksowego przygotowania terenów przeznaczonych pod inwestycje gospodarcze.</p> <p>Przez kompleksowe przygotowanie terenów inwestycyjnych rozumie się – w zależności od zapotrzebowania potencjalnych inwestorów – w szczególności: prace studyjno-koncepcyjne dotyczące tworzenia terenów inwestycyjnych, badania geotechniczne, uporządkowanie, uzbrojenie terenów inwestycyjnych oraz inwestycje polegające na uzupełnieniu brakujących elementów uzbrojenia technicznego terenów inwestycyjnych, modernizację wewnętrznej infrastruktury komunikacyjnej oraz wyposażenie w niezbędną do ich funkcjonowania infrastrukturę tj. budowę, przebudowę, remont lub modernizację obiektów budowlanych w ograniczonym i niezbędnym zakresie.</p> <p>Przez uzbrojenie terenu rozumie się inwestycję w rozumieniu art. 2 pkt. 13 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, czyli: budowę drogi, wybudowanie pod ziemią, na ziemi albo nad ziemią przewodów lub urządzeń wodociagowych, kanalizacyjnych, ciepłowniczych, elektrycznych, gazowych i telekomunikacyjnych.</p> <p>Poprzez budowę drogi rozumie się wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną. Jako wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną należy rozumieć, zgodnie z ustawą o drogach publicznych drogi wewnętrzne tj. drogi niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg, w szczególności drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorstwa. Wydatki te dopuszczalne są jedynie w ramach obowiązującego limitu, pod warunkiem, że stanowią element uzupełniający projektu dotyczącego kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego.</p> <p>Realizacja projektów dotyczących kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego uwarunkowana jest zapewnieniem właściwego dostępu do</p>

	<p>terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych beneficjenta lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT4, CT7 lub CT9.</p> <p>O wsparcie mogą się ubiegać uprawnione podmioty, które mają uregulowane prawo własności do terenów inwestycyjnych objętych projektem (własność lub użytkowanie wieczyste).</p> <p>Teren, którego dotyczy projekt, powinien, zgodnie z postanowieniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bądź decyzją, o której mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, być przeznaczony pod działalność produkcyjną lub usługową, z wyłączeniem terenów przeznaczonych pod inwestycje mieszkaniowe. Teren nie może być również przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.</p> <p>Projekty realizowane są pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, z wyjątkiem przypadków, gdy limit dostępnej powierzchni został już wyczerpany.</p> <p>Teren inwestycyjny przygotowany w ramach projektu przeznaczony jest wyłącznie pod działalność MŚP.</p> <p>Dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu kompleksowego przygotowania terenów inwestycyjnych zostanie przyznane w przypadku zobowiązania się beneficjenta do zastosowania i monitorowania wskaźników w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach, – pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych, – liczby miejsc pracy utworzonych przez MŚP w inwestycjach zlokalizowanych na uzbrojonych terenach. <p>Nieosiągnięcie wielkości zakładanych wskaźników w zakresie liczby inwestycji MŚP zlokalizowanych na uzbrojonych terenach lub pełnego stopnia wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych skutkuje dla Beneficjenta sankcjami ustanowionymi w oparciu o zapisy umowy o dofinansowanie.</p> <p>W celu efektywnego wykorzystania uzbrojonych terenów inwestycyjnych przewidziane jest również wsparcie działań informacyjno-promocyjnych skierowanych do potencjalnych inwestorów. Działania te stanowią element szerszego przedsięwzięcia dotyczącego przygotowania terenów inwestycyjnych.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	– Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych
Poddziałanie II.1.2	– Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu
Poddziałanie II.1.3	– Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	– Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych
Poddziałanie II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CO04) – Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez

	instytucje otoczenia biznesu
Poddziałanie II.1.3	– Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego dostosowane do potrzeb potencjalnych inwestorów
Poddziałanie II.1.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. kreowanie oraz rozwój specjalistycznych usług świadczonych przez IOB na rzecz MŚP, poprzez dofinansowanie kosztów przygotowania nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi specjalistycznej lub pakietu usług w ramach profesjonalizacji oferty IOB, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenia badania rynku pod kątem faktycznego zapotrzebowania przedsiębiorstw z sektora MŚP na daną usługę lub pakiet usług – opracowanie założeń dotyczących wdrożenia nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez IOB na rzecz MŚP – pilotaż nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez IOB na rzecz MŚP 2. dofinansowanie kosztów świadczenia przez IOB specjalistycznych usług na rzecz MŚP, na podstawie zapotrzebowania przedsiębiorstwa na usługę, w tym usług związanych m.in. z: <ul style="list-style-type: none"> – budowaniem lub rekonfiguracją modelu biznesowego prowadzonej działalności gospodarczej – opracowaniem strategii działania MŚP – poszukiwaniem rynków zbytu dla nowych lub udoskonalonych produktów lub usług wdrażanych przez MŚP – doradztwem związanym z poprawą istniejącego lub wdrożeniem nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi – doradztwem związanym z transferem wiedzy lub innowacyjnej technologii – doradztwem związanym z rozpoczęciem działalności B+R 3. kreowanie oraz rozwój specjalistycznych usług świadczonych przez inkubatory przedsiębiorczości na rzecz MŚP, poprzez dofinansowanie kosztów przygotowania nowej usługi lub nowego zakresu świadczonej już usługi specjalistycznej lub pakietu usług w ramach profesjonalizacji oferty inkubatorów przedsiębiorczości, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – przeprowadzenia badania rynku pod kątem faktycznego zapotrzebowania przedsiębiorstw z sektora MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy) na daną usługę lub pakiet usług – opracowanie założeń dotyczących wdrożenia nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez inkubator przedsiębiorczości na rzecz MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy) – pilotaż nowej lub udoskonalonej usługi świadczonej przez inkubator przedsiębiorczości na rzecz MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy) 4. dofinansowanie kosztów świadczenia przez inkubatory przedsiębiorczości specjalistycznych usług na rzecz MŚP znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju (do 24 miesięcy), na podstawie zapotrzebowania przedsiębiorstwa na

	<p>usługę, w tym usług związanych m.in. z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowaniem lub rekonfiguracją modelu biznesowego prowadzonej działalności gospodarczej – opracowaniem strategii działania MŚP – poszukiwaniem rynków zbytu dla nowych lub udoskonalonych produktów lub usług wdrażanych przez MŚP – doradztwem związanym z poprawą istniejącego lub wdrożeniem nowego procesu technologicznego, produktu lub usługi – doradztwem związanym z transferem wiedzy lub innowacyjnej technologii – doradztwem związanym z rozpoczęciem działalności B+R
Poddziałanie II.1.3	<p>Kompleksowe przygotowanie terenu inwestycyjnego dostosowane do potrzeb potencjalnych inwestorów. Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie II.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – instytucje otoczenia biznesu – szkoły wyższe, w przypadku inkubatorów akademickich – MŚP
Poddziałanie II.1.3	– Miasto Łódź
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	– MŚP
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie II.1	63 404 914
Poddziałanie II.1.1	34 359 500
Poddziałanie II.1.2	25 370 414
Poddziałanie II.1.3	3 675 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy

Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie II.1.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie II.1.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie II.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie II.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu
Poddziałanie II.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną w obrębie terenu inwestycyjnego oraz połączenie jej z istniejącym układem komunikacyjnym będą kwalifikowalne do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych projektu – wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wielkopowierzchniowe obiekty handlowe nie mogą stanowić więcej niż 30% powierzchni terenu inwestycyjnego
Poddziałanie II.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną w obrębie terenu inwestycyjnego oraz połączenie jej z istniejącym układem komunikacyjnym będą kwalifikowalne do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych projektu – wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wielkopowierzchniowe obiekty handlowe nie mogą stanowić więcej niż 30% powierzchni terenu inwestycyjnego
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.2	Dla typu przedsięwzięcia dotyczącego profesjonalizacji działalności oraz zwiększenia potencjału IOB przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w formie działań informacyjno-promocyjnych lub szkoleniowych w przypadku, gdy stanowią one integralną część projektu oraz gdy zastosowanie

	cross-financingu jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie II.1.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie II.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.3	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 90% kwoty dofinansowania
Poddziałanie II.1.2	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania
Poddziałanie II.1.3	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 90% kwoty dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie II.1	
Poddziałanie II.1.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.1.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmacniania konkurencyjności

	<p>mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 ,</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.1.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie II.1	85,00%
Poddziałanie II.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie II.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.1.1	86,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie II.1.2	85,00%
Poddziałanie II.1.3	86,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	

Działanie II.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.1.1	14,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie II.1.2	15,00%
Poddziałanie II.1.3	14,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.1	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.1.1	
Poddziałanie II.1.2	
Poddziałanie II.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw	Poddziałanie II.2.1 Modele biznesowe MŚP
	Poddziałanie II.2.2 Promocja gospodarcza regionu
	Poddziałanie II.2.3 Promocja gospodarcza regionu – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.2	Celem działania jest zwiększenie poziomu handlu zagranicznego sektora MŚP.
Poddziałanie II.2.1	<p>Wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane jest na zwiększanie międzynarodowej ekspansji przedsiębiorstw, która przyczyni się do wzrostu obrotów w handlu zagranicznym.</p> <p>Podejmowane działania dotyczą opracowania i wdrożenia nowego modelu biznesowego przedsiębiorstwa w celu wejścia na nowe rynki zbytu za granicą. Obejmują np. badania rynku, dostosowanie strategii produktu lub usługi do danego rynku, demonstrowanie technologii, przygotowanie i rozwój strategii internacjonalizacji, otwieranie nowych kanałów biznesowych dla ułatwienia sprzedaży zagranicznej, uczestnictwo w targach, dywersyfikację geograficzną i sektorową, strategię wejścia na rynki globalne.</p> <p>Działania związane z wdrażaniem nowego modelu biznesowego muszą wynikać ze strategii biznesowej w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstwa.</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie II.2.2	<p>W ramach poddziałania realizowane są zadania związane z wypracowaniem kompleksowej oferty promocji gospodarczej, zmierzającej do wzrostu eksportu i zdobywania nowych rynków zbytu, nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi i pozyskiwania informacji na temat rynków zagranicznych, w szczególności w zakresie rynków obejmujących regionalne specjalizacje.</p> <p>Wsparciu podlegają działania polegające na opracowaniu kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy, tworzeniu nowych i rozwoju istniejących systemów informacji gospodarczej, organizacji i udziału w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu.</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie II.2.3	<p>W ramach poddziałania realizowane są zadania związane z wypracowaniem kompleksowej oferty promocji gospodarczej, zmierzającej do wzrostu eksportu i zdobywania nowych rynków zbytu, nawiązywania kontaktów z partnerami zagranicznymi i pozyskiwania informacji na temat rynków zagranicznych, w szczególności w zakresie rynków obejmujących regionalne specjalizacje.</p> <p>Wsparciu podlegają działania polegające na opracowaniu kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy, tworzeniu nowych i rozwoju istniejących systemów informacji gospodarczej, organizacji i udziału w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	– Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez

	przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji
Poddziałanie II.2.2	– Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji
Poddziałanie II.2.3	– Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CO02) – Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe – Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CO06)
Poddziałanie II.2.2	– Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym
Poddziałanie II.2.3	– Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. opracowanie nowego modelu biznesowego przedsiębiorstwa zmierzającego do jego internacjonalizacji 2. wdrożenie nowego modelu biznesowego poprzez np. udział przedstawicieli beneficjenta w imprezach targowo-wystawienniczych zagranicznych lub krajowych o charakterze międzynarodowym, wyszukiwanie i dobór partnerów biznesowych na rynku docelowym; działania wdrożeniowe muszą wynikać ze strategii biznesowej w zakresie internacjonalizacji przedsiębiorstwa
Poddziałanie II.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie i promocja kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy 2. tworzenie nowych i rozwój istniejących systemów informacji gospodarczej 3. organizacja i udział w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu
Poddziałanie II.2.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. przygotowanie i promocja kompleksowych ofert inwestycyjnych, handlowych lub współpracy 2. tworzenie nowych i rozwój istniejących systemów informacji gospodarczej 3. organizacja i udział w przedsięwzięciach ukierunkowanych na zwiększenie międzynarodowej rangi gospodarczej regionu. <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie II.2	
Poddziałanie II.2.1	– MŚP
Poddziałanie II.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organizacje pozarządowe – izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców – jednostki naukowe – szkoły wyższe
Poddziałanie II.2.3	– Miasto Łódź

	<p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną - organizacje pozarządowe - izby gospodarcze i organizacje przedsiębiorców - jednostki naukowe - szkoły wyższe. <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie II.2	- MŚP
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie II.2	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPIANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie II.2	40 803 928
Poddziałanie II.2.1	23 953 428
Poddziałanie II.2.2	14 300 500
Poddziałanie II.2.3	2 550 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie II.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie II.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	

18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie II.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie II.2	<p>Ze względu na charakter wsparcia przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu w zakresie działań szkoleniowych, pod warunkiem, iż stanowią one integralną część projektu i są związane z opracowaniem i wdrażaniem nowych modeli biznesowych w celu wsparcia ekspansji na nowe rynki zbytu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie II.2	<p>Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania</p> <p>Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 90% kwoty dofinansowania</p> <p>Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 90% kwoty dofinansowania</p>
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie II.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych</p>
Poddziałanie II.2.1	

	<p>pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.2.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.2.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie II.2	85,00%
Poddziałanie II.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie II.2	85,00%
Poddziałanie II.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.2.2	

Poddziałanie II.2.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.2	15,00%
Poddziałanie II.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.2	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu. Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.2	Nie dotyczy
Poddziałanie II.2.1	
Poddziałanie II.2.2	
Poddziałanie II.2.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP	Poddziałanie II.3.1 Innowacje w MŚP
	Poddziałanie II.3.2 Instrumenty finansowe dla MŚP
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie II.3	Celem działania jest zwiększone zastosowanie innowacji w przedsiębiorstwach sektora MŚP, które przyczyni się do podwyższenia konkurencyjności oraz rozwoju przedsiębiorstw w województwie łódzkim.
Poddziałanie II.3.1	<p>Wsparcie przeznaczone jest przede wszystkim na inwestycje związane z rozbudową MŚP, zmianą procesu produkcyjnego, zmianą sposobu świadczenia usług lub przemianami organizacyjnymi.</p> <p>W ramach poddziałania realizowane są przedsięwzięcia polegające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wdrożeniu wyników prac B+R do działalności gospodarczej (w tym powstałych w ramach działania I.2) – wdrożeniu innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym ekoinnowacje. <p>Ponadto w ramach poddziałania wspierane są przedsięwzięcia w zakresie stosowania przez MŚP technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK).</p>
Poddziałanie II.3.2	<p>Interwencja w ramach poddziałania ukierunkowana jest na poprawę dostępu sektora MŚP z obszaru regionu do zewnętrznych źródeł finansowania działalności.</p> <p>Pomoc w ramach instrumentów finansowych nakierowana jest na wsparcie przedsiębiorstw, dostarczanie kapitału zaangażowanego i kapitału na rozruch, kapitału na rozszerzenie działalności, kapitału na wzmocnienie podstawowej działalności przedsiębiorstwa lub realizację nowych projektów, przechodzenie przedsiębiorstw na nowe rynki lub na nowe rozwiązania. Ponadto w ramach poddziałania wspierane są przedsięwzięcia w zakresie stosowania przez MŚP technologii informacyjno-komunikacyjnych. Wsparcie może obejmować inwestycje zarówno w środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne, jak również kapitał obrotowy zgodnie z przepisami prawa unijnego.</p> <p>W ramach wspierania instrumentów finansowych można:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestować w kapitał istniejących lub nowo utworzonych podmiotów prawnych zajmujących się wdrażaniem instrumentów finansowych zgodnie z celami EFSI przy ograniczeniu wsparcia do kwot niezbędnych do wdrożenia nowych inwestycji; – powierzyć zadania wdrożeniowe: EBI albo podmiotom prawa publicznego lub prywatnego (fundusz powierniczy); albo – w przypadku instrumentów finansowych obejmujących wyłącznie pożyczki lub gwarancje bezpośrednio podjąć zadania wdrożeniowe. <p>Instrumenty finansowe mogą mieć formę pożyczek, gwarancji, a w zależności od zdiagnozowanych potrzeb, inne formy finansowania dłużnego.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	– Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CO08)

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wdrożonych wyników prac B+R - Liczba wprowadzonych innowacji
Poddziałanie II.3.2	-
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CO02) - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CO06) - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CO28) - Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CO29) - Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie ekoinnowacji
Poddziałanie II.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) - Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CO03) - Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CO07)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. wdrożenie lub zakup i wdrożenie wyników prac B+R 2. wdrożenie innowacyjnych produktów, procesów wytwarzania produktów lub świadczenia usług, w tym ekoinnowacje
Poddziałanie II.3.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. udzielanie przedsiębiorstwom wsparcia finansowego w formie pożyczek, gwarancji oraz innych form finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych potrzeb)
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	MŚP
Poddziałanie II.3.2	podmiot, który wdraża instrumenty finansowe
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	MŚP
Poddziałanie II.3.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.3.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie II.3	170 626 559

Poddziałanie II.3.1	67 809 658
Poddziałanie II.3.2	102 816 901
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Beneficjenci projektów finansowanych ze środków podziałania II.3.1 mogą sfinansować przeprowadzenie badań przemysłowych lub eksperymentalnych prac rozwojowych ze środków celu tematycznego 1, w ramach instrumentów wsparcia dostępnych w RPO WŁ na lata 2014-2020 lub POIR.
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie II.3.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie II.3.2	Powierzenie zadań w oparciu o art. 38 ust. 4 rozporządzenia ogólnego
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Poddziałanie II.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowanych projektu - wydatki związane z inwestycjami zmierzającymi do zwiększenia efektywności energetycznej będą kwalifikowalne do wysokości 30 % wydatków kwalifikowalnych projektu
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania informacyjno-promocyjne lub szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.3	Nie dotyczy

Poddziałanie II.3.1	
Poddziałanie II.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Maksymalna wartość zaliczki wynosi do 65% kwoty dofinansowania
Poddziałanie II.3.2	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie II.3.2	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania II.3.2 na poziomie beneficjenta (podmiotu, który wdraża instrumenty finansowe) nie podlega zasadom pomocy publicznej.</p> <p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> na poziomie ostatecznego odbiorcy (MŚP) w ramach Poddziałania II.3.2, wsparcie udzielane będzie w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – art. 21 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, – art. 22 rozporządzenia KE nr 651/2014 z dnia 17.06.2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w

	<p>sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.3.2	Do uzupełnienia na dalszym etapie prac
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.3.2	Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie II.3.2	Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.3	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie II.3.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.3.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie II.3	Minimalna i maksymalna wartość zostanie określona w regulaminie konkursu.
Poddziałanie II.3.1	Nie przewiduje się finansowania dużych projektów w rozumieniu art. 100 rozporządzenia ogólnego.
Poddziałanie II.3.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	102 816 901
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	Do uzupełnienia na dalszym etapie prac
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – pożyczki – gwarancje – inne formy finansowania dłużnego (w zależności od zdiagnozowanych

	potrzeb)
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie II.3	
Poddziałanie II.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie II.3.2	MŚP

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa III Transport

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa III *Transport*, finansowana w całości z EFRR łączy w sobie zakres interwencji - celu tematycznego 4 *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach*

Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski,

- celu tematycznego 7 *Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej*

Działanie III.2 Drogi,

Działanie III.3 Transport multimodalny,

Działanie III.4 Transport kolejowy.

Zagadnienia związane ze zwiększeniem dostępności transportowej oraz promocją proekologicznych rozwiązań transportowych są ściśle powiązane z interwencjami na rzecz gospodarki niskoemisyjnej.

Sprawny, efektywny oraz bezpieczny system transportu, zgodny ze standardami unijnymi w zakresie ochrony środowiska (niskoemisyjny), zapewniający połączenia komunikacyjne poprawiające dostępność transportową regionu jest niezbędny do dynamicznego rozwoju społeczno-gospodarczego województwa łódzkiego. Dobrze rozwinięte połączenia transportowe wzmocnią spójność przestrzenną regionu, zwiększając jego atrakcyjność inwestycyjną oraz stwarzając podmiotom gospodarczym i wszystkim mieszkańcom odpowiednie możliwości rozwojowe. Interwencja w tym obszarze będzie koncentrować się na budowie zintegrowanego systemu transportowego, łączącego główne gałęzie transportu, przede wszystkim drogowego, kolejowego, publicznego transportu zbiorowego oraz multimodalnego. Przyczyni się to do bardziej efektywnego osiągnięcia założonych celów interwencji w ramach Osi priorytetowej III.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	395 662 889
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski	Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT
	Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski
	Poddziałanie III.1.3 Niskoemisyjny transport miejski – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie transportu publicznego.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do stworzenia w województwie łódzkim sprawnego i bezpiecznego systemu publicznego transportu zbiorowego na obszarach miejskich, o wysokiej jakości świadczonych usług, spełniającego standardy unijne w zakresie ochrony środowiska, konkurencyjnego względem transportu indywidualnego. Interwencja wpłynie także na integrację wewnętrzną i dostępność komunikacyjną miast i ich obszarów funkcjonalnych, co przyczyni się do zwiększenia mobilności zawodowej i przestrzennej mieszkańców oraz poprawy dostępu do rynku pracy, edukacji i usług społecznych, także dla mieszkańców obszarów wiejskich. Powiązanie transportu publicznego z głównymi przestrzeniami publicznymi i usługami w mieście zachęci mieszkańców do korzystania z oferty przewozowej komunikacji miejskiej. Efektem realizacji działania będzie poprawa atrakcyjności komunikacji miejskiej i wzrost liczby osób korzystających z jej usług.</p> <p>Projekty w ramach działania mają przyczynić się do osiągnięcia niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach i muszą wynikać z przygotowanych przez jednostki samorządu terytorialnego planów, zawierających odniesienia do kwestii przechodzenia na bardziej ekologiczne i zrównoważone systemy transportowe w miastach. Funkcję takich dokumentów mogą pełnić plany dotyczące gospodarki niskoemisyjnej, Strategia ZIT, plany mobilności miejskiej lub równoważne dokumenty, zawierające elementy, o których mówi Komunikat dotyczący koncepcji planów zrównoważonej mobilności miejskiej³.</p> <p>Wsparcie w ramach działania III.1 dotyczyć będzie przedsięwzięć o charakterze zarówno infrastrukturalnym (w tym budowy lub przebudowy infrastruktury publicznego transportu zbiorowego oraz węzłów integrujących jego podsystemy), jak i taborowym (w tym zakupu lub modernizacji niskoemisyjnego taboru publicznego transportu zbiorowego). W przypadku zakupu autobusów, dozwolony jest zakup pojazdów zgodnie z obowiązującą normą emisji spalin EURO, o ile wynika to z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej. Priorytetowo traktowany będzie jednak zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem,</p>

³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów „Wspólne dążenie do osiągnięcia konkurencyjnej i zasobooszczędnej mobilności w miastach” wraz z załącznikiem „Koncepcja dotycząca planów mobilności w miastach zgodnej z zasadami zrównoważonego rozwoju” (COM(2013) 913 final) wskazuje, iż plany te powinny określać lokalne uwarunkowania oraz kierunki planowanych interwencji na danym obszarze i uwzględniać takie kwestie jak: zbiorowy transport pasażerski, transport niezmotoryzowany, intermodalność, transport drogowy, zarządzanie mobilnością, wykorzystanie inteligentnych systemów transportowych (ITS), logistyka miejska, bezpieczeństwo ruchu drogowego w miastach, wdrażanie nowych wzorców użytkowania czy promocja ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów.

	<p>itp.).</p> <p>Inwestycjom w infrastrukturę publicznego transportu zbiorowego czy tabor będą towarzyszyć działania uzupełniające, zapewniające, że transport zbiorowy oraz niezmotoryzowany będzie wybierany częściej niż samochód jako podstawowy środek przemieszczania się w obrębie aglomeracji (np. ograniczenia w ruchu samochodowym w centrach miast, wydzielone pasy ruchu dla autobusów, poprawa funkcjonowania informacji pasażerskiej, kampanie promujące transport zbiorowy).</p> <p>Projekty realizowane w ramach działania powinny zapewniać dostosowanie infrastruktury transportu lub taboru do potrzeb osób z niepełnosprawnościami lub osób z ograniczoną możliwością poruszania się.</p>
Poddziałanie III.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
Poddziałanie III.1.2	Dofinansowaniem zostaną objęte projekty zlokalizowane na obszarach miejskich województwa łódzkiego (w szczególności ośrodki subregionalne – miasta powiatowe liczące ponad 20 tys. mieszkańców i ich obszary funkcjonalne, miasta powiatowe tracące funkcje społeczno-gospodarcze i ich obszary funkcjonalne), a także na obszarach wiejskich o słabej dostępności do usług publicznych, stanowiących obszary strategicznej interwencji (OSI), pod warunkiem ich powiązania z obszarami miejskimi.
Poddziałanie III.1.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	–
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1 Poddziałanie III.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej – Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej – Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej – Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej – Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej – Liczba wybudowanych obiektów „parkuj i jedź” – Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach „parkuj i jedź” – Liczba wybudowanych obiektów „Bike&Ride” – Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych - Długość wybudowanych dróg dla rowerów - Długość przebudowanych dróg dla rowerów
Poddziałanie III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej - Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa lub przebudowa infrastruktury publicznego transportu zbiorowego w zakresie sieci tramwajowej, np. układu torowego oraz sieci trakcyjnej na trasach, w tym na pętlach, bocznicach, w zajezdniach 2. budowa, przebudowa przystanków lub węzłów przesiadkowych pomiędzy różnymi rodzajami systemów transportu, a także systemów parkingów dla samochodów („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Ride”) przy krańcowych przystankach lub węzłach przesiadkowych komunikacji zbiorowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów 3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych służących optymalnemu wykorzystaniu infrastruktury publicznego transportu zbiorowego (np. sygnalizacja drogowa, systemy planowania podróży, inteligentne systemy biletowe, systemy komunikacji pojazd-pojazd i pojazd-infrastruktura), w tym zmierzających do integracji systemów komunikacji zbiorowej 4. zakup lub modernizacja niskoemisyjnego taboru dla publicznego transportu zbiorowego, w tym zakup, budowa lub przebudowa infrastruktury do jego obsługi (np. zaplecze techniczne do obsługi taboru w zajezdni, instalacja do dystrybucji ekologicznych nośników energii) <p><u>Wyłącznie jako niezbędny element ww. typów projektów można realizować przedsięwzięcia polegające na:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - budowie lub przebudowie dróg dla rowerów w celu poprawy komunikacji w ramach lub między miejscowościami - budowie lub przebudowie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) lub regionalnych (np. budowa lub przebudowa dróg prowadzących do węzłów przesiadkowych będących przedmiotem projektu)
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. zakup niskoemisyjnego taboru dla publicznego transportu zbiorowego, w tym zakup, budowa lub przebudowa infrastruktury do jego obsługi (np. zaplecze techniczne do obsługi taboru w zajezdni, instalacja do dystrybucji ekologicznych nośników energii) <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	<ul style="list-style-type: none"> - Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – przedsiębiorcy <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Użytkownicy publicznego transportu zbiorowego
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie III.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.1	93 690 668
Poddziałanie III.1.1	22 535 625
Poddziałanie III.1.2	65 905 043
Poddziałanie III.1.3	5 250 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANIAMI/ PODDZIAŁANIAM W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie III.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie III.1.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie III.1.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca
Poddziałanie III.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy

	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie III.1.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych - przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją m.in. linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)
Poddziałanie III.1.1	- wydatki na drogi lokalne lub regionalne oraz na drogi dla rowerów – do wysokości 30% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie III.1.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu i dotyczą m.in. promowania korzystania z publicznego transportu zbiorowego jako zachowania proekologicznego, a także działań szkoleniowych w projektach z zakresu inteligentnych systemów transportowych i projektach dotyczących zakupu lub modernizacji taboru. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 20%
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	

22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – jako pomoc de minimis na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – pomoc publiczna w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana będzie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 wraz ze sprostowaniem. <p>Wsparcie będzie udzielane przy uwzględnieniu postanowień <i>Wytycznych w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązki świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym</i>.</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pomoc publiczna w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana będzie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 wraz ze sprostowaniem. <p>Wsparcie będzie udzielane przy uwzględnieniu postanowień <i>Wytycznych w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących</i></p>

	<p><i>obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym.</i></p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie III.1.1	85,00%
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie III.1.1	86,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych
Poddziałanie III.1.2	85,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie III.1.3	86,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie III.1.1	14,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych
Poddziałanie III.1.2	15,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie III.1.3	14,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	

31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.1	
Poddziałanie III.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.1.2	
Poddziałanie III.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.2 Drogi	Poddziałanie III.2.1 Drogi wojewódzkie
	Poddziałanie III.2.2 Drogi lokalne
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	<p>Celem szczegółowym działania III.2 jest lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu drogowym.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się zarówno do poprawy stanu oraz powiązania regionalnej sieci dróg województwa łódzkiego z siecią dróg krajowych, transeuropejską siecią transportową TEN-T, jak i poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w województwie.</p> <p>Niska jakość istniejącego układu drogowego oraz zły stan techniczny i niewystarczające parametry dróg wojewódzkich i lokalnych ograniczają wewnętrzną dostępność transportową. Bez inwestycji w sieci drugorzędne doprowadzające ruch do sieci podstawowej, system transportowy regionu nie będzie stanowił spójnej sieci transportowej pozwalającej na zwiększenie konkurencyjności gospodarki i polepszenie jakości życia mieszkańców.</p> <p>Wsparcie w ramach działania koncentrować się będzie na drogach wojewódzkich pozwalających na ich włączenie do systemu dróg krajowych lub sieci TEN-T, wypełniających luki w sieci dróg pomiędzy ośrodkami wojewódzkimi i miastami nie będącymi stolicami województw, zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, wskazującą na problem dostępności transportowej tych miast, pełniących ważne funkcje w lokalnych rynkach pracy.</p> <p>Ograniczone wsparcie będą mogły także uzyskać inwestycje dotyczące dróg lokalnych (gminnych lub powiatowych) pod warunkiem, że zapewniają konieczne bezpośrednie połączenia z siecią TEN-T, portami lotniczymi, terminalami towarowymi, centrami lub platformami logistycznymi.</p> <p>Realizacji inwestycji drogowych towarzyszyć będą ponadto przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa i przepustowości ruchu drogowego (BRD, ITS). Bezpośrednim rezultatem realizowanych inwestycji drogowych będzie zwiększenie dostępności transportowej i polepszenie stanu układu drogowego w regionie, a przez to m.in. zwiększenie bezpieczeństwa na przebudowywanych, modernizowanych i budowanych odcinkach dróg. Realizacja inwestycji odbywać się będzie z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju.</p> <p>Wszystkie przedsięwzięcia dotyczące infrastruktury drogowej realizowane w ramach działania powinny uwzględniać na etapie planowania, realizacji i funkcjonowania wykorzystanie rozwiązań zwiększających bezpieczeństwo w ruchu drogowym.</p>
Poddziałanie III.2.2	
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.2	—
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Długość wybudowanych dróg wojewódzkich – Długość przebudowanych dróg wojewódzkich

	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych - Liczba wybudowanych obwodnic
Poddziałanie III.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Długość wybudowanych dróg powiatowych - Długość przebudowanych dróg powiatowych - Długość wybudowanych dróg gminnych - Długość przebudowanych dróg gminnych - Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego - Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych - Liczba wybudowanych obwodnic
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.2 ⁴	
Poddziałanie III.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa lub modernizacja dróg wojewódzkich w tym obwodnic, skrzyżowań, wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzdłuż realizowanej inwestycji 2. budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg wojewódzkich w tym m.in. wiaduktów, tuneli, mostów (obiektów mostowych), estakad, przepustów, konstrukcji oporowych Wyłącznie jako element inwestycji drogowej mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) (z wyłączeniem zakupu sprzętu i pojazdów dla służb, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym). 3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych ITS np. zakup i wdrożenie systemów monitorowania, sterowania i zarządzania ruchem, systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu
Poddziałanie III.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa lub modernizacja dróg lokalnych (powiatowych, gminnych) w tym obwodnic, skrzyżowań, wraz z infrastrukturą towarzyszącą wzdłuż realizowanej inwestycji 2. budowa, przebudowa lub modernizacja drogowych obiektów inżynierskich zlokalizowanych w ciągu dróg lokalnych (powiatowych, gminnych) w tym m.in. wiaduktów, tuneli, mostów (obiektów mostowych), estakad, przepustów, konstrukcji oporowych Wyłącznie jako element inwestycji drogowej mogą być realizowane przedsięwzięcia z zakresu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego (BRD) (z wyłączeniem zakupu sprzętu i pojazdów dla służb, których zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym). 3. inwestycje z zakresu inteligentnych systemów transportowych ITS np. zakup i wdrożenie systemów monitorowania, sterowania i zarządzania ruchem, systemów informacji o stanie dróg i ich zatłoczeniu
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Województwo Łódzkie <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Województwem</p>

⁴ Przez modernizację w działaniu III.2 rozumie się przebudowę, która prowadzi do podwyższenia parametrów technicznych i eksploatacyjnych infrastruktury.

	<p>Łódzkim:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
Poddziałanie III.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.2	Użytkownicy infrastruktury drogowej
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.2	160 000 000
Poddziałanie III.2.1	136 000 000
Poddziałanie III.2.2	24 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca.</p> <p>Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca</p>
Poddziałanie III.2.2	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca.</p>
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	

	<p>mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych - przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.2	<p>W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. informacyjno-promocyjne dotyczące kwestii bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz szkoleniowe w projektach z zakresu inteligentnych systemów transportowych mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu</p>
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.2	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.2	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.2	85,00%
Poddziałanie III.2.1	
Poddziałanie III.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE	

PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	95,00%
Poddziałanie III.2.2	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	5,00%
Poddziałanie III.2.2	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.2	
Poddziałanie III.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie III.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.3 Transport multimodalny	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.3	<p>Celem szczegółowym Działania III.3 jest wzrost aktywności multimodalnych terminali przeładunkowych oraz centrów logistycznych w regionie.</p> <p>Stopniowo dopełniający się strategiczny układ drogowy województwa zwiększa dostępność zewnętrzną regionu i sprzyja działalności logistycznej. Z uwagi na dynamiczny rozwój usług logistycznych w regionie wzmocnienia wymaga infrastruktura i wyposażenie terminali przeładunkowych.</p> <p>Działania skierowane na infrastrukturę terminali przeładunkowych, a także inwestycje w rozwiązania i techniki zarządzania i monitorowania ruchem wpłyną na zwiększenie atrakcyjności transportu multimodalnego poprzez poprawę jakości świadczonych usług logistycznych (w tym zwiększenie szybkości obsługi klientów) i rozszerzenie ich zakresu. Budowa nowych obiektów przyczyni się do poprawy dostępności sektora logistycznego dla podmiotów zainteresowanych ich usługami. W ten sposób realizacja ww. przedsięwzięć przyczyni się do osiągnięcia założonego celu szczegółowego.</p> <p>Planowane do realizacji przedsięwzięcia przyczynią się do zwiększenia atrakcyjności transportu multimodalnego w systemie transportowym województwa łódzkiego, co przełoży się na zwiększenie ilości towarów przyjmowanych, rozdzielanych i wydawanych w obiektach, w których realizowane są usługi logistyczne. Pozwoli to na zwiększenie liczby miejsc pracy w sektorze logistyki, co odpowiada potrzebom społecznym regionu. Planowane przedsięwzięcia wpłyną także na skrócenie czasu dostawy towarów oraz zmniejszenie jego negatywnego oddziaływania na środowisko.</p> <p>Wsparcie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 dotyczyć będzie terminali przeładunkowych nie należących do sieci TEN-T.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.3	– Dodatkowa zdolność przeładunkowa intermodalnych terminali przeładunkowych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych intermodalnych terminali przeładunkowych – Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa lub modernizacja multimodalnych terminali przeładunkowych, w tym terminali położonych w centrach logistycznych wraz z infrastrukturą towarzyszącą niezbędną do realizacji projektów 2. zakup lub modernizacja wyposażenia wykorzystywanego przy świadczeniu usług transportu multimodalnego z wyłączeniem środków transportu <p>Wyłącznie jako element projektów dotyczących infrastruktury lub wyposażenia terminali przeładunkowych mogą być realizowane przedsięwzięcia dotyczące zakupu lub modernizacji systemów zarządzania i monitorowania ruchu (teleinformatycznych i telematycznych) związanych z obsługą transportu multimodalnego</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.3	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.3	– przedsiębiorcy korzystający z dofinansowanej infrastruktury

12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.3	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.3	50 038 660
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANIAM I W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.3	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.3	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.3	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.3	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów

	operacyjnych na lata 2014–2020. W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie III.3	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.3	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.3	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.3	Nie dotyczy.
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.3	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.3	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.3	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.4 Transport kolejowy	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie III.4	<p>Celem szczegółowym działania jest lepsza dostępność transportowa województwa w ruchu kolejowym.</p> <p>Sieć kolejowa województwa łódzkiego charakteryzuje się złym stanem technicznym zarówno sieci jak i taboru oraz niedostateczną jakością infrastruktury służącej obsłudze pasażerów, co jest powodem wydłużania się podróży i pogorszenia jakości świadczonych usług, jak również spadku bezpieczeństwa.</p> <p>Projekty realizowane w ramach Działania III.4 przyczynią się do poprawy stanu technicznego infrastruktury, bezpieczeństwa i komfortu podróżowania oraz pozwolą na przystosowanie transportu kolejowego do potrzeb osób niepełnosprawnych i osób z ograniczoną możliwością poruszania się, korzystnie wpłyną także na środowisko naturalne. Działania polegające na połączeniu regionalnej sieci kolejowej z magistralnymi liniami kolejowymi o znaczeniu krajowym i międzynarodowym skutkować będą poprawą wewnętrznej spójności regionu i dostępnością województwa w ruchu kolejowym. Sprawnie działający system transportu kolejowego stanowić będzie konkurencję dla transportu indywidualnego, poprawi mobilność zawodową i przestrzenną oraz dostępność do rynku pracy i usług społecznych.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie III.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie III.4	<ul style="list-style-type: none"> – Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CO12) – Całkowita długość nowych linii kolejowych (CO11) – Liczba zakupionych pojazdów kolejowych – Pojemność zakupionych wagonów osobowych – Liczba zmodernizowanych pojazdów kolejowych – Pojemność zmodernizowanych wagonów osobowych – Liczba przebudowanych/ odnowionych dworców kolejowych – Liczba wspartych osobowych przystanków kolejowych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie III.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. modernizacja, rewitalizacja, a w uzasadnionych przypadkach budowa sieci kolejowej lub infrastruktury dworcowej o znaczeniu regionalnym poza siecią TEN-T. Warunkiem działań w ramach rewitalizacji jest kompleksowość działań, która skutkować będzie długotrwałą poprawą stanu technicznego oraz dostosowaniem infrastruktury do potrzeb rynku przewoźników lub pasażerów (np. wzrost dopuszczalnych nacisków na oś, modernizacje peronów). 2. zakup lub modernizacja taboru kolejowego do obsługi połączeń regionalnych (w ramach projektu możliwe będzie wsparcie dla zaplecza technicznego służącego do obsługi taboru). Tabor ten powinien być wykorzystywany przede wszystkim do obsługi połączeń w ramach przewozów o charakterze użyteczności publicznej, w obrębie Województwa Łódzkiego. Wybór do dofinansowania projektu dotyczącego taboru kolejowego będzie uzależniony od stanu technicznego infrastruktury, po której będzie się poruszał, w celu zagwarantowania optymalnego wykorzystania parametrów technicznych

	<p>zakupionego lub zmodernizowanego taboru</p> <p>3. modernizacja lub rehabilitacja, a w uzasadnionych przypadkach budowa sieci kolejowej o znaczeniu regionalnym w ramach sieci TEN-T.</p> <p>4. inwestycje punktowe istotne w skali regionalnego systemu transportu kolejowego dotyczące infrastruktury przeznaczonej do obsługi transportu pasażerskiego, w tym podnoszące standard obsługi klientów korzystających z usług kolejowych, takie jak osobowe przystanki kolejowe</p> <p>Wszelkie rozwiązania infrastrukturalne w ramach realizowanych projektów będą uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami lub osób z ograniczoną możliwością poruszania się.</p> <p>Realizowane w ramach działania inwestycje nie mogą obejmować prac remontowych i nie będą dotyczyły bieżącego utrzymania infrastruktury.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie III.4	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną - zarządcy infrastruktury kolejowej lub dworcowej, - przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie III.4	Użytkownicy transportu kolejowego w regionie
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie III.4	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie III.4	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie III.4	91 933 561
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie III.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie III.4	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie III.4	<p>Tryb wyboru projektów: konkursowy</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca</p> <p>Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy</p> <p>Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca</p>
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie III.4	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych - łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu

	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych - przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w tym linii elektroenergetycznej, teletechnicznej, kanalizacji sanitarnej, sieci gazowej, ciepłowniczej, wodociągowej, urządzeń wodnych melioracji, urządzeń podziemnych specjalnego przeznaczenia (maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych)
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie III.4	<p>W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.4	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie III.4	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 20 %
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie III.4	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie III.4	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pomoc publiczna w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych udzielana będzie zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1370/2007 z 23 października 2007 r. dotyczącym usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylającym rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 wraz ze sprostowaniem. <p>Wsparcie będzie udzielane przy uwzględnieniu postanowień <i>Wytycznych w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym</i>.</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia. W przypadku indywidualnej notyfikacji KE oceni zgodność projektu ze wspólnym rynkiem korzystając z zapisów Wytycznych Komisji Europejskiej dotyczących pomocy państwa na rzecz przedsiębiorstw kolejowych.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	

Działanie III.4	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie III.4	88,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych w rozumieniu Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 85,00% - w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie III.4	12,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych w rozumieniu Wytycznych w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 15,00% - w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie III.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie III.4	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie III.4	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa IV Gospodarka niskoemisyjna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa IV *Gospodarka niskoemisyjna* realizowana jest w ramach celu tematycznego 4 *Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii

Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków

Działanie IV.3 Ochrona powietrza

Efektom przedsięwzięć podjętych w obszarze produkcji energii ze źródeł odnawialnych będzie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego województwa łódzkiego, a w szczególności poprawa zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej. Wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w bilansie paliwowo-energetycznym województwa łódzkiego przyczyni się do poprawy efektywności wykorzystania i oszczędzania zasobów surowców energetycznych oraz poprawy stanu środowiska poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń do atmosfery, gleby i wód oraz redukcję ilości wytwarzanych odpadów.

Inwestycje w zakresie głębokiej modernizacji energetycznej budynków użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych pozwolą na zmniejszenie zapotrzebowania na energię, co w znacznym stopniu przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza odpowiedzialnych za powstawanie zjawiska tzw. niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych.

W wyniku realizacji projektów z zakresu budownictwa pasywnego, modernizacji źródeł ciepła oraz projektów dotyczących sieci ciepłowniczych nastąpi ograniczenie strat ciepła, co doprowadzi do zmniejszenia poziomu kosztów eksploatacyjnych. Inwestycje związane z oświetleniem publicznym z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych przyczynią się do oszczędności energii w regionie łódzkim.

Projekty przewidziane w ramach osi priorytetowej IV pozwolą na budowę bardziej konkurencyjnej gospodarki niskoemisyjnej województwa łódzkiego, która w wydajny, zrównoważony sposób wykorzystuje zasoby i zmniejsza emisję zanieczyszczeń.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	224 954 770
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii	Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne źródła energii - ZIT
	Poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona produkcja energii ze źródeł odnawialnych.</p> <p>Województwo łódzkie ze względu na swój rolniczy charakter posiada potencjalnie duże możliwości pozyskiwania energii z biomasy i biogazu. Ponadto, występujące na terenie województwa łódzkiego wody geotermalne mogą być wykorzystywane na cele produkcji ciepła.</p> <p>Przedsięwzięcia objęte wsparciem w ramach działania przyczynią się do zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego województwa łódzkiego, a w szczególności do poprawy zaopatrzenia w energię na terenach o słabo rozwiniętej infrastrukturze energetycznej.</p> <p>W ramach działania wspierane będą inwestycje w zakresie produkcji lub produkcji i dystrybucji energii elektrycznej lub ciepłej przy wykorzystaniu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – energii wiatrowej – energii słonecznej – energii geotermalnej – energii z biomasy i biogazu – energii wodnej. <p>Wytworzona energia może być wykorzystana również na potrzeby własne.</p> <p>Wspierane będą także przedsięwzięcia z zakresu budowy, przebudowy lub modernizacji sieci niskiego napięcia (poniżej 110 kV), umożliwiające przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego.</p> <p>Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą poprzez pryzmat osiągniętych efektów wpisujących się w cele działania. Jednym z kryteriów branych pod uwagę przy wyborze inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności, w odniesieniu do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osiągnięcia najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie 1 MWh energii lub 1 MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji, – osiągnięcia kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. <p>W przypadku inwestycji związanych ze spalaniem biomasy wsparciem będą mogły być objęte projekty zgodne z programami ochrony powietrza dla danej strefy województwa łódzkiego. W zakresie przedsięwzięć dotyczących energii wodnej współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Master Planów dla dorzeczy Odry i Wisły. Natomiast współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód, i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykułe 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących</p>

	się na listach nr 2 będących załącznikami do MasterPlanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia przez Komisję Europejską zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach.
Poddziałanie IV.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie IV.1.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CO34)
Poddziałanie IV.1.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.1	– Dodatkowa zdolność wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych (CO30)
Poddziałanie IV.1.1	– Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii
Poddziałanie IV.1.2	– Liczba jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE – Liczba jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01)
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.1	1. budowa, przebudowa lub modernizacja ⁵ infrastruktury służącej do produkcji lub produkcji i dystrybucji energii elektrycznej pochodzącej ze źródeł odnawialnych w oparciu o moc instalowanej jednostki. W zakresie dystrybucji energii wspierane będą jedynie inwestycje dotyczące sieci niskiego napięcia (poniżej 110 kV), umożliwiające przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego,
Poddziałanie IV.1.1	2. budowa, przebudowa lub modernizacja infrastruktury służącej do produkcji lub produkcji i dystrybucji energii cieplnej, pochodzącej ze źródeł odnawialnych, w oparciu o moc instalowanej jednostki.
Poddziałanie IV.1.2	Jako element projektu możliwy będzie również zakup niezbędnych urządzeń służących do produkcji lub dystrybucji wytworzonej energii. W ramach ww. typów projektów będzie możliwe wsparcie inwestycji dotyczących: – elektrowni wodnych (inwestycje wyłącznie na już istniejących budowach piętrzących lub wyposażonych w hydroelektrownie, przy jednoczesnym zapewnieniu pełnej drożności budowli dla przemieszczeń fauny wodnej), – instalacji wykorzystujących energię słoneczną,

⁵ Przez modernizację infrastruktury służącej do produkcji i dystrybucji energii rozumie się przebudowę w celu podwyższenia parametrów technicznych i eksploatacyjnych tej infrastruktury, w wyniku których nastąpi przyrost mocy zainstalowanej (w odniesieniu do instalacji służącej do produkcji energii) lub ograniczenie strat sieciowych o co najmniej 20% (w odniesieniu do infrastruktury służącej dystrybucji energii).

	<ul style="list-style-type: none"> - elektrowni wiatrowych, - instalacji wykorzystujących energię geotermalną, - instalacji wykorzystujących biomasę, - instalacji wykorzystujących biogaz. <p>W ramach działania nie będą wspierane instalacje do współspalania biomasy z węglem.</p> <p>Wsparciem objęte będą urządzenia bądź instalacje do produkcji energii elektrycznej lub cieplnej, których łączna maksymalna moc zainstalowana nie będzie przekraczała następujących limitów:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie energii wodnej – do 5 MWe (włącznie), - w zakresie energii wiatrowej – do 5 MWe (włącznie), - w zakresie energii słonecznej – do 2 MWe/MWth (włącznie), - w zakresie energii geotermalnej – do 2 MWth (włącznie), - w zakresie energii biogazu – do 1 MWe (włącznie), - w zakresie energii biomasy – do 5 MWth/MWe (włącznie).
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.1	- jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie IV.1.1	- jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną,
Poddziałanie IV.1.2	<ul style="list-style-type: none"> - przedsiębiorcy, w tym przedsiębiorstwa energetyczne - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS - jednostki naukowe - szkoły wyższe - organizacje pozarządowe - podmioty lecznicze - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne - organy administracji rządowej oraz jednostki podległe
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IV.1	Osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IV.1.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IV.1	45 828 417
Poddziałanie IV.1.1	2 812 500
Poddziałanie IV.1.2	43 015 917
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	

Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie IV.1.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie
Poddziałanie IV.1.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.1	
Poddziałanie IV.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie IV.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych - wydatki związane z budową, przebudową lub modernizacją sieci niskiego napięcia (poniżej 110 kV), umożliwiającą przyłączenie jednostek wytwarzania energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do Krajowego Systemu Elektroenergetycznego będą kwalifikowalne do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych - wydatki związane z budową, przebudową lub modernizacją infrastruktury służącej do dystrybucji energii cieplnej pochodzącej ze źródeł odnawialnych będą kwalifikowalne do wysokości 15% wydatków kwalifikowalnych - wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją będą kwalifikowalne do 10% wydatków kwalifikowalnych - wydatki związane z magazynowaniem wytworzonej energii elektrycznej lub cieplnej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW	

KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.1	85,00%
Poddziałanie IV.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.1.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.1	85,00%
Poddziałanie IV.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.1.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	

Działanie IV.1	15,00%
Poddziałanie IV.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.1.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.1.1	
Poddziałanie IV.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków	Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków - ZIT
	Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja budynków
	Poddziałanie IV.2.3 Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych
	Poddziałanie IV.2.4 Termomodernizacja budynków - miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.2	<p>Celem szczegółowym działania jest poprawiona efektywność energetyczna w sektorze publicznym i w sektorze budownictwa mieszkaniowego.</p> <p>Problemem jest niska efektywność energetyczna w budynkach użyteczności publicznej oraz wielorodzinnych budynkach mieszkalnych, która wynika ze złego stanu technicznego znacznej części zabudowy w miastach. Największy potencjał w zakresie oszczędności energii identyfikowany jest w budynkach, w związku z tym wsparcie skoncentrowane będzie na ich głębokiej modernizacji energetycznej⁶. Inwestycje w zakresie termomodernizacji przyczynią się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, co w znacznym stopniu przełoży się na obniżenie zużycia paliw konwencjonalnych i w konsekwencji spowoduje ograniczenie emisji zanieczyszczeń powietrza odpowiedzialnych za powstawanie zjawiska tzw. niskiej emisji oraz emisji gazów cieplarnianych.</p> <p>Wsparciem zostaną objęte projekty zgodne z planami gospodarki niskoemisyjnej. Realizowane inwestycje muszą wynikać z audytów energetycznych⁷ oraz być zgodne z ich założeniami. Projekty zwiększające efektywność poniżej 25% dla każdego z budynków nie będą kwalifikowały się do dofinansowania ze środków UE.</p> <p>W ramach przedsięwzięć dotyczących głębokiej modernizacji energetycznej wyłącznie jako element projektu możliwa będzie wymiana źródła ciepła opartego na paliwach konwencjonalnych na źródło ciepła wytwarzające energię ze źródeł odnawialnych bądź na przyłącza sieciowe oraz najbardziej wydajne urządzenia grzewcze wykorzystujące paliwa konwencjonalne.</p> <p>Przedsięwzięcia dotyczące ogrzewania węglowego (w tym w zakresie pieców, kotłów węglowych) nie będą przedmiotem wsparcia.</p> <p>W zakresie indywidualnych źródeł ciepła wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂, PM 10 oraz innych zanieczyszczeń powietrza, a wsparte projekty muszą skutkować znaczną redukcją CO₂ w odniesieniu do istniejących instalacji (o co najmniej 30% w przypadku zamiany</p>

⁶ Głęboka modernizacja energetyczna, rozumiana jako kompleksowa termomodernizacja, oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku o co najmniej 25%, które ma na celu zmniejszenie wartości rocznego zapotrzebowania na energię użytkową, rocznego zapotrzebowania na energię końcową lub rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną budynku.

⁷ Audyt energetyczny - , sporządzony zgodnie z zapisami rozporządzenia wydanego na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy o wspieraniu termomodernizacji i remontów.

spalanego paliwa). Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. Projekty powinny być uzasadnione ekonomicznie i społecznie oraz, w stosownych przypadkach, przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. Wsparcie powinno być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, w których wykorzystywana jest energia ze wspieranych urządzeń. Inwestycje w indywidualne źródła ciepła mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

W przypadku indywidualnych źródeł ciepła wykorzystujących paliwa stałe, w ramach działania dofinansowane mogą zostać jedynie inwestycje w urządzenia grzewcze spełniające wymagania co najmniej klasy 5 według normy PN EN 303-5:2012. Wszelkie inwestycje powinny być zgodne z unijnymi standardami i przepisami w zakresie ochrony środowiska. Wsparcie w zakresie ogrzewaczy i kotłów wykorzystujących paliwa stałe uzyskają jedynie inwestycje w najbardziej wydajne urządzenia grzewcze (w szczególności ogrzewacze pomieszczeń i ogrzewacze wielofunkcyjne oraz inne kotły i urządzenia do ogrzewania pomieszczeń).

Wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach wynikających z technicznych uwarunkowań:

- gdy w ramach realizowanego projektu osiągnięte zostanie zwiększenie efektywności energetycznej o co najmniej 30%,
- gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby, wynikające z audytu energetycznego.

Warunkiem wsparcia projektów dotyczących głębokiej modernizacji energetycznej budynków jest zastosowanie indywidualnych liczników ciepła, ciepłej wody oraz chłodu. Dodatkowo istnieje obowiązek instalacji termostatów i zaworów podpionowych, jeżeli będzie to wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego.

Montaż liczników nie jest obligatoryjny w przypadku, gdy nie jest to technicznie i ekonomicznie uzasadnione lub gdy budynek będący przedmiotem termomodernizacji został uprzednio wyposażony w ww. urządzenia.

Realizacja inwestycji w zakresie zwiększenia efektywności energetycznej przeciwdziałać będzie zjawisku ubóstwa energetycznego w regionie.

Przy dokonywaniu oceny projektów kluczowym będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.

W obszarze ochrony zdrowia projekty z zakresu termomodernizacji mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych, opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia. W drodze wyjątku od warunku określonego powyżej, do czasu opracowania map potrzeb zdrowotnych współfinansowane mogą być jedynie

	inwestycje dotyczące termomodernizacji budynków podstawowej opieki zdrowotnej i ambulatoryjnej opieki specjalistycznej. Po wprowadzeniu map potrzeb zdrowotnych zasadność realizacji wszystkich inwestycji dotyczących obiektów ochrony zdrowia musi zostać potwierdzona w mapie potrzeb zdrowotnych.
Poddziałanie IV.2.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
Poddziałanie IV.2.2	Wsparciem zostanie objęty obszar województwa łódzkiego
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CO32)
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CO34)
Poddziałanie IV.2.4	– Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CO32) – Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CO34)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków – Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji – Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CO31)
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	1. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej ⁸ wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, 2. głęboka modernizacja energetyczna mieszkalnych budynków komunalnych ⁹ wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	1. głęboka modernizacja energetyczna wielorodzinnych budynków mieszkalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne.
Poddziałanie IV.2.4	1. głęboka modernizacja energetyczna budynków użyteczności publicznej wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne, 2. głęboka modernizacja energetyczna mieszkalnych budynków komunalnych wraz z wymianą wyposażenia tych obiektów na energooszczędne. Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie IV.2.2	

⁸ Budynki użyteczności publicznej zgodnie z § 3 ust. 6 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U.2002.75.690 z późn. zm.)

⁹ Przez budynek komunalny rozumie się budynek, w którym wszystkie lokale mieszkalne są własnością gminy.

	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - jednostki naukowe - szkoły wyższe - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki - podmioty lecznicze - instytucje kultury - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - organizacje pozarządowe - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne <p>Wsparciem nie mogą zostać objęte działania dotyczące budynków użyteczności publicznej użytkowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz budynków będących własnością podmiotów podległych pod organy administracji rządowej, bądź dla których administracja rządowa jest organem założycielskim.</p>
Poddziałanie IV.2.3	Podmiot, który wdraża instrumenty finansowe.
Poddziałanie IV.2.4	<ul style="list-style-type: none"> - Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną - jednostki naukowe - szkoły wyższe - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki - podmioty lecznicze - instytucje kultury - kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - organizacje pozarządowe - PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p> <p>Wsparciem nie mogą zostać objęte działania dotyczące budynków użyteczności publicznej użytkowanych przez państwowe jednostki budżetowe oraz budynków będących własnością podmiotów podległych pod organy administracji rządowej, bądź dla których administracja rządowa jest organem założycielskim.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IV.2	Osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu
Poddziałanie IV.2.1	
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny

Poddziałanie IV.2.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.3	Centrum Obsługi Przedsiębiorcy
Poddziałanie IV.2.4	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IV.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.1	
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IV.2	134 139 817
Poddziałanie IV.2.1	53 052 620
Poddziałanie IV.2.2	46 587 197
Poddziałanie IV.2.3	22 000 000
Poddziałanie IV.2.4	12 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie IV.2.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.2.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.2.3	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.2.4	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie IV.2.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie IV.2.3	Powierzenie zadań w oparciu o art. 38 ust. 4 rozporządzenia ogólnego
Poddziałanie IV.2.4	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca

18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	Do uzupełnienia na dalszym etapie prac
Poddziałanie IV.2.4	<ul style="list-style-type: none"> - wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych - wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu - wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
Poddziałanie IV.2.4	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
Poddziałanie IV.2.4	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	
Poddziałanie IV.2.4	
Poddziałanie IV.2.4	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania

Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac
Poddziałanie IV.2.4	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.2.2	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania IV.2.3 na poziomie beneficjenta (podmiotu, który wdraża instrumenty finansowe) nie podlega zasadom pomocy publicznej.</p> <p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie ostatecznych odbiorców w ramach Poddziałania IV.2.3 (określonych w pkt 32), wsparcie udzielane będzie w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.2.3	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania IV.2.3 na poziomie beneficjenta (podmiotu, który wdraża instrumenty finansowe) nie podlega zasadom pomocy publicznej.</p> <p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej na poziomie ostatecznych odbiorców w ramach Poddziałania IV.2.3 (określonych w pkt 32), wsparcie udzielane będzie w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>

Poddziałanie IV.2.4	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	85,00%
Poddziałanie IV.2.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.2.3	Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac
Poddziałanie IV.2.4	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	90,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% - w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IV.2.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IV.2.3	Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac
Poddziałanie IV.2.4	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	10,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych

	15,00% - w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych	
Poddziałanie IV.2.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych	
Poddziałanie IV.2.3	Do uzupełnienia na późniejszym etapie prac	
Poddziałanie IV.2.4	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)		
Działanie IV.2	Nie dotyczy	
Poddziałanie IV.2.1		
Poddziałanie IV.2.2		
Poddziałanie IV.2.3		
Poddziałanie IV.2.4		
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)		
Działanie IV.2	Nie dotyczy	
Poddziałanie IV.2.1		
Poddziałanie IV.2.2		
Poddziałanie IV.2.3		
Poddziałanie IV.2.4		
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)		
Działanie IV.2	Nie dotyczy	
Poddziałanie IV.2.1		
Poddziałanie IV.2.2		
Poddziałanie IV.2.3		22 000 000
Poddziałanie IV.2.4		Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH		
Działanie IV.2	Nie dotyczy	
Poddziałanie IV.2.1		
Poddziałanie IV.2.2		
Poddziałanie IV.2.3		Do uzupełnienia na dalszym etapie prac
Poddziałanie IV.2.4		Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA		
Działanie IV.2	Nie dotyczy	
Poddziałanie IV.2.1		
Poddziałanie IV.2.2		
Poddziałanie IV.2.3		– pożyczka – inne formy finansowania dłużnego, zgodnie z decyzją Zarządu Województwa Łódzkiego
Poddziałanie IV.2.4		Nie dotyczy

32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.2	
Poddziałanie IV.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.2.2	
Poddziałanie IV.2.3	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst, - jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną, - jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, - spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS. <p>Nie przewiduje się wsparcia termomodernizacji wielorodzinnych budynków mieszkalnych realizowanej przez spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe na obszarze objętym Strategią ZIT.</p>
Poddziałanie IV.2.4	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.3 Ochrona powietrza	Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza - ZIT
	Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza
	Poddziałanie IV.3.3 Ochrona powietrza – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IV.3	<p>Celem szczegółowym działania jest lepsza jakość powietrza.</p> <p>W ramach interwencji przewiduje się inwestycje związane z modernizacją źródeł ciepła¹⁰, oświetleniem publicznym z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych oraz realizacją przedsięwzięć w zakresie budownictwa pasywnego¹¹, które mają skutkować polepszeniem jakości powietrza. W wyniku realizacji projektów odnoszących się do podwyższenia parametrów energetycznych budynków oraz projektów dotyczących sieci ciepłowniczych nastąpi ograniczenie strat ciepła, co powinno doprowadzić do zmniejszenia poziomu kosztów eksploatacyjnych. Ponadto planowana interwencja wpłynie na racjonalizację rozproszonych systemów gospodarowania energią i ciepłem użytkowym oraz oszczędnością w zużyciu energii pierwotnej, co w znacznym stopniu spowoduje ograniczenie emisji dwutlenku węgla oraz zwiększy efektywność energetyczną.</p> <p>Wsparciem będą mogły zostać objęte projekty zgodne z planami gospodarki niskoemisyjnej.</p> <p>Inwestycje związane z wymianą indywidualnych źródeł ciepła muszą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Wspomniane inwestycje mogą zostać dofinansowane jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Wspierane mogą być inwestycje w instalacje o jak najmniejszej emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza. Objęte interwencją projekty w zakresie indywidualnych źródeł ciepła muszą skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji, być uzasadnione ekonomicznie i społecznie.</p> <p>Inwestycje w zakresie indywidualnych źródeł ciepła powinny zapewnić najniższą emisję CO₂ i stężenie pyłu PM10. W przypadku kotłów na paliwa stałe wsparciem</p>

¹⁰ Przez modernizację źródeł ciepła rozumie się inwestycję, podnoszącą standard źródeł ciepła, która nie polega wyłącznie na odtworzeniu stanu pierwotnego oraz w wyniku której następuje zmniejszenie kosztów wytwarzania ciepła lub energii elektrycznej

¹¹ Przez pasywny budynek użyteczności publicznej rozumie się budynek o ściśle określonych parametrach, dotyczących zapotrzebowania na energię oraz rozwiązaniach budowlanych i instalacyjnych, w którym komfort cieplny uzyskuje się przy sezonowym zużyciu ciepła na ogrzewanie na poziomie 15 kWh/(m² x rok) wykorzystując jedynie podgrzewane lub ochładzane powietrze zewnętrzne, dostarczane w ilości potrzebnej do osiągnięcia jakości powietrza wewnętrznego. W takim przypadku wskaźnik rocznego zapotrzebowania na nieodnawialną energię pierwotną dla pasywnego budynku użyteczności publicznej nie powinien przekraczać 120 kWh/(m² x rok). Jednocześnie komfort cieplny utrzymywany jest przy małych jednostkowych strumieniach ciepła, dzięki czemu nie jest wymagane stosowanie aktywnych układów ogrzewczych i klimatyzacyjnych. W sposób pasywny wykorzystywane są takie źródła ciepła, jak: osoby przebywające w budynku, urządzenia elektryczne, czy promieniowanie słoneczne. Ponadto odpowiedni komfort cieplny w okresie obniżonych temperatur zewnętrznych zapewnia dogrzewanie powietrza wentylacyjnego. Przegrody zewnętrzne budynku kształtuje się tak, aby zapewnić wysoką izolacyjność całej bryły budynku tj. współczynnik przenikania ciepła U dla ścian zewnętrznych nie większy niż 0,15 W/(m² x K). Wymagane jest zastosowanie specjalnych pasywnych okien (oszklenie i ramy), dla których współczynnik U jest poniżej 0,80 W/(m² x K), a współczynnik przepuszczalności energii promieniowania słonecznego przez oszklenie g wynosi około 50%.

	<p>mogą być objęte jedynie kotły spełniające co najmniej wymagania dla klasy 5 normy (PN EN 303-5: 2012).</p> <p>Przy określaniu możliwości i wielkości wsparcia kluczowe będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych.</p>
Poddziałanie IV.3.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie IV.3.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
Poddziałanie IV.3.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IV.3	– Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CO34)
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba budynków uwzględniających standardy budownictwa pasywnego – Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – Liczba nowych, zmodernizowanych punktów świetlnych – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01)
Poddziałanie IV.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba budynków uwzględniających standardy budownictwa pasywnego – Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła – Długość wybudowanej lub zmodernizowanej sieci ciepłowniczej – Liczba nowych, zmodernizowanych punktów świetlnych – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01)
Poddziałanie IV.3.2	– Liczba budynków uwzględniających standardy budownictwa pasywnego
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegająca na projektach pilotażowych¹² lub demonstracyjnych¹³, 2. wymiana lub renowacja źródeł ciepła w celu zapewnienia komfortu termicznego w budynkach użyteczności publicznej, budynkach jednorodzinnych i wielorodzinnych (z zastrzeżeniem, że zakresem wsparcia nie są objęte inwestycje dotyczące sieci ciepłowniczych oraz ogrzewania węglowego tj. piece i kotły węglowe), 3. budowa, przebudowa w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych. Wsparcie inwestycji dotyczącej

¹² Projekty pilotażowe oznaczają projekty, w których zastosowana zostaje technika lub metoda nigdzie wcześniej niestosowana lub nietestowana, zapewniająca potencjalne korzyści dla środowiska lub klimatu w porównaniu z istniejącymi najlepszymi praktykami, i która może zostać następnie zastosowana w podobnych sytuacjach na szerszą skalę.

¹³ Projekty demonstracyjne oznaczają projekty polegające na zastosowaniu w praktyce, testowaniu, ocenie i rozpowszechnianiu działań, metodyk lub podejść, które są nowe lub nieznanne w określonym kontekście projektu, takim jak kontekst geograficzny, ekologiczny, społeczno-ekonomiczny, a które mogłyby być zastosowane w innym miejscu w podobnych okolicznościach

	oświetlenia publicznego możliwe będzie jedynie w powiązaniu z innym projektem (realizowanym bądź już zrealizowanym), który zakłada spełnienie założeń Celu Tematycznego 4, wskazanego w Umowie Partnerstwa: <i>Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach.</i>
Poddziałanie IV.3.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegające na projektach pilotażowych lub demonstracyjnych, 2. wymiana lub renowacja źródeł ciepła, rozbudowa systemów zaopatrzenia w ciepło oraz doprowadzenie sieci ciepłowniczej do budownictwa jednorodzinnego i wielorodzinnego oraz budynków użyteczności publicznej celem wyeliminowania punktowych źródeł ciepła. Zakresem wsparcia nie są objęte inwestycje dotyczące sieci ciepłowniczych realizowane na terenie ZIT oraz przedsięwzięcia w zakresie ogrzewania węglowego (piece i kotły węglowe), 3. budowa, przebudowa, modernizacja¹⁴ w zakresie oświetlenia publicznego z wykorzystaniem urządzeń energooszczędnych i ekologicznych. Wsparcie inwestycji dotyczącej oświetlenia publicznego możliwe będzie jedynie jako element innego, szerszego projektu infrastrukturalnego¹⁵.
Poddziałanie IV.3.3	Budowa (z wyłączeniem odbudowy, rozbudowy, nadbudowy) pasywnych budynków użyteczności publicznej polegająca na projektach pilotażowych lub demonstracyjnych, Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IV.3	– jednostki samorządu terytorialnego, związku i stowarzyszenia jst
Poddziałanie IV.3.1	– jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
Poddziałanie IV.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy – organizacje pozarządowe – jednostki naukowe, placówki oświatowe, szkoły wyższe – spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, TBS
Poddziałanie IV.3.3	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – przedsiębiorcy – organizacje pozarządowe – jednostki naukowe, placówki oświatowe, szkoły wyższe – spółdzielnie, wspólnoty mieszkaniowe, TBS <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IV.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego

¹⁴ Modernizacja oświetlenia publicznego obejmuje prace prowadzone w celu poprawy efektywności energetycznej infrastruktury związanej z oświetleniem publicznym (np. prace związane z przystosowaniem do zmiany systemów zasilania), które nie polegają wyłącznie na odtworzeniu stanu pierwotnego.

¹⁵ Szerszy projekt infrastrukturalny, o którym mowa w poddziałaniu IV.3.2, dotyczy inwestycji równolegle realizowanej, finansowanej przez beneficjenta w ramach środków własnych, programów operacyjnych na lata 2014-2020 lub innego instrumentu wsparcia (np. dotacji z budżetu państwa), w ramach której wydatki dotyczące oświetlenia publicznego stanowią jedyny koszt kwalifikowalny w zakresie poddziałania IV.3.2.

Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IV.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IV.3	44 986 536
Poddziałanie IV.3.1	4 633 107
Poddziałanie IV.3.2	37 353 429
Poddziałanie IV.3.3	3 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie IV.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.3.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IV.3.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie IV.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie IV.3.3	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IV.3	- wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do

	<p>wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego będzie kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie IV.3.2	– wydatki związane z przebudową infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją w zakresie sieci ciepłowniczej będą kwalifikowalne maksymalnie do 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IV.3	Wykorzystanie mechanizmu cross-financingu możliwe będzie, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania informacyjno-promocyjne mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu realizowanego w ramach typów przedsięwzięć. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IV.3	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IV.3	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania.
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie

	<p>udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.3.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
Poddziałanie IV.3.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie</p>

	<p>udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, wydanego w oparciu o rozporządzenie KE nr 1407/2013 z dnia 18.12.2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IV.3	
Poddziałanie IV.3.1	85,00%
Poddziałanie IV.3.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.3.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IV.3	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.3.1	89,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie IV.3.2	89,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie IV.3.3	89,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IV.3	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie IV.3.1	11,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% - w przypadku pozostałych projektów

Poddziałanie IV.3.2	11,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% - w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie IV.3.3	11,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IV.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IV.3.1	
Poddziałanie IV.3.2	
Poddziałanie IV.3.3	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa V Ochrona środowiska

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa V *Ochrona środowiska* łączy w sobie zakres interwencji 2 celów tematycznych:

CT 5 *Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem*

Działanie V.1. Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom

CT 6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*

Działanie V.2 Gospodarka odpadami

Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna

Działanie V.4 Ochrona przyrody

Efektom interwencji podjętych w obszarze ochrony środowiska będzie: poprawa zdolności adaptacji do zmian klimatu, w tym zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego i ograniczenie skutków suszy oraz zwiększenie efektywności funkcjonowania służb ratowniczych, oszczędność zasobów i ochrona czystości wód podziemnych i powierzchniowych, poprawa stanu środowiska (szczególnie różnorodności biologicznej) oraz ukierunkowanie ruchu turystycznego na obszarach cennych przyrodniczo zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

Wsparcie przedsięwzięć z zakresu tworzenia systemu ochrony środowiska i wykorzystania jego zasobów w sposób bezpośredni przyczyni się do reagowania na zmiany klimatu oraz zwiększenia efektywności wykorzystania zasobów. Jednocześnie wobec silnej i narastającej antropopresji na tereny cenne przyrodniczo i krajobrazowo szczególnie istotne jest utrzymanie i ochrona różnorodności biologicznej, przywracanie właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (w tym zagrożonych), przeciwdziałanie fragmentacji przestrzeni przyrodniczej, wspieranie programów edukacyjnych i informacyjno-promocyjnych podnoszących świadomość ekologiczną.

Realizowane projekty z zakresu gospodarki odpadami znacząco przyczynią się do wzrostu masy odpadów poddanych innym niż składowanie sposobom zagospodarowania, co wpłynie znacząco na zachowanie i poprawę jakości środowiska naturalnego, jak również na ochronę zasobów naturalnych.

W celu uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej na obszarze województwa łódzkiego, konieczne będzie przeprowadzenie prac obejmujących rozbudowę i modernizację infrastruktury wodno-kanalizacyjnej wraz z systemem oczyszczalni ścieków. Realizowane projekty przyczynią się do zwiększenia odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków oraz do podniesienia jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	117 498 058
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom	Poddziałanie V.1.1 Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem
	Poddziałanie V.1.2 Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.1	Celem działania jest zwiększone bezpieczeństwo przeciwpowodziowe i przeciwpożarowe w regionie.
Poddziałanie V.1.1	<p>Interwencja realizowana w ramach poddziałania zmierzać będzie do poprawy zdolności adaptacyjnych do zmian klimatu poprzez wzmocnienie odporności na zagrożenia związane ze zmianami klimatu (głównie powódzie i susze), a w przypadku ich wystąpienia zminimalizowanie ich skutków poprzez poprawę systemowego zarządzania ryzykiem.</p> <p>Województwo łódzkie, ze względu na położenie wzdłuż wododziału dwóch głównych rzek Polski: Wisły i Odry, charakteryzuje się ubogimi zasobami wód powierzchniowych. Dlatego ważna jest poprawa bądź utrzymanie właściwego stanu wód i ich wzajemnych zależności, z zachowaniem zrównoważonego zarządzania zasobami wodnymi i przyrodniczymi. W ramach poddziałania wspierane będą projekty, które przyczynią się do zwiększenia wykorzystania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania (na obszarach miast poniżej 100 tys. mieszkańców), zwiększenia małej retencji wodnej (w tym naturalnej), poprawy bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, pod warunkiem zapewnienia pełnej zgodności tych inwestycji w wymogami prawa Unii Europejskiej.</p> <p>Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na listach nr 1 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artyku 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, znajdujących się na listach nr 2 będących załącznikami do Masterplanów dla dorzeczy Odry i Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artyku 4.7 Ramowej Dyrektywy Wodnej¹⁶ w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską. Wyżej wymieniony zapis stosuje się do projektów mogących potencjalnie oddziaływać</p>

¹⁶ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej

	<p>na jednolite części wód.</p> <p>Ponadto realizowane przedsięwzięcia muszą być zgodne z wymogami tzw. Dyrektywy Powodziowej¹⁷.</p> <p>Ponadto w ramach poddziałania wspierana będzie budowa, rozbudowa lub modernizacja¹⁸ systemu monitorowania, wczesnego ostrzegania i prognozowania oraz przeciwdziałania zagrożeniom, spowodowanym wystąpieniem niekorzystnych zjawisk naturalnych (w tym budowa lub modernizacja urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów).</p>
Poddziałanie V.1.2	<p>W ramach poddziałania wsparty zostanie Krajowy System Ratowniczo-Gaśniczy poprzez podniesienie sprawności jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Wsparciem objęte będą projekty związane z zakupem samochodów ratowniczo-gaśniczych, niezbędnych do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	– Liczba ludności odnoszących korzyść ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CO20)
Poddziałanie V.1.2	– Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej – Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej – Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów – Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów – Pojemność obiektów małej retencji – Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania – Liczba systemów zagospodarowania wód opadowych bądź roztopowych
Poddziałanie V.1.2	– Liczba zakupionych samochodów ratowniczo-gaśniczych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa obiektów małej retencji, w tym retencji naturalnej (np. renaturyzacja przekształconych cieków wodnych, obszarów zalewowych oraz obszarów wodno-błotnych) 2. budowa, przebudowa urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej 3. budowa systemów zagospodarowania wód opadowych lub roztopowych w miejscu ich powstawania na obszarach miast poniżej 100 tys.

¹⁷ Dyrektywa 2007/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie oceny ryzyka powodziowego i zarządzania nim

¹⁸ Przez modernizację w działaniu V.1 rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy parametrów.

	<p>mieszkańców</p> <p>4. budowa lub modernizacja urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów</p> <p>5. rozwój regionalnego systemu monitorowania i wczesnego reagowania na sytuacje kryzysowe oraz prognozowania występowania zagrożeń</p>
Poddziałanie V.1.2	1. wyposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych będących w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym w samochody ratowniczo-gaśnicze niezbędne do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych, w tym wyposażenie tych samochodów w sprzęt służący do prowadzenia akcji ratowniczych.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe – spółki wodne – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – organizacje pozarządowe <p>Ze wsparcia w ramach poddziałania wyłączone są Państwowa Straż Pożarna i Ochotnicza Straż Pożarna.</p>
Poddziałanie V.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – organizacje pozarządowe
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie V.1.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.1	16 608 702
Poddziałanie V.1.1	14 947 832
Poddziałanie V.1.2	1 660 870
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.1	Obszary wiejskie

Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie V.1.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie
Poddziałanie V.1.2	protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.1	– wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie V.1.1	– wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych - łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu
Poddziałanie V.1.2	– wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	W ramach przedmiotowego priorytetu inwestycyjnego przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione w przypadkach, uwarunkowanych koniecznością nabycia dodatkowych kompetencji związanych z obsługą systemów i urządzeń zarządzania zagrożeniami. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie V.1.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie V.1.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.1	
Poddziałanie V.1.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie V.1.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie V.1	

Poddziałanie V.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie V.1	85,00%
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.1	85,00%
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.1	15,00%
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.1	Nie dotyczy
Poddziałanie V.1.1	
Poddziałanie V.1.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.2 Gospodarka odpadami	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.2	<p>Celem szczegółowym działania V.2 jest ograniczone składowanie odpadów w regionie.</p> <p>Interwencja przyczyni się do zapobiegania powstawaniu odpadów, przygotowania do ponownego ich użycia oraz intensyfikacji recyklingu i innych metod odzysku, a tym samym ograniczenia ilości odpadów kierowanych na składowisko odpadów, w tym odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.</p> <p>Realizowane będą kompleksowe inwestycje w zakresie rozwoju systemu gospodarki odpadami komunalnymi realizowane w regionach gospodarki odpadami, w których nie przewidziano komponentu dotyczącego termicznego przekształcania odpadów, zapewniające zintegrowane podejście zgodne z hierarchią sposobów postępowania z odpadami na poziomie wynikającym ze zobowiązań z dyrektyw. Wspierane będą również inwestycje w zakresie gospodarki odpadami innymi niż komunalne. W ramach działania nie przewiduje się termicznego przekształcania odpadów.</p> <p>Do kompleksowych projektów zalicza się projekty zaplanowane zgodnie z hierarchią sposobu postępowania z odpadami i umożliwiające osiągnięcie celu ramowej dyrektywy o odpadach¹⁹, obejmujące następujące elementy: selektywna zbiórka odpadów komunalnych (w tym papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło oraz odpady biodegradowalne), instalacje do odzysku, w tym recyklingu odpadów (w tym kompostownie dla odpadów organicznych), instalacje do odzysku energii lub instalacje do mechaniczno-biologicznego przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych w celu wydzielenia z nich frakcji nadających się w całości lub w części do odzysku.</p> <p>Realizacja projektów w ramach działania V.2 przyczyni się do wzrostu masy odpadów poddanych innym niż składowanie sposobom zagospodarowania, co wpłynie znacząco na zachowanie i poprawę jakości środowiska naturalnego, jak również na ochronę zasobów naturalnych.</p> <p>Finansowane będą wyłącznie projekty wynikające z planu inwestycyjnego dotyczącego gospodarki odpadami komunalnymi opracowanego przez Zarząd Województwa Łódzkiego i uzgodnionego z ministrem właściwym do spraw środowiska, który będzie stanowił załącznik do planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów – Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CO17) – Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów – Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów

¹⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy

	<ul style="list-style-type: none"> – Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych – Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest – Masa odpadów zebranych z likwidowanych dzikich wysypisk – Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych – Liczba instalacji do przetwarzania odpadów
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, modernizacja²⁰ lub przebudowa zakładów zagospodarowania odpadów w zakresie wdrożenia technologii odzysku, w tym recyklingu i unieszkodliwiania odpadów w procesach innych niż składowanie 2. budowa, przebudowa infrastruktury do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów: szkła, metalu, tworzyw sztucznych, papieru, odpadów ulegających biodegradacji oraz pozostałych odpadów komunalnych w połączeniu z edukacją lokalnej społeczności objętej projektem w tym także promowanie ponownego użycia 3. budowa, przebudowa infrastruktury służącej do recyklingu, sortowania, kompostowania odpadów 4. budowa, przebudowa infrastruktury służącej do zbiórki, przetwarzania odpadów niebezpiecznych 5. kompleksowe projekty skierowane na poprawę gospodarki odpadami innymi niż komunalne poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów, promowanie ponownego użycia, wdrażanie technologii odzysku, w tym recyklingu lub ostatecznego unieszkodliwiania odpadów 6. projekty z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest wraz z ich właściwym unieszkodliwieniem 7. projekty związane z likwidacją tzw. dzikich wysypisk
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – podmioty wykonujące zadania jst – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.2	Mieszkańcy województwa łódzkiego
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.2	45 310 919
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	

²⁰ Przez modernizację w działaniu V.2 rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy parametrów.

Działanie V.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.2	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 20%
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.2	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie V.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, <p>W związku z art. 27 ust. 5. ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>

	<p>W zakresie gospodarki odpadami komunalnymi pomoc w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym; – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem. <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p> <p>Przy ocenie występowania zgodności pomocy z zasadami rynku wewnętrznego UE należy kierować się postanowieniami Wytocznych w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie V.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	

Działanie V.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna	Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna - ZIT
	Poddziałanie V.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.3	<p>Celem szczegółowym działania V.3 jest zwiększony odsetek ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do zwiększenia odsetka ludności korzystającej z systemu oczyszczania ścieków zgodnego z dyrektywą dotyczącą ścieków komunalnych²¹ oraz do podniesienia jakości życia mieszkańców województwa łódzkiego. Cel zostanie osiągnięty poprzez realizację kompleksowych inwestycji z zakresu gospodarki wodno-ściekowej tylko w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM (według wartości rzeczywistej RLM podanej w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz Master Planie dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG).</p> <p>Wybór projektów oparty będzie o Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach powyżej 2 tys. RLM. KPOŚK zapewnia wdrożenie postanowień ww. dyrektywy poprzez ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków i ochronę środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.</p> <p>Niezależnie od realizowanego w działaniu typu projektu, wymagane będzie zastosowanie biologicznego oczyszczania ścieków (zgodnie z wymogami zawartymi w załączniku I.B. do ww. dyrektywy). Wymóg ten uznaje się za spełniony również w przypadku, w którym osiągnięcie przez aglomerację wymogów zawartych w załączniku I.B. do ww. dyrektywy nastąpi dopiero w wyniku realizacji projektu objętego wnioskiem. W projektach dotyczących oczyszczalni ścieków ważnym aspektem będą działania dotyczące uporządkowania gospodarki osadami ściekowymi, z uwzględnieniem hierarchii postępowania z osadami ściekowymi zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 o odpadach.</p> <p>Dofinansowane zostaną projekty związane z inwestycjami w kanalizację sanitarną, przy spełnieniu wymogu dotyczącego wskaźnika koncentracji na poziomie 120 osób na kilometr bieżącej sieci kanalizacyjnej, w celu zapewnienia efektywności ekonomicznej budowanej sieci. Wskaźnik ten, w przypadku obszarów, o których mowa w § 3 ust. 5 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 lipca 2014 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru i granic aglomeracji, nie może być mniejszy niż 90 mieszkańców na 1 kilometr sieci.</p>

²¹ Dyrektywa Rady 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych z dnia 21 maja 1991 r.

	<p>Natomiast w terenach zabudowy rozproszonej, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest ekonomicznie lub technicznie niezasadna, dofinansowanie będą mogły uzyskać projekty z zakresu budowy systemów indywidualnych oczyszczalni ścieków zapewniających stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2 – 10 tys. RLM.</p> <p>W ramach działania przewiduje się wsparcie dla kompleksowych projektów w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, uwzględniających inteligentne systemy zarządzania sieciami wodociągowymi oraz wyposażenie aglomeracji w odpowiednie systemy odbioru ścieków komunalnych.</p>
Poddziałanie V.3.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, zgodne z wykazem aglomeracji wskazanym w KPOŚK oraz zgodne z Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG.
Poddziałanie V.3.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego, zgodnie z wykazem aglomeracji wskazanym w KPOŚK oraz Master Planem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego oczyszczania ścieków (CO19) – Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonego zaopatrzenia w wodę (CO18)
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych – Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych – Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej – Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej – Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków – Długość wybudowanej sieci wodociągowej – Liczba wybudowanych ujęć wody – Liczba wspartych stacji uzdatniania wody
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.3	<p>Następujące typy projektów realizowane będą w aglomeracjach od 2 tys. RLM włącznie do poniżej 10 tys. RLM:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. budowa oczyszczalni ścieków komunalnych, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi 2. przebudowa istniejących oczyszczalni ścieków komunalnych prowadząca do poprawy ich parametrów, w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi 3. budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w terenach zabudowy rozproszonej, zapewniających stopień oczyszczania ścieków jaki jest wymagany dla aglomeracji z przedziału 2 – 10 tys. RLM 4. budowa, modernizacja²² kanalizacji sanitarnej Wyłącznie jako element inwestycji z zakresu budowy lub modernizacji kanalizacji sanitarnej możliwa jest budowa, w tym rozbudowa sieci
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	

7 Przez modernizację kanalizacji sanitarnej rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy jej parametrów

	<p>wodociągowej, ujęć lub stacji uzdatniania wody lub zakup lub remont urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu lub przesyłowi wody pod warunkiem, że ww. przedsięwzięcia dotyczą tych samych użytkowników, których obejmują inwestycje z zakresu kanalizacji sanitarnej.</p> <p>Wyłącznie jako element kompleksowego projektu dotyczącego sieci kanalizacyjno-wodociągowych, dopuszcza się zakup specjalistycznych urządzeń lub aparatury do pomiaru, monitoringu i analizy sieci wodno-kanalizacyjnej (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe).</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.3	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie V.3.1	– jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną
Poddziałanie V.3.2	– podmioty wykonujące zadania jednostek samorządu terytorialnego – spółki wodne – przedsiębiorcy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie V.3.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.3	43 352 946
Poddziałanie V.3.1	9 140 328
Poddziałanie V.3.2	34 212 618
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie V.3.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie V.3.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ	

WNISKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.3	
Poddziałanie V.3.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca
Poddziałanie V.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu. – wniesienie wkładu pieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z budową, w tym rozbudową sieci wodociągowej, ujęć lub stacji uzdatniania wody lub zakupem lub remontem urządzeń służących gromadzeniu, odprowadzaniu, uzdatnianiu lub przesyłowi wody oraz zakupem specjalistycznych urządzeń lub aparatury do pomiaru, monitoringu i analizy sieci wodociągowej (np. mobilne laboratoria, instalacje kontrolno-pomiarowe), będą kwalifikowane do 30% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.3	Metoda zryczałtowanych stawek procentowych dochodów – 25%
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.3	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	

23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie V.3	Dofinansowanie co do zasady nie będzie stanowiło pomocy publicznej. W przypadku wystąpienia pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie V.3	85,00%
Poddziałanie V.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie V.3.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.3	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie V.3.1	85,00%
Poddziałanie V.3.2	86,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% - w przypadku pozostałych projektów
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.3	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie V.3.1	15,00%
Poddziałanie V.3.2	14,00% - w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% - w przypadku pozostałych projektów
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	

32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

Działanie V.3	Nie dotyczy
Poddziałanie V.3.1	
Poddziałanie V.3.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.4 Ochrona przyrody	Poddziałanie V.4.1 Ochrona przyrody
	Poddziałanie V.4.2 Przeciwdziałanie degradacji środowiska
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>Celem szczegółowym działania V.4 są wzmocnione mechanizmy ochrony bioróżnorodności w regionie.</p> <p>Podjęte działania powinny zapewniać poprawę ochrony gatunków i siedlisk oraz wypełnienie wymogów w zakresie zarządzania i planowania przestrzennego, zgodnie z Unijną strategią ochrony różnorodności biologicznej na okres do 2020 r.²³ oraz tzw. dyrektywą siedliskową²⁴ i ptasią²⁵. Wsparciem zostaną objęte również działania mające na celu podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców regionu łódzkiego.</p> <p>W ramach działania wsparte zostaną inwestycje zwiększające potencjał przyrodniczy regionu poprzez ochronę siedlisk i gatunków (w tym ochrona powierzchni i odtwarzanie siedlisk cennych przyrodniczo), w szczególności na obszarach rezerwatów i parków krajobrazowych (w tym położonych na terenach Natura 2000).</p> <p>Wsparcie otrzymają inwestycje w infrastrukturę parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, w tworzenie centrów ochrony biologicznej oraz inwestycje, które zapewnią ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku, na szlakach turystycznych, czy spacerowych.</p> <p>Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do powstrzymania utraty różnorodności biologicznej oraz zachowania walorów środowiska przyrodniczego województwa łódzkiego.</p> <p>Przy realizacji projektów, w ramach których wykonywane są szlaki lub ścieżki turystyczne należy przestrzegać poniższych zasad:</p> <p>a) Przebieg szlaku lub ścieżki przez rezerwat przyrody należy uzgodnić z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a przez park narodowy - z dyrektorem parku narodowego. Uzgodnienie to powinno odbywać się na etapie planowania przebiegu trasy.</p> <p>b) Zlokalizowanie oznaczenia przebiegu szlaku na pomniku przyrody, na terenie stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego należy uzgodnić z radą gminy. Uzgodnienie to powinno odbywać się przed oznakowaniem trasy.</p> <p>c) Na drzewach można stosować tylko znaki malowane, przy użyciu farb</p>

²³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z dnia 03.05.2011

²⁴ Dyrektywa 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory z dnia 21 maja 1992 r.

²⁵ Dyrektywa 2009/147/WE w sprawie ochrony dzikiego ptactwa z 30 listopada 2009 r.

	nietoksycznych dla drzew. d) Umieszczenie oznaczenia szlaku wymaga uzyskania uprzedniej zgody zarządzającego tym miejscem.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	– Powierzchnia siedlisk wspieranych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CO23)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie V.4	
Poddziałanie V.4.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych form ochrony przyrody – Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody – Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem – Liczba wspartych centrów ochrony różnorodności biologicznej – Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem
Poddziałanie V.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych form ochrony przyrody – Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – Długość utworzonych szlaków turystycznych – Długość odnowionych szlaków turystycznych – Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie V.4	
Poddziałanie V.4.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. podniesienie standardu bazy technicznej lub wyposażenia parków krajobrazowych lub rezerwatów przyrody (w tym położonych na obszarach Natura 2000) 2. budowa, przebudowa infrastruktury służącej utrzymaniu lub utworzeniu centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne 3. modernizacja ²⁶lub doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej (m.in. w parkach krajobrazowych) 4. budowa lub modernizacja niezbędnej infrastruktury (w tym również zielonej infrastruktury) związanej z ochroną, przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków (również na terenach chronionych) <p>Wyłącznie jako element wyżej wymienionych typów projektów możliwe jest opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.</p>
Poddziałanie V.4.2	1. budowa lub modernizacja niezbędnej infrastruktury mającej na celu ograniczenie degradacji środowiska przyrodniczego w miejscach wypoczynku, na szlakach turystycznych (w tym projekty z zakresu tworzenia i odnowy szlaków turystycznych) oraz promowanie form ochrony przyrody (np. platformy

²⁶ Przez modernizację w działaniu V.4 rozumie się przebudowę, która prowadzi do poprawy parametrów.

	widokowe, ścieżki dydaktyczne wykorzystujące lokalne zasoby przyrodnicze) Wyłącznie jako element wyżej wymienionych typów projektów możliwe jest opracowanie dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe – organizacje pozarządowe – jednostki naukowe – szkoły wyższe – przedsiębiorcy – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – LGD
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Mieszkańcy województwa łódzkiego
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie V.4	12 225 491
Poddziałanie V.4.1	6 225 491
Poddziałanie V.4.2	6 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie

	<p>miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowane do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów (np. prowadzenie komplementarnych i uzupełniających do ogólnopolskich kampanii informacyjno-edukacyjnych realizowanych w ramach cross-financingu, jedynie kiedy stanowią one integralną część projektu realizowanego w ramach działania V.4).</p> <p>Realizowane w ramach cross-financingu działania mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	

Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy

31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie V.4 Poddziałanie V.4.1 Poddziałanie V.4.2	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

W ramach osi priorytetowej VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu* realizowane będą trzy cele tematyczne:

CT 6 *Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami*

Działanie VI.1. Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury

CT 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*

Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej

CT 9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*

Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego

Interwencja zaplanowana w ramach OP VI będzie zorientowana na niwelowanie skutków wykluczenia społecznego na terenach problemowych (w tym obszarach zdegradowanych) oraz wykorzystanie i rozwój potencjałów endogenicznych regionu łódzkiego opartych na walorach przyrodniczo-kulturowych, szczególnie w aspekcie tworzenia warunków sprzyjających rozwojowi gospodarki turystycznej, w tym powstawania nowych miejsc pracy.

W ramach interwencji nastąpi również podniesienie jakości i dostępności usług kulturalnych poprzez realizację przedsięwzięć z zakresu ochrony, zachowania zasobów dziedzictwa kulturowego oraz rozwoju instytucji kultury.

Planowane w ramach OP VI przedsięwzięcia w zakresie usług kulturalnych i turystycznych, rozwoju potencjałów endogenicznych obszarów o specyficznych potrzebach oraz rewitalizacji obszarów zdegradowanych przyczynią się do ożywienia społeczno-gospodarczego regionu, jak i wpłyną na podniesienie jakości i atrakcyjności życia mieszkańców województwa łódzkiego. Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych będzie następowało poprzez realizację szerokiego spektrum inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej na terenach problemowych, włączenia społecznego oraz zwiększenia poziomu uczestnictwa w kulturze mieszkańców województwa.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	279 125 837
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT
	Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona partycypacja w kulturze na terenie województwa.</p> <p>Działanie doprowadzi do zwiększonej partycypacji w kulturze mieszkańców województwa łódzkiego oraz turystów w oparciu o rozwój obiektów dziedzictwa kulturowego oraz instytucji kultury. Dzięki projektom wspartym w ramach działania nastąpi podniesienie atrakcyjności turystycznej i gospodarczej regionu poprzez wyeksponowanie cennych obiektów kulturowych i ich zbiorów oraz poszerzenie oferty usług kulturalnych województwa, budujących tożsamość regionalną.</p> <p>W ramach działania dofinansowane będą projekty obejmujące prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomości wpisanych do rejestru zabytków w celu umożliwienia im pełnienia funkcji kulturalnych wraz z zakupem niezbędnego wyposażenia. Dodatkowo w przypadku, gdy otoczenie wokół zabytku nieruchomego (np. ogród, park) wpisane jest do rejestru zabytków, możliwe będzie objęcie wsparciem prac polegających na jego zagospodarowaniu. W ramach działania możliwa będzie odbudowa części zabytków wpisanych do rejestru zabytków, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.</p> <p>W odniesieniu do infrastruktury instytucji kultury wsparcie będzie dotyczyło robót budowlanych (z wyłączeniem prac polegających na budowie nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowie) lub zakupu wyposażenia, mających wpływ na podniesienie jakości i dostępności oferty kulturalnej. Możliwa będzie także realizacja inwestycji niezbędnych do dostosowania istniejących obiektów do pełnienia nowych funkcji kulturalnych, w tym edukacyjnych.</p> <p>Renowacja i konserwacja zabytków ruchomych wpisanych do rejestru zabytków, digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego oraz wykorzystanie w obiektach zabytkowych i instytucjach kultury technologii informacyjno-komunikacyjnych wspierane będą w ramach działania, wyłącznie jako komponent projektu.</p> <p>Projekty wsparte w ramach działania muszą wynikać z przeprowadzonej analizy popytu, wskazującej, że ich realizacja przyczyni się do osiągnięcia trwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, szczególnie w aspekcie wpływu projektu na wzrost atrakcyjności turystycznej regionu, oraz na całoroczną aktywność gospodarczą. Ponadto, dofinansowana w działaniu infrastruktura będzie wykorzystana i zagospodarowana zgodnie z celem</p>

	<p>niniejszego działania, stanowiąc uzupełnienie dla działań finansowanych z EFS.</p> <p>Projekty wsparte w ramach działania muszą być zgodne z Programem rozwoju kultury w województwie łódzkim na lata 2014-2020.</p> <p>Wszystkie projekty w ramach działania, w zależności od swojego zakresu, muszą uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami (np. dostosowanie infrastruktury, adekwatne wyposażenie, portale internetowe).</p>
Poddziałanie VI.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie VI.1.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VI.1	– Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CO09)
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VI.1	– Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem – Liczba instytucji kultury objętych wsparciem
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VI.1	<p>1. Prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków, niezbędne do zachowania pełnionych przez nie funkcji kulturalnych lub do nadania im takich funkcji. Możliwa jest odbudowa części zabytku, która obejmuje maksymalnie 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku. W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakup wyposażenia niezbędnego do zachowania pełnionych funkcji kulturalnych lub nadania funkcji kulturalnych, – prace polegające na zagospodarowaniu otoczenia wokół zabytku (jeżeli to otoczenie jest wpisane do rejestru zabytków), – konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów, – wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury oraz digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie, – ochrona zabytku przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych). <p>2. Roboty budowlane w obiektach instytucji kultury (z wyłączeniem budowy nowego budynku w określonym miejscu oraz odbudowy), zakup wyposażenia dla instytucji kultury.</p> <p>W ramach w/w typu wyłącznie jako element projektu mogą być realizowane następujące przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, w tym przede wszystkim muzealiów, starodruków, zbiorów piśmienniczych, archiwaliów, księgozbiorów,
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	

	<ul style="list-style-type: none"> – ochrona zasobów przed zagrożeniami (w szczególności w zakresie zabezpieczeń np. przeciwpożarowych, przeciwwłamaniowych), – wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie zwiększenia dostępu do kultury, w tym digitalizacja zasobów dziedzictwa kulturowego i ich udostępnienie.
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VI.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie VI.1.1	– jednostki organizacyjne jst, posiadające osobowość prawną
Poddziałanie VI.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – instytucje kultury – organizacje pozarządowe – kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – publiczne szkoły artystyczne i uczelnie artystyczne – szkoły wyższe prowadzące działalność w zabytkowych obiektach – archiwa państwowe – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – LGD – przedsiębiorcy <p>A. Państwowe oraz współprowadzone przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego instytucje kultury, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych oraz archiwa państwowe, szkoły i uczelnie artystyczne prowadzone i nadzorowane przez MKiDN nie mogą ubiegać się o dofinansowanie projektów w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 (chyba, że zapisy Kontraktu Terytorialnego dla Województwa Łódzkiego stanowią inaczej). Projekty tych wnioskodawców mogą otrzymać dofinansowanie wyłącznie w ramach PO Infrastruktura i Środowisko.</p> <p>B. W odniesieniu do jednostek samorządu terytorialnego (ich związków i stowarzyszeń oraz ich jednostek organizacyjnych posiadających osobowość prawną), samorządowych instytucji kultury, organizacji pozarządowych, kościołów i związków wyznaniowych oraz osób prawnych kościołów i związków wyznaniowych, podmiotów zarządzających obiektami indywidualnie wpisanymi na Listę UNESCO, realizujących projekty w poniżej wskazanym zakresie:</p> <p>1) projekty dotyczące obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomniki Historii lub zlokalizowanych na obszarach objętych wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położonych na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP,</p> <p>2) projekty mieszczące się w zakresie obszarów tematycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji zabytków drewnianych (zarówno nieruchomości, jak i ruchomych); – projekty dotyczące rozwoju czytelnictwa w mieście Łodzi; – projekty dotyczące rozwoju sztuki współczesnej w mieście Łodzi; – projekty dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji, adaptacji na cele kulturalne oraz zabezpieczenia przed kradzieżą i zniszczeniem ruchomych

	<p>i nieruchomości zabytków techniki;</p> <p>3) projekty wynikające z Kontraktów Terytorialnych, o dofinansowanie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 mogą ubiegać się projekty o całkowitej wartości poniżej 2 mln euro.</p> <p>C. Wnioskodawcy wskazani w pkt. 10 lit. B, ale dla przedsięwzięć o innym zakresie tematycznym niż stanowi lit. B, jak również wnioskodawcy niewymienieni w pkt. 10 lit. A i B mogą się ubiegać o dofinansowanie wyłącznie w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 dla projektów o wartości całkowitej do 5 mln euro włącznie.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego, potencjalni turyści
Poddziałanie VI.1.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VI.1.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VI.1	40 742 435
Poddziałanie VI.1.1	22 900 000
Poddziałanie VI.1.2	17 842 435
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie VI.1.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.1.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie VI.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	

Działanie VI.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zabytkami ruchomymi będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych (limit nie dotyczy projektów w zakresie zabytków wpisanych do rejestru zabytków), – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu, – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu, – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VI.1	<p>W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. informacyjno-promocyjne, szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VI.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VI.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VI.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,
Poddziałanie VI.1.1	
Poddziałanie VI.1.2	

	<ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem. <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VI.1	85,00%
Poddziałanie VI.1.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.1.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VI.1	87,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych
Poddziałanie VI.1.1	85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.1.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.1	13,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych
Poddziałanie VI.1.1	15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.1.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i>

	poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.1	Maksymalna wartość projektu:
Poddziałanie VI.1.1	- poniżej 2 000 000 EUR w przypadku określonym w pkt. 10 lit. B,
Poddziałanie VI.1.2	- 5 000 000 EUR ²⁷ włącznie w przypadku określonym w pkt. 10 lit. A oraz lit. C.
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.1	
Poddziałanie VI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.1.2	

²⁷ Informacja dotycząca sposobu wyliczenia kursu EUR znajduje się w części I. SZOOP RPO WŁ na lata 2014-2020: *Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji* w sekcji *Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania oraz metody obliczania wkładu Funduszu*.

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ

5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA

Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej	Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej
	Poddziałanie VI.2.2 Rozwój gospodarki turystycznej – miasto Łódź

6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA

Działanie VI.2	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie walorów przyrodniczych i kulturowych województwa łódzkiego dla rozwoju gospodarki turystycznej.</p> <p>Działanie przyczyni się do stworzenia warunków do rozwoju gospodarki turystycznej w oparciu o wykorzystanie potencjałów endogenicznych regionu, zidentyfikowanych w polityce terytorialno-funkcjonalnej województwa (SRWŁ 2020).</p> <p>W ramach działania wsparciem objęte będą projekty dotyczące budowy lub przebudowy infrastruktury turystycznej, przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych oraz tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych²⁸. Promowane będą projekty przyczyniające się do rozwoju gospodarki turystycznej²⁹ poprzez tworzenie warunków dla powstawania nowych miejsc pracy w tym sektorze.</p> <p>Dofinansowanie projektu będzie uwarunkowane jego spójnością ze stworzonym przez jednostkę lub jednostki samorządu terytorialnego planem działań, opartym na strategii rozwoju danego obszaru, zgodnym z SRWŁ 2020, zapewniającym spójną, zintegrowaną koncepcję rozwoju danego terytorium i wskazującym powiązane ze sobą projekty lub typy projektów. W ramach działania, w sposób komplementarny do działań finansowanych z EFS, tworzone będą sprzyjające warunki ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości (samozatrudnienie).</p> <p>Przy realizacji projektów, w ramach których wykonywane są szlaki lub ścieżki turystyczne należy przestrzegać poniższych zasad:</p> <p>a) Przebieg szlaku czy ścieżki przez rezerwat przyrody należy uzgodnić z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, a przez park narodowy – z dyrektorem parku narodowego. Uzgodnienie to powinno odbywać się na etapie planowania przebiegu trasy.</p> <p>b) Zlokalizowanie oznaczenia przebiegu szlaku na pomniku przyrody, na terenie stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego należy uzgodnić z radą gminy. Uzgodnienie to powinno odbywać się przed oznakowaniem trasy.</p> <p>c) Na drzewach można stosować tylko znaki malowane, przy użyciu farb nietoksycznych dla drzew - nie można natomiast stosować oznaczeń przybitych do drzew gwoździami.</p> <p>d) Umieszczenie oznaczenia szlaku wymaga uzyskania uprzedniej zgody zarządzającego tym miejscem.</p>
Poddziałanie VI.2.1	Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa.

²⁸ Produkt rolny lub środek spożywczy, posiadający przyznaną przez Komisję Europejską: Chronioną Nazwę Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG), Gwarantowaną Tradycyjną Specjalność Świadectwo Szczególnego Charakteru (GTS).

²⁹ Całość różnorodnych funkcji gospodarczych i społecznych, rozwijanych w celu zaspokajania potrzeb związanych z zapotrzebowaniem na szeroko pojęte produkty turystyczne.

Poddziałanie VI.2.2	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	– Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CO08)
Poddziałanie VI.2.2	– Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CO08)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CO01) – Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CO02) – Liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej – Liczba przebudowanej infrastruktury turystycznej – Długość szlaków turystycznych – Liczba produktów regionalnych objętych wsparciem – Liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznych
Poddziałanie VI.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanej infrastruktury turystycznej – Długość szlaków turystycznych – Liczba istniejących obiektów przystosowanych do pełnienia funkcji turystycznych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa infrastruktury turystycznej, 2. prace budowlane w celu przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych, 3. inwestycje przyczyniające się do tworzenia lub rozwoju produktów regionalnych. <p>W ramach w/w typów projektów, wyłącznie jako element projektu zgodnego z celem działania VI.2, mogą być realizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu, – inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem, – inwestycje odnoszące się do dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kulturalnej (w tym zakup sprzętu i wyposażenia), – kampanie promujące ofertę turystyczną.
Poddziałanie VI.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa infrastruktury turystycznej, 2. prace budowlane w celu przystosowania istniejących obiektów do pełnienia funkcji turystycznych. <p>W ramach w/w typów projektów, wyłącznie jako element projektu zgodnego z celem działania VI.2, mogą być realizowane:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje związane z zakupem wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji projektu, – inwestycje polegające na zagospodarowaniu bezpośredniego otoczenia funkcjonalnie powiązanego z realizowanym projektem, – inwestycje odnoszące się do dziedzictwa kulturowego i infrastruktury kulturalnej (w tym zakup sprzętu i wyposażenia),

	<ul style="list-style-type: none"> – kampanie promujące ofertę turystyczną. <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – przedsiębiorcy – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst. – Wsparcie będą mogły uzyskać również projekty partnerskie związane przez jednostkę samorządu terytorialnego z podmiotami publicznymi, PGL Lasami Państwowymi i ich jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi kościołów i związków wyznaniowych, LGD.
Poddziałanie VI.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wsparcie będą mogły uzyskać również projekty partnerskie związane przez Miasto Łódź z przedsiębiorcami, podmiotami publicznymi, PGL Lasami Państwowymi i ich jednostkami organizacyjnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami kultury, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami prawnymi kościołów i związków wyznaniowych, LGD.</p> <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego, turyści
Poddziałanie VI.2.2	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VI.2	59 897 859
Poddziałanie VI.2.1	50 622 859
Poddziałanie VI.2.2	9 275 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VI.2	
Poddziałanie VI.2.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.2.2	Rewitalizacja

17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VI.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie VI.2.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie VI.2.2	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VI.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z przygotowaniem projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tyś. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – inwestycje w zakresie dróg wraz z infrastrukturą towarzyszącą mogą być wspierane w ramach działania wyłącznie jako element niezbędny do realizacji projektu i do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VI.2	W ramach działania przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. informacyjno – promocyjne, szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VI.2	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VI.2	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VI.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	

	<p>udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, - rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VI.2	85,00%
Poddziałanie VI.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VI.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.2.1	89,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.2.2	89,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.2.1	11,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VI.2.2	11%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.2	

Poddziałanie VI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.2	Maksymalna wartość kosztów kwalifikowalnych: 2 000 000 EUR ³⁰
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.2.1	
Poddziałanie VI.2.2	

³⁰ Informacja dotycząca sposobu wyliczenia kursu EUR znajduje się w części I. SZOOP RPO WŁ. na lata 2014-2020: Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji w sekcji Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania oraz metody obliczania wkładu Funduszu.

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego	Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - ZIT
	Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego
	Poddziałanie VI.3.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VI.3	<p>Celem szczegółowym działania jest przywrócenie lub nadanie funkcji społecznych i gospodarczych na terenach zdegradowanych.</p> <p>Wynikiem realizacji działania będzie wprowadzenie lub przywrócenie na obszarach zdegradowanych miejskich i wiejskich funkcji społecznych (edukacyjnych, kulturalnych, rekreacyjnych) i gospodarczych, co wpłynie na niwelowanie zjawisk związanych z problemami społecznymi. Realizacja projektów w działaniu VI.3 powinna doprowadzić do osiągnięcia długotrwałych i wymiernych korzyści społeczno-gospodarczych, rozumianych jako zmniejszenie ubóstwa, wzrost aktywności społecznej oraz zapewnienie szerokiego dostępu do usług publicznych mieszkańcom województwa łódzkiego.</p> <p>Aby osiągnąć założony cel, w działaniu wspierane będą kompleksowe projekty składające się z przedsięwzięć odnoszących się łącznie do każdej z niżej wymienionych sfer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – materialno-przestrzennej (modernizacja³¹ budynków oraz przestrzeni publicznej i infrastruktury technicznej), – społecznej (rozwiązanie problemów społecznych takich jak: bezrobocie, wykluczenie społeczne, niski poziom kapitału ludzkiego), – gospodarczej (tworzenie warunków do rozwoju przedsiębiorczości), – środowiskowej (działania zwiększające efektywność energetyczną i służące wykorzystaniu terenów zdegradowanych). <p>W aspekcie materialno-przestrzennym i środowiskowym projekty będą obejmować realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych koncentrujących się na tworzeniu warunków do rozwoju społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych, wprowadzeniu ładu przestrzennego oraz na podniesieniu poziomu bezpieczeństwa rewitalizowanych terenów. Realizacja przedsięwzięć ze sfery gospodarczej ma służyć przede wszystkim aktywizacji obszarów zmarginalizowanych pod względem gospodarczym. Ważnym aspektem rewitalizacji będą również działania o charakterze społecznym, skierowane na włączenie społeczne osób zamieszkujących tereny zdegradowane i walkę z ubóstwem, m.in. poprzez ułatwienie dostępu do usług publicznych oraz</p>

³¹ należy przez to rozumieć rozbudowę, nadbudowę, jak również przebudowę oraz remont obiektu budowlanego w rozumieniu art 3 pkt 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.) lub przestrzeni publicznej (w tym terenów zielonych) lub infrastruktury technicznej.

	<p>aktywizację tych osób na rynku pracy. Zatem projekty wspierane w ramach działania VI.3 powinny być realizowane w sposób komplementarny, przede wszystkim w odniesieniu do działań wspieranych z EFS.</p> <p>Projekty uzyskujące wsparcie w ramach działania muszą wynikać z programu rewitalizacji, opracowanego zgodnie z wymogami określonymi w <i>Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020</i>. Co do zasady projekt rewitalizacyjny musi być realizowany na obszarze rewitalizacji³² określonym w programie rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ww. Wytycznych ocenie IZ RPO WŁ podlega także to, czy dany program rewitalizacji posiada określone w ww. Wytycznych cechy i elementy. Dodatkowo projekty realizowane przez Lokalne Grupy Działania muszą być spójne z założeniami Lokalnych Strategii Rozwoju.</p> <p>Projekty w zakresie kultury mogą być kwalifikowalne pod warunkiem, że zakres kulturalny jest tylko jednym z komponentów projektu i wartość tego komponentu nie przekracza 2 mln EUR kosztów kwalifikowalnych.</p> <p>Wszystkie projekty w ramach działania muszą uwzględniać dostosowanie infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Co do zasady, działanie nie obejmuje projektów polegających na budowie nowych budynków w określonym miejscu.</p>
Poddziałanie VI.3.1	W ramach poddziałania wsparciem objęte zostaną projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne, wynikające z programu rewitalizacji.
Poddziałanie VI.3.2	Wsparcie będzie udzielane w odniesieniu do projektów zlokalizowanych na terenie całego województwa, wynikających z programu rewitalizacji z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź.
Poddziałanie VI.3.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VI.3	– Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VI.3	<ul style="list-style-type: none"> – Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – Wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich (CO40)
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

³² Obszar rewitalizacji – zgodnie z *Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020*, obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w pkt 2 ww. Wytycznych, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym poportowe i powydobywcze), powojenne lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VI.3	<p>W działaniu wspierane będą kompleksowe projekty odnoszące się do wszystkich sfer: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej poprzez realizację następujących typów projektów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) prowadzące do przywrócenia lub nadania obiektom nowych funkcji, wraz z możliwością zakupu sprzętu i wyposażenia niezbędnego do realizacji celu projektu, – zagospodarowanie przestrzeni publicznej funkcjonalnie powiązanej z obiektami poddawanych rewitalizacji, w tym tworzenie lub modernizacja³³ miejsc rekreacji i terenów zielonych (obejmująca również obiekty małej architektury), – przebudowa, prace konserwatorsko-restauratorskie, remont części wspólnych wielorodzinnych budynków mieszkalnych. <p>Odbudowa dotyczyć może jedynie zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej i nie może przekroczyć 30% kubatury stanu docelowego odbudowywanego budynku.</p> <p>Jako komponent projektu mogą być realizowane następujące typy działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> – termomodernizacja budynku mieszkalnego (w odniesieniu do części wspólnych budynku) – instalacja monitoringu lub oświetlenia w celu podniesienia poziomu bezpieczeństwa publicznego, – budowa, przebudowa, rozbudowa lokalnej drogi publicznej (gminnej, powiatowej) wraz z infrastrukturą towarzyszącą, – budowa, przebudowa, podłączenie do infrastruktury sieciowej na obszarze objętym projektem w celu zapewnienia dostępu obiektów i terenów rewitalizowanych do podstawowych usług komunalnych, – inwestycje w zakresie kultury: wsparciem objęte będą prace konserwatorskie, restauratorskie, roboty budowlane przy zabytkach nieruchomych (wpisanych do rejestru zabytków lub ewidencji gminnej), pełniących funkcje kulturalne lub mających je pełnić w wyniku projektu, wraz ze znajdującymi się w nich zabytkami ruchomymi; adaptacja obiektów na cele kulturalne, jak również roboty budowlane (co do zasady z wyłączeniem budowy nowych budynków w określonym miejscu) w obiektach infrastruktury kultury. W ramach komponentu dot. kultury, kwalifikowalne będą prace w otoczeniu rewitalizowanego obiektu (w tym zabytku nieruchomego) oraz zakup niezbędnego wyposażenia do tych obiektów.
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną

³³ należy przez to rozumieć rozbudowę, nadbudowę, jak również przebudowę oraz remont obiektu budowlanego w rozumieniu art 3 pkt 1 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 1409 z późn. zm.) lub przestrzeni publicznej (w tym terenów zielonych) lub infrastruktury technicznej.

	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – instytucje kultury – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – LGD – szkoły wyższe – jednostki naukowe – przedsiębiorcy
Poddziałanie VI.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – instytucje kultury – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – LGD – szkoły wyższe – jednostki naukowe – przedsiębiorcy <p>z wyłączeniem projektów realizowanych przez Miasto Łódź</p>
Poddziałanie VI.3.3	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – instytucje kultury – spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, TBS – LGD – szkoły wyższe – jednostki naukowe – przedsiębiorcy <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	

Działanie VI.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VI.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VI.3	178 485 543
Poddziałanie VI.3.1	75 947 380
Poddziałanie VI.3.2	45 038 163
Poddziałanie VI.3.3	57 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT
Poddziałanie VI.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.3.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VI.3.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VI.3	
Poddziałanie VI.3.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca.
Poddziałanie VI.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie VI.3.3	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VI.3	– projekty z komponentem kulturalnym kwalifikują się do wsparcia pod

Poddziałanie VI.3.1	<p>warunkiem, iż komponent kulturalny w projekcie nie przekracza 2 mln EUR³⁴ kosztów kwalifikowalnych projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydatki na zabytki ruchome (znajdujące się w rewitalizowanych obiektach) nie mogą stanowić więcej niż 10% kosztów kwalifikowalnych projektu – inwestycje w zakresie dróg lokalnych (gminnych, powiatowych) oraz infrastruktury towarzyszącej mogą być wspierane wyłącznie, gdy będą przyczyniać się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych jako element programu rewitalizacji do maksymalnej wysokości 20% kosztów kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% kosztów kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% kosztów kwalifikowalnych projektu
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VI.3	<p>Wykorzystanie mechanizmu cross-financingu możliwe będzie, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe i inne o charakterze społecznym mogą być stosowane w przypadku, kiedy stanowią integralną część projektu realizowanego w ramach typów przedsięwzięć. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VI.3	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	

³⁴ Informacja dotycząca sposobu wyliczenia kursu EUR znajduje się w części I. SZOOP: *Ogólny opis programu operacyjnego i głównych warunków realizacji* w sekcji *Ogólne informacje dotyczące sposobu finansowania oraz metody obliczania wkładu Funduszu*.

Działanie VI.3	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 90% dofinansowania
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VI.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

	<p>stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem.</p> <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VI.3	85,00%
Poddziałanie VI.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VI.3	92,00%
Poddziałanie VI.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VI.3	8,00%
Poddziałanie VI.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VI.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VI.3.1	
Poddziałanie VI.3.2	
Poddziałanie VI.3.3	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa VII Infrastruktura dla usług społecznych

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

W ramach osi priorytetowej VII *Infrastruktura dla usług społecznych* realizowane będą trzy cele tematyczne:

CT2 *Zwiększenie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK*

Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne

CT9 *Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją*

Działanie VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia

Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej

CT10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie*

Działanie VII.4 Edukacja

Interwencja zaplanowana w osi zmierzać będzie do zmniejszenia dysproporcji wewnątrzregionalnych w zakresie dostępności i jakości infrastruktury społecznej. Planowane przedsięwzięcia wynikać będą ze zdiagnozowanych potrzeb oraz uwzględnią poziom dostępności i wykorzystania infrastruktury społecznej w województwie, by zapewnić jak największą efektywność realizowanych przedsięwzięć nie tylko w wymiarze lokalnym, ale również regionalnym. Wsparcie infrastruktury społecznej obejmie m.in. inwestycje w obszarze edukacji, zdrowia, pomocy społecznej, opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia i zmierzać będzie do poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych, których brak lub niedostateczna dostępność powoduje wykluczenie z życia zawodowego i społecznego. W ramach osi wspierany będzie również rozwój e-usług sektora publicznego, który wpłynie na zwiększenie dostępności oraz poprawę stopnia wykorzystania usług elektronicznych przez mieszkańców regionu.

Podejmowane przedsięwzięcia uwzględnią będą wymiar gospodarczy poprzez m.in. inwestowanie w edukację dostosowaną do potrzeb rynku pracy, niwelowanie barier w dostępie do rynku pracy osób sprawujących opiekę nad osobami zależnymi, udostępnienie jak najszerszego zakresu usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną, w tym usług ułatwiających prowadzenie działalności gospodarczej.

Realizowane w ramach osi działania przyczynią się do zwiększenia zastosowania TIK w społeczeństwie, zmniejszenia skali ubóstwa i wykluczenia społecznego, poprawy jakości kształcenia.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFRR	127 736 610
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne	Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne - ZIT
	Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne
	Poddziałanie VII.1.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.1	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększone wykorzystanie e-usług publicznych, w tym informacji sektora publicznego, przez mieszkańców województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach działania VII.1 przewiduje się wsparcie rozwoju usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną (w szczególności usług o wysokim poziomie dojrzałości), w zakresie e-administracji (w tym systemów informacji przestrzennej), e-bezpieczeństwa, e-zdrowia. Inwestycje w tym obszarze pozwolą na zwiększenie dostępności usług elektronicznych oraz wpłyną na poprawę stopnia ich wykorzystania przez mieszkańców województwa łódzkiego.</p> <p>Zapewnienie interoperacyjności publicznych systemów teleinformatycznych oraz udostępnienie szerokiego zakresu usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną ułatwi mieszkańcom województwa dostęp do instytucji publicznych.</p> <p>Wsparciem zostanie objęta także digitalizacja informacji sektora publicznego, będących w posiadaniu instytucji szczebla regionalnego i lokalnego, wraz z zapewnieniem powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów. Realizowane działania doprowadzą do wzrostu wykorzystania oraz jakości udostępnianych w postaci cyfrowej informacji sektora publicznego.</p> <p>Uzyskanie wsparcia na digitalizację będzie uwarunkowane koniecznością udostępnienia do ponownego wykorzystania treści w postaci cyfrowej objętych zakresem projektu.</p> <p>Inwestowanie w zasoby sprzętowe jednostki objętej wsparciem, tj. w tzw. „infrastrukturę informatyczną” będzie możliwe jedynie, o ile warunkować to będzie realizację celów projektu, a przeprowadzona analiza wykaże niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej.</p> <p>Przedsięwzięcia realizowane w obszarze e-usług publicznych muszą być zgodne z przepisami z zakresu wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych, a także z zakresu dostępu do informacji publicznej i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego³⁵.</p>

³⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych).

Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej.

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/37/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. zmieniająca dyrektywę 2003/98/WE w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

	<p>Projekty polegające na dostosowaniu systemów teleinformatycznych do wymiany z Systemem Informacji Medycznej będą realizowane jedynie w przypadku nie dublowania się funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach.</p> <p>Ponadto w ramach działania wykluczona jest realizacja inwestycji, w których wystąpić może ryzyko opóźnienia lub braku wdrożenia z powodu niejasności legislacyjnych odnoszących się do zakresu przedsięwzięcia.</p>
Poddziałanie VII.1.1	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.
Poddziałanie VII.1.2	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.
Poddziałanie VII.1.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba pobrań / odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego – Liczba osób korzystających z usług on-line – Liczba osób korzystających z usług on-line
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne – Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3 – dwustronna interakcja – Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A) – Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego – Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego – Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego – Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego – Liczba publicznych rejestrów referencyjnych objętych wsparciem
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.1	<p>1. Rozwój e-administracji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (workflow), modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	

	<ul style="list-style-type: none"> – budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych – budowa teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych) – tworzenie, rozwijanie publicznych rejestrów referencyjnych, w tym systemów informacji przestrzennej – rozwój infrastruktury informatycznej zapewniającej skuteczne mechanizmy zarządzania prawami dostępu do informacji i monitorowanie tego dostępu – upowszechnienie systemów teleinformatycznych, pozwalających na szybką i sprawną wymianę danych pomiędzy różnymi podmiotami, umożliwiających poszerzenie zakresu spraw, które można zrealizować drogą elektroniczną – budowa, przebudowa lub zakup systemów zapewniających bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych <p>2. Rozwój i udostępnianie informacji sektora publicznego, zasobów nauki, kultury i dziedzictwa regionalnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów, w tym kulturowych lub naukowych, będących w posiadaniu instytucji publicznych, a także zapewnienie powszechnego, otwartego dostępu do tych zasobów w postaci cyfrowej <p>3. Rozwój e-zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących rozwojowi usług medycznych umożliwiających m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie nowych i modernizację posiadanych systemów teleinformatycznych • zapewnienie stałego dostępu do informacji o pacjentach (w tym tworzenie aplikacji dedykowanych pacjentom) • usprawnienie systemów teleinformatycznych przekazywania danych pomiędzy jednostkami placówek medycznych
Poddziałanie VII.1.3	<p>1. Rozwój e-administracji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa systemów teleinformatycznych wraz z niezbędną infrastrukturą dla potrzeb elektronicznego obiegu dokumentów wraz z obiegiem spraw i pracy (workflow), modelowania i optymalizacji procesów w administracji publicznej – budowa szeroko dostępnych dla obywateli regionalnych platform umożliwiających dostęp przez Internet do usług publicznych – budowa teleinformatycznych systemów komunikacji (podpis elektroniczny, elektroniczna pieczęć oraz inne sposoby uwierzytelniania form elektronicznych) – rozwój infrastruktury informatycznej zapewniającej skuteczne mechanizmy zarządzania prawami dostępu do informacji i monitorowanie tego dostępu – upowszechnienie systemów teleinformatycznych, pozwalających na szybką i sprawną wymianę danych pomiędzy różnymi podmiotami, umożliwiających poszerzenie zakresu spraw, które można zrealizować drogą elektroniczną – budowa, przebudowa lub zakup systemów zapewniających

	<p>bezpieczeństwo przechowywania danych cyfrowych</p> <p>2. Rozwój e-zdrowia:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub zakup systemów teleinformatycznych służących rozwojowi usług medycznych umożliwiających m.in.: <ul style="list-style-type: none"> • wdrażanie nowych i modernizację posiadanych systemów teleinformatycznych • zapewnienie stałego dostępu do informacji o pacjentach (w tym tworzenie aplikacji dedykowanych pacjentom) <p>usprawnienie systemów teleinformatycznych przekazywania danych pomiędzy jednostkami placówek medycznych</p> <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.1	– jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst
Poddziałanie VII.1.1	– jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną
Poddziałanie VII.1.2	<ul style="list-style-type: none"> – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe (wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego) – instytucje kultury – szkoły wyższe – jednostki naukowe – archiwa państwowe – podmioty lecznicze, w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działające w publicznym systemie ochrony zdrowia – organizacje pozarządowe
Poddziałanie VII.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – organy administracji rządowej oraz ich jednostki podległe (wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego) – instytucje kultury – szkoły wyższe – jednostki naukowe – archiwa państwowe – podmioty lecznicze, w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, działające w publicznym systemie ochrony zdrowia – organizacje pozarządowe <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.1	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	

Poddziałanie VII.1.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VII.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.1	41 080 777
Poddziałanie VII.1.1	2 129 828
Poddziałanie VII.1.2	37 450 949
Poddziałanie VII.1.3	1 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VII.1.2	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VII.1.3	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.1	
Poddziałanie VII.1.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca oraz Instytucja Pośrednicząca
Poddziałanie VII.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie VII.1.3	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.1	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki na infrastrukturę informatyczną, w tym również zakup komputerów – do wysokości 50% wydatków kwalifikowalnych – wydatki związane z dzierżawą pomieszczeń będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

	<p>nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu</p> <p>– wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych</p>
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.1	<p>W ramach działania VII.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów.</p> <p>Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. informacyjno-promocyjne, szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.1	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.1	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania.
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.1	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020.
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

	W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie VII.1.1	95,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.1.2	85,00%
Poddziałanie VII.1.3	95,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie VII.1.1	5,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.1.2	15,00%
Poddziałanie VII.1.3	5,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VII.1	Nie dotyczy

Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.1.1	
Poddziałanie VII.1.2	
Poddziałanie VII.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ

5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA

Działanie VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia

6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA

Działanie VII.2

Celem szczegółowym działania jest zwiększona dostępność i jakość usług zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby regionalne.

Rosnące zapotrzebowanie na usługi zdrowotne, jak również postępujący proces starzenia się społeczeństwa wskazuje na bezwzględną konieczność rozwoju usług zdrowotnych, przede wszystkim z zakresu świadczeń w ramach opieki długoterminowej, paliatywnej, hospicyjnej oraz geriatricznej. Ponadto z trendów epidemiologicznych wynika, że najistotniejszymi problemami zdrowotnymi osób dorosłych są wzmożona zachorowalność i umieralność z powodu chorób układu krążenia, nowotworowych, układu kostno-stawowego i mięśniowego, układu oddechowego, psychicznych. Dofinansowanie będzie dotyczyło infrastruktury ochrony zdrowia, w której udzielane są świadczenia zdrowotne w ww. zakresie oraz współpracujących z nią jednostek diagnostycznych, a także w zakresie specyficznych zdiagnozowanych potrzeb regionalnych, wynikających z przeprowadzonej diagnozy sytuacji demograficzno-epidemiologicznej i zidentyfikowanych ograniczeń w dostępie do świadczeń zdrowotnych.

W ramach działania wspierane będą również projekty ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej (POZ). Projekty dotyczące POZ powinny przyczyniać się do rozwoju opieki koordynowanej w celu zapewnienia kompleksowej opieki zdrowotnej, poprzez wzmocnienie roli lekarza POZ jako kierującego i tworzenie większych struktur świadczeniodawców integrujących podstawową opiekę zdrowotną i ambulatoryjną opiekę specjalistyczną (AOS) z leczeniem szpitalnym. Ponadto projekty w zakresie POZ i AOS powinny uwzględniać wsparcie w zakresie środowiskowych form opieki (wyłącznie jako element większego projektu).

Wszystkie projekty w ramach działania muszą odzwierciedlać kierunek i priorytety strategiczne w zakresie świadczenia opieki zdrowotnej oraz zdrowia publicznego określone w *Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe ramy strategiczne (Policy paper)*. Ponadto projekty muszą być zgodne z Planem działań w obszarze zdrowia uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Jednocześnie zakres projektów dofinansowanych w ramach działania musi wynikać ze zidentyfikowanych deficytów i potrzeb uwzględniających sytuację demograficzną i epidemiologiczną oraz z faktycznego zapotrzebowania i dostępności infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze, potwierdzonych w mapach potrzeb zdrowotnych.

W drodze wyjątku od ww. warunku dotyczącego map potrzeb, projekty w zakresie opieki koordynowanej mające na celu wzmocnienie POZ, AOS i środowiskowych form opieki mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach medycznych umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji.

7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.2	– Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CO36)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.2	– Liczba wspartych podmiotów leczniczych – Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.2	<p>1. budowa, przebudowa, remont infrastruktury ochrony zdrowia, w tym jej dostosowanie do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami</p> <p>2. zakup urządzeń medycznych, wyposażenia niezbędnego do udzielania świadczeń medycznych</p> <p>Jako element projektu niezbędny do osiągnięcia celu realizowanego przedsięwzięcia możliwy będzie zakup oprogramowania i sprzętu IT.</p> <p>Projekty polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury ochrony zdrowia do obowiązujących przepisów będą niekwalifikowalne, chyba że ich realizacja będzie uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.2	<p><u>W ramach projektów dotyczących wsparcia podmiotów udzielających świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, opieki długoterminowej oraz opieki paliatywnej i hospicyjnej:</u></p> <p>– podmioty wykonujące działalność leczniczą (w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt. 5 ustawy o działalności leczniczej)</p> <p><u>W przypadku pozostałych projektów:</u></p> <p>– podmioty lecznicze działające jako przedsiębiorcy, samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, jednostki budżetowe (zgodnie z art. 4 ust. 1 pkt. 1-3 ustawy o działalności leczniczej)</p> <p>– lekarze i pielęgniarki, którzy wykonują swój zawód w ramach działalności leczniczej</p> <p>Z wyżej wskazanych typów beneficjentów wyłączone są podmioty, które kwalifikują się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.</p> <p>Dofinansowanie w ramach działania zostanie przyznane wyłącznie podmiotom wykonującym działalność leczniczą, które udzielają <u>świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych adekwatnych do zakresu projektu</u>. W przypadku podmiotu wykonującego działalność leczniczą, który planuje poszerzyć prowadzoną działalność, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej objętych zakresem projektu finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.2	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.2	Nie dotyczy

14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.2	47 658 143
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.2	Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia działający pod przewodnictwem ministra właściwego ds. zdrowia, który będzie koordynował wsparcie w obszarze ochrony zdrowia udzielane w ramach różnych PO, zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa oraz <i>Policy paper</i> .
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.2	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.2	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednio związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.2	<p>W ramach działania VII.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania, m.in. informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.2	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.2	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie

	<p>udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym, – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem. <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.2	86,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i>

	poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.2	14,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VII.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej	
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.3	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększona dostępność i jakość usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne.</p> <p>Realizacja działania umożliwi zapewnienie dostępu do niedrogich, wysokiej jakości usług społecznych odpowiadających potrzebom ich odbiorców oraz przyczyniających się do ograniczenia ubóstwa i wykluczenia społecznego.</p> <p>Podejmowane przedsięwzięcia wpłyną na rozwój opieki nad osobami starszymi oraz osobami z niepełnosprawnościami. Wsparte zostaną inwestycje ukierunkowane na zwiększenie dostępności usług w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami. Dofinansowanie uzyskają projekty infrastrukturalne, których realizacja przyczyni się do rozwoju usług wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, a także usług opieki środowiskowej dla osób zależnych lub niesamodzielnych. Wsparciem objęte zostaną również inwestycje dotyczące mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego. Wszystkie inwestycje uwzględniać muszą potrzeby grup docelowych, którym służyć będzie dofinansowana infrastruktura, w tym szczególnie potrzeby osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Działanie zapewni także zwiększenie dostępu do instytucji świadczących usługi opieki nad dziećmi do trzeciego roku życia.</p> <p>Budowa nowej infrastruktury w ramach działania VII.3 (poza inwestycjami dotyczącymi mieszkalnictwa wspomaganego i socjalnego, w ramach których wspierane będą jedynie przebudowa lub remont) jest możliwa pod warunkiem, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zapewnienie infrastruktury nie jest możliwe w inny sposób oraz – konieczność budowy infrastruktury na danym terytorium została potwierdzona analizą potrzeb i analizą trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym. <p>Dofinansowanie rozwoju usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w ramach działania powinno być zgodne z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w <i>Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020: Nowy Wymiar Aktywnej Integracji</i>. W projektach należy uwzględniać potrzeby terytorialne i trendy demograficzne.</p> <p>Projekty finansowane w ramach działania będą realizowane pod warunkiem ścisłego powiązania z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia EFS, który w tym obszarze pełni funkcję wiodącą. Powyższe oznacza konieczność wykazania realizacji komplementarnego projektu współfinansowanego z EFS lub zaplanowania w projekcie współfinansowanym z EFRR działań uwzględniających wsparcie EFS (w ramach cross-finansingu).</p> <p>Interwencja koncentrować się będzie na tych obszarach i grupach docelowych, które wymagają szczególnego wsparcia, i oparta zostanie na</p>

	<p>analizie wskazującej luki w dostępie do usług.</p> <p>Realizowane inwestycje nie powinny być ukierunkowane na duże instytucje o charakterze opiekuńczo-pobytowym, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób z niepełnosprawnościami, dzieci, osób starszych oraz psychicznie chorujących.</p> <p>Przedsięwzięcia muszą być powiązane z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług (włączając formy stacjonarne), jednak tam, gdzie bardziej zasadne jest zastosowanie form instytucjonalnych (gdy objęcie opieką danej grupy osób nie jest możliwe w innej formie ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki), ich wsparcie również będzie możliwe.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.3	– Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CO35)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wybudowanych / rozbudowanych / zmodernizowanych obiektów świadczących usługi społeczne – Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej – Liczba wspartych ośrodków opieki nad osobami zależnymi – Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. dostosowanie infrastruktury pomocy społecznej do potrzeb regionu w zakresie świadczenia usług bytowych: <ul style="list-style-type: none"> – remont, budowa, przebudowa budynków pomocy społecznej wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu – adaptacja istniejących budynków w celu dostosowania ich do świadczenia usług pomocy społecznej wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu 2. projekty infrastrukturalne polegające na budowie, przebudowie, remoncie lub adaptacji budynków dla podmiotów realizujących formy pomocy: <ul style="list-style-type: none"> – w zakresie pełnienia funkcji zawodowych rodzin zastępczych oraz dla realizacji zadań rodzinnych domów dziecka – w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej 3. projekty infrastrukturalne polegające na remoncie, budowie, przebudowie lub adaptacji budynków dla podmiotów integracji społecznej, w tym CIS, KIS, ZAZ, WTZ, realizujących formy pomocy w zakresie usług aktywnej reintegracji społecznej i zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym Wydatki związane z zakupem wyposażenia niezbędnego do osiągnięcia celów realizowanego projektu są możliwe pod warunkiem, że nie stanowią jedyne go elementu projektu (stanowią element szerszej inwestycji). 4. mieszkalnictwo socjalne i wspomagane: <ul style="list-style-type: none"> – przebudowa lub remont zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania socjalne i wspomagane w powiązaniu z

	<p>procesem aktywizacji zawodowej, mającym na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym (dopuszczalne będzie wsparcie wykraczające poza części wspólne budynków mieszkalnych)</p> <p>5. tworzenie i rozwój infrastruktury opieki nad dziećmi w wieku do lat 3:</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, przebudowa lub adaptacja budynków wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług w zakresie opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 (np. żłobki, żłobki przyzakładowe, kluby dziecięce). Inwestycje stanowią uzupełnienie interwencji EFS, umożliwiającej godzenie życia zawodowego z prywatnym, w celu zwiększenia aktywności zawodowej rodziców
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.3	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, związki i stowarzyszenia jst – jednostki organizacyjne jst posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – podmioty lecznicze w rozumieniu art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej – podmioty ekonomii społecznej – organizacje pozarządowe – kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – przedsiębiorcy – TBS (jedynie w zakresie mieszkalnictwa społecznego)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.3	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.3	16 042 551
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.3	Obszary wiejskie Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.3	<ul style="list-style-type: none"> – wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako

	<p>średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.3	<p>W ramach działania VII.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania, m.in. informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.3	Metoda luki w finansowaniu
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.3	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.3	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W przypadku pomocy w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym, może być ona udzielana zgodnie z zasadami określonymi w:</p> <ul style="list-style-type: none"> – decyzji Komisji z 20 grudnia 2011 r. w sprawie stosowania art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, przyznawanej przedsiębiorstwom zobowiązanym do wykonywania usług świadczonych w ogólnym interesie gospodarczym), – zasadach ramowych Unii Europejskiej dotyczących pomocy państwa w formie rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych (2011) lub rozporządzeniu Komisji (UE) NR 360/2012 z 25 kwietnia 2012 r. w

	<p>sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> przyznawanej przedsiębiorstwom wykonującym usługi świadczone w ogólnym interesie gospodarczym wraz ze sprostowaniem.</p> <p>Pomoc udzielana zgodnie z zasadami ramowymi jest pomocą podlegającą indywidualnej notyfikacji i IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p> <p>Pomoc publiczna nie wystąpi w przypadku rekompensat spełniających warunki określone w orzeczeniu Trybunału Sprawiedliwości UE z 24 lipca 2003 r. w sprawie C-280/00 Altmark Trans GmbH (Zb. Orz. 2003, s. I 7747).</p> <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.3	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.3	88,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.3	12,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą <i>de minimis</i> poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	
Działanie VII.3	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.4 Edukacja	Poddziałanie VII.4.1 Kształcenie zawodowe i ustawiczne
	Poddziałanie VII.4.2 Edukacja przedszkolna
	Poddziałanie VII.4.3 Edukacja ogólna
	Poddziałanie VII.4.4 Kształcenie zawodowe i ustawiczne – miasto Łódź
	Poddziałanie VII.4.5 Edukacja ogólna – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VII.4	<p>Przedsięwzięcia realizowane w ramach działania pozwolą na zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji. Powyższe przyczyni się do wzrostu poziomu wykształcenia społeczeństwa poprzez nabywanie kompetencji, opartych na indywidualnych predyspozycjach, i umiejętności, ułatwiających dostosowanie do zmieniających się warunków i potrzeb rynku pracy.</p> <p>Interwencja uwzględni konieczność dostosowania infrastruktury edukacyjnej i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, które powinny w jak najpełniejszym stopniu mieć możliwość uczestniczenia we wszelkich formach edukacji.</p> <p>Wsparcie inwestycji współfinansowanych z EFRR w ramach działania będzie możliwe wyłącznie w powiązaniu z interwencją EFS jako element uzupełniający przedsięwzięcia EFS, wspierający osiągnięcie celów osi priorytetowej XI.</p> <p>Wszystkie przedsięwzięcia realizowane w ramach działania uwzględniać powinny poziom dostępności i wykorzystania infrastruktury edukacyjnej w województwie, tendencje demograficzne, specyfikę regionu oraz potrzeby i deficyty zidentyfikowane w diagnozie regionalnej w celu zagwarantowania wdrożenia jedynie uzasadnionych kosztowo i efektywnych działań.</p> <p>W zakresie interwencji dotyczącej kształcenia zawodowego, ustawicznego i ogólnego możliwa będzie realizacja działań służących wykorzystaniu infrastruktury do popularyzacji nauki i innowacji, jednak wyłącznie jako komponent szerszego projektu.</p>
Poddziałanie VII.4.1	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego.</p> <p>Głównym wyzwaniem w ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego jest wyposażenie absolwentów w kompetencje najbardziej poszukiwane przez pracodawców, w tym stworzenie możliwości zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki. W związku z powyższym wsparcie w ramach poddziałania ukierunkowane będzie na podniesienie jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, co umożliwi wzmocnienie wymiaru praktycznego szkolenia zawodowego i pozwoli na dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb i oczekiwań regionalnego rynku pracy.</p>

	<p>Wydatki na inwestycje infrastrukturalne mogą być ponoszone, gdy konieczność wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb.</p> <p>Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie VII.4.2	<p>Celem szczegółowym podziałania jest wzrost dostępności edukacji przedszkolnej.</p> <p>Poddziałanie będzie obejmowało inwestycje w infrastrukturę przedszkolną, które wpłyną na zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej i wyrównanie szans rozwojowych dzieci na jak najwcześniejszym etapie kształcenia. Pozwoli to na lepsze przygotowanie dzieci do kolejnych etapów edukacji oraz ułatwi rodzicom łączenie życia zawodowego z życiem prywatnym.</p> <p>Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – organ prowadzący nie dysponuje infrastrukturą, która byłaby możliwa do wykorzystania na potrzeby edukacji przedszkolnej; – potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb i trendów demograficznych w ujęciu terytorialnym (w perspektywie kolejnych 3 lat); – infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. <p>Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie VII.4.3	<p>Celem szczegółowym podziałania jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego.</p> <p>Wsparcie będzie skierowane na poprawę jakości edukacji w zakresie nauczania ogólnego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych i nauczania eksperymentalnego. Powyższe ułatwi wybór dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz włączy osoby objęte wsparciem w proces uczenia się przez całe życie.</p> <p>Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury; – potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb; – infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. <p>Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p>
Poddziałanie VII.4.4	<p>Celem szczegółowym podziałania jest wzrost jakości kształcenia zawodowego i ustawicznego.</p> <p>Głównym wyzwaniem w ramach kształcenia zawodowego i ustawicznego jest wyposażenie absolwentów w kompetencje najbardziej poszukiwane przez pracodawców, w tym stworzenie możliwości zdobycia nowoczesnego zawodu dostosowanego do potrzeb innowacyjnej gospodarki. W związku z powyższym wsparcie w ramach podziałania ukierunkowane będzie na podniesienie</p>

	<p>jakości szkolnictwa zawodowego i ustawicznego, co umożliwi wzmocnienie wymiaru praktycznego szkolenia zawodowego i pozwoli na dostosowanie kształcenia do aktualnych potrzeb i oczekiwań regionalnego rynku pracy.</p> <p>Wydatki na inwestycje infrastrukturalne mogą być ponoszone, gdy konieczność wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
Poddziałanie VII.4.5	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa jakości kształcenia ogólnego w zakresie wsparcia kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz nauczania eksperymentalnego.</p> <p>Wsparcie będzie skierowane na poprawę jakości edukacji w zakresie nauczania ogólnego wspierającego rozwój kompetencji kluczowych i nauczania eksperymentalnego. Powyższe ułatwi wybór dalszej ścieżki edukacyjnej czy zawodowej, późniejsze funkcjonowanie na rynku pracy oraz włączy osoby objęte wsparciem w proces uczenia się przez całe życie.</p> <p>Wydatki na budowę mogą być ponoszone, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie jest możliwe wykorzystanie istniejącej infrastruktury; – potrzeba wydatkowania środków została potwierdzona analizą potrzeb; – infrastruktura została zaprojektowana zgodnie z koncepcją uniwersalnego projektowania. <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VII.4	<ul style="list-style-type: none"> – Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CO35)
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty – Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego
Poddziałanie VII.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty – Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej
Poddziałanie VII.4.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty – Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej
Poddziałanie VII.4.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych

	<p>systemu oświaty</p> <ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego
Poddziałanie VII.4.5	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych obiektów infrastruktury jednostek organizacyjnych systemu oświaty – Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. adaptacja³⁶, rozbudowa, przebudowa, remont, modernizacja³⁷ istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej 2. doposażenie, wyposażenie szkół i placówek w odpowiedni do nauki sprzęt, narzędzia, materiały techno-dydaktyczne <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierną do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakup wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p>
Poddziałanie VII.4.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, adaptacja, obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej wraz z wyposażeniem, doposażeniem w niezbędny sprzęt, pomoce dydaktyczne itp. <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierną do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakupu wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.</p>
Poddziałanie VII.4.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej 2. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu i oprogramowania dla szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli

³⁶ W ramach działania VII.4 przez adaptację należy rozumieć prace polegające na przystosowaniu istniejącego obiektu lub pomieszczenia do warunków odpowiadających potrzebom działalności edukacyjnych.

³⁷ W ramach działania VII.4 przez modernizację należy rozumieć ulepszenie jakościowe obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>na wsparcie kompetencji kluczowych na rynku pracy i będzie stanowił fundament do nauczania eksperymentalnego</p> <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierną do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące budowy, przebudowy bazy sportowej oraz zakupu wyposażenia w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.</p>
Poddziałanie VII.4.4	<ol style="list-style-type: none"> 1. adaptacja³⁸, rozbudowa, przebudowa, remont, modernizacja³⁹ istniejącej infrastruktury w celu dostosowania obiektów szkolnictwa zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej 2. wyposażenie, wyposażenie szkół i placówek w odpowiedni do nauki sprzęt, narzędzia, materiały techno-dydaktyczne <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierną do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące adaptacji istniejących pomieszczeń na bazę sportową, w tym zakup wyposażenia, w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne</p>
Poddziałanie VII.4.5	<ol style="list-style-type: none"> 1. budowa, przebudowa, adaptacja, modernizacja obiektów na potrzeby działalności edukacyjnej 2. zakup niezbędnego wyposażenia, sprzętu i oprogramowania dla szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne, które pozwoli na wsparcie kompetencji kluczowych na rynku pracy i będzie stanowił fundament do nauczania eksperymentalnego <p>Jako element uzupełniający interwencję zmierną do osiągnięcia celu szczegółowego możliwe będą działania, mające wpływ na sprawność fizyczną uczniów, dotyczące budowy, przebudowy bazy sportowej oraz zakupu wyposażenia w placówkach edukacyjnych. Realizacja inwestycji możliwa będzie jedynie w przypadku zdiagnozowania istotnych potrzeb (gdy służyć</p>

³⁸ W ramach działania VII.4 przez adaptację należy rozumieć prace polegające na przystosowaniu istniejącego obiektu lub pomieszczenia do warunków odpowiadających potrzebom działalności edukacyjnej.

³⁹ W ramach działania VII.4 przez modernizację należy rozumieć ulepszenie jakościowe obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>będzie wypełnieniu luk w zakresie niezbędnej infrastruktury w placówkach edukacyjnych).</p> <p>Budowa nowych obiektów lub przebudowa istniejących, związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej, jest dopuszczalna jedynie w wyjątkowych sytuacjach, gdy nie będzie możliwości adaptacji istniejących budynków i gdy przedstawiono uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane inwestycje stanowią element strategicznego podejścia do edukacji przedszkolnej i szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.</p> <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	<ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli
Poddziałanie VII.4.2	<ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki wychowania przedszkolnego – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
Poddziałanie VII.4.3	<ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki
Poddziałanie VII.4.4	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki – osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi placówki doskonalenia nauczycieli <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
Poddziałanie VII.4.5	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź <p>Wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkoły i placówki <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VII.4	Mieszkańcy województwa łódzkiego, podmioty korzystające z rezultatów projektu.
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	

Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VII.4	22 955 139
Poddziałanie VII.4.1	8 189 409
Poddziałanie VII.4.2	6 129 425
Poddziałanie VII.4.3	4 386 305
Poddziałanie VII.4.4	2 750 000
Poddziałanie VII.4.5	1 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANIAMI/ PODDZIAŁANIAM W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Wsparcie inwestycji współfinansowanych z EFRR w ramach działania będzie możliwe wyłącznie w powiązaniu z interwencją EFS jako element uzupełniający przedsięwzięcia EFS, wspierający realizację celów wynikających z osi XI.
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VII.4.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie VII.4.3	Obszary wiejskie
Poddziałanie VII.4.4	Rewitalizacja
Poddziałanie VII.4.5	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VII.4	
Poddziałanie VII.4.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca.
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VII.4	– wydatki poniesione na przygotowanie projektu będą kwalifikowalne do wysokości 3,5% wydatków kwalifikowalnych – wydatki bezpośrednie związane z zarządzaniem projektem i jego obsługą nie mogą przekroczyć łącznie 5% wydatków kwalifikowalnych – łącznie miesięcznie nie więcej niż 20 tys. PLN. Kwota ta jest traktowana jako
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	

Poddziałanie VII.4.5	<p>średnia miesięczna z całego okresu realizacji projektu, który liczony jest od dnia złożenia wniosku o dofinansowanie projektu do dnia rzeczowego zakończenia projektu</p> <ul style="list-style-type: none"> – wydatki związane z zakupem nieruchomości niezabudowanej lub zabudowanej będą kwalifikowalne do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych projektu – wniesienie wkładu niepieniężnego do wysokości 10% wydatków kwalifikowalnych
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VII.4	<p>W ramach działania VII.4 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Realizowane w ramach cross-financingu działania m.in. informacyjno-promocyjne, szkoleniowe mogą być stosowane w przypadku, gdy stanowią integralną część projektu.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10 % finansowania unijnego.</p>
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VII.4	Metoda luki w finansowaniu
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VII.4	Maksymalną wartość zaliczki określa się do wysokości 80% dofinansowania.
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VII.4	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy <i>de minimis</i> wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	

	<ul style="list-style-type: none"> – rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, – rozporządzenia Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020. <p>W związku z art. 27 ust. 5 ustawy wdrożeniowej w przypadku projektów objętych pomocą publiczną, która nie może być udzielona na podstawie rozporządzeń wydanych przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego lub na podstawie innych przepisów, IZ RPO WŁ zastrzega sobie możliwość podjęcia decyzji o indywidualnej notyfikacji planowanego wsparcia.</p>
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VII.4	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VII.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie VII.4.1	86,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 85,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.4.2	85,00%
Poddziałanie VII.4.3	85,00%
Poddziałanie VII.4.4	86,00%
Poddziałanie VII.4.5	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VII.4	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie VII.4.1	14,00% – w przypadku projektów rewitalizacyjnych 15,00% – w przypadku pozostałych projektów
Poddziałanie VII.4.2	15,00%
Poddziałanie VII.4.3	15,00%
Poddziałanie VII.4.4	14,00%
Poddziałanie VII.4.5	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	

Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VII.4	Nie dotyczy
Poddziałanie VII.4.1	
Poddziałanie VII.4.2	
Poddziałanie VII.4.3	
Poddziałanie VII.4.4	
Poddziałanie VII.4.5	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa VIII Zatrudnienie

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś Priorytetowa VIII *Zatrudnienie* w całości finansowana z EFS realizuje cel tematyczny 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników.*

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia przez powiatowe urzędy pracy

Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia

Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości

Identyfikacja potrzeb i zjawisk zachodzących na regionalnym rynku pracy, w tym postępujących zmian demograficznych wskazuje, że należy podjąć szereg działań mających na celu zwiększenie możliwości zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.

Oczekiwany efekt działań aktywizacyjnych będzie wzrost zatrudnienia, a tym samym przywrócenie na rynek pracy osób z ww. grup, w szczególności osób po 50. roku życia, kobiet, długotrwale bezrobotnych, o niskich kwalifikacjach, z niepełnosprawnościami.

Wymiernymi rezultatami realizowanych przedsięwzięć będą: zwiększenie liczby osób, które uzyskają kwalifikacje i zdobędą doświadczenie zawodowe a także podejmą zatrudnienie. Dzięki wsparciu w postaci środków na podjęcie działalności gospodarczej możliwe będzie generowanie nowych miejsc pracy, zarówno w formie samozatrudnienia, jak i w miarę rozwoju firmy również dla pracowników najemnych.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	159 872 131
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia przez powiatowe urzędy pracy	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.1	<p>Celem szczegółowym działania jest wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.</p> <p>W ramach Działania VIII.1 realizowane będą projekty pozakonkursowe powiatowych urzędów pracy.</p> <p>Aby w sposób bardziej efektywny wykorzystać zasoby na rynku pracy, prowadzone będą działania zmierzające do poprawy szans na zatrudnienie osób zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy jako bezrobotne, znajdujące się w grupie pierwszej (tzw. bezrobotni aktywni) lub drugiej (tzw. wymagający wsparcia) oddalenia od rynku pracy.</p> <p>Wsparcie osób bezrobotnych, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób po 50. roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, będzie odpowiadało na zidentyfikowane u tych osób trudności i bariery oraz będzie się charakteryzowało zindywidualizowanym i kompleksowym podejściem do ich rozwiązania. W celu poprawy dostępu do rynku pracy prowadzone będą działania ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego. Oferowana pomoc będzie obejmowała instrumenty i usługi rynku pracy wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych. Ponadto, aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług. Wsparcie będzie dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnych rynków pracy, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VIII.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu - Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VIII.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie - Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	

Działanie VIII.1	<p>Programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> a) pośrednictwo pracy b) poradnictwo zawodowe c) identyfikacja potrzeb poprzez indywidualne plany działania, 2. instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia 3. instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego: <ol style="list-style-type: none"> a) staże b) prace interwencyjne c) wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy 4. instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu rozwój samozatrudnienia: <ol style="list-style-type: none"> a) środki w formie dotacji bezzwrotnej na podjęcie działalności gospodarczej, w tym koszty pomocy prawnej, konsultacji i doradztwa związanego z podjęciem działalności gospodarczej
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VIII.1	Powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne - powiatowe urzędy pracy
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VIII.1	<p>Osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy, zarejestrowane w PUP jako bezrobotne, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby po 50. roku życia – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach <p>Wsparcie aktywizacyjne skierowane będzie do osób bezrobotnych, które zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znajdują się w grupie pierwszej (tzw. bezrobotni aktywni) lub drugiej (tzw. wymagający wsparcia) oddalenia od rynku pracy.</p>
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VIII.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VIII.1	75 581 823
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ Poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	

Działanie VIII.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VIII.1	Uproszczone formy rozliczania wydatków mają zastosowanie zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności jedynie do kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem do wysokości określonej w art. 9 ust. 2d ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Finansowanie zaliczkowe nieplanowane - finansowanie projektów odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VIII.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> - rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. w sprawie organizowania prac interwencyjnych i robót publicznych oraz jednorazowej refundacji kosztów z tytułu opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne, - rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 24 czerwca 2014 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej, - rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 kwietnia 2012 r. w sprawie dokonywania z Funduszu Pracy refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego oraz przyznawania środków na podjęcie działalności gospodarczej.
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VIII.1	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VIII.1	100,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	

Działanie VIII.1	Brak możliwości wnoszenia wkładu własnego
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	Poddziałanie VIII.2.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia
	Poddziałanie VIII.2.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.2	<p>Celem szczegółowym działania jest wzrost zatrudnienia osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.</p> <p>W ramach Działania VIII.2 realizowane będą projekty wyłonione w trybie konkursowym.</p> <p>Aby w sposób bardziej efektywny wykorzystać zasoby na rynku pracy, prowadzone będą działania zmierzające do poprawy szans na zatrudnienie osób bezrobotnych, biernych zawodowo i poszukujących pracy.</p> <p>Wsparcie osób bezrobotnych, poszukujących pracy i biernych zawodowo, zwłaszcza tych, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób po 50. roku życia, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych oraz o niskich kwalifikacjach, będzie odpowiadało na zidentyfikowane u tych osób trudności i bariery oraz będzie się charakteryzowało zindywidualizowanym i kompleksowym podejściem do ich rozwiązania. W celu poprawy dostępu do rynku pracy prowadzone będą działania ukierunkowane na wzmocnienie umiejętności aktywnego poszukiwania pracy, podnoszenie kompetencji i nabywanie kwalifikacji zawodowych oraz zdobywanie doświadczenia zawodowego. Oferowana pomoc będzie obejmowała instrumenty i usługi rynku pracy, w tym przede wszystkim te wskazane w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Ponadto, aby zwiększyć efektywność podejmowanych działań, szczególny nacisk zostanie położony na wysoką jakość oferowanych usług. Wsparcie będzie dopasowane do aktualnych potrzeb lokalnych rynków pracy, głównie poprzez efektywną współpracę z pracodawcami i innymi partnerami.</p>
Poddziałanie VIII.2.1	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego
Poddziałanie VIII.2.2	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie
Poddziałanie VIII.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie - Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie

Poddziałanie VIII.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie - Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie - Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie: <ol style="list-style-type: none"> a) instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> i. pośrednictwo pracy, ii. poradnictwo zawodowe, iii. identyfikacja potrzeb, b) instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia, c) instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego: <ol style="list-style-type: none"> i. staże, ii. praktyki zawodowe, iii. subsydiowane zatrudnienie, iv. wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. 2. realizacja ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej (USMT) EURES zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno-gospodarczych regionu.
Poddziałanie VIII.2.2	<p>Programy aktywizacji zawodowej służące przywróceniu na rynek pracy osób, którym udzielane jest wsparcie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) instrumenty i usługi rynku pracy mające na celu zidentyfikowanie barier uniemożliwiających wejście lub powrót na rynek pracy, określenie ścieżki zawodowej oraz indywidualizację wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> a. pośrednictwo pracy, b. poradnictwo zawodowe, c. indentyfikacja potrzeb. 2) instrumenty i usługi rynku pracy służące podnoszeniu kompetencji i nabywaniu kwalifikacji zawodowych oraz ich lepszemu dopasowaniu do potrzeb rynku pracy, np. poprzez wysokiej jakości szkolenia, 3) instrumenty i usługi rynku pracy służące zdobyciu doświadczenia zawodowego: <ol style="list-style-type: none"> a. staże, b. praktyki zawodowe, c. subsydiowane zatrudnienie, d. wyposażenie lub doposażenie stanowiska pracy. <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie VIII.2	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób

Poddziałanie VIII.2.1	prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).
Poddziałanie VIII.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Miasto Łódź - Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy i bierne zawodowo), które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: <ul style="list-style-type: none"> - osoby po 50. roku życia - osoby długotrwale bezrobotne - kobiety - osoby z niepełnosprawnościami - osoby o niskich kwalifikacjach 2. w przypadku uruchomienia ukierunkowanych schematów mobilności transnarodowej: <ul style="list-style-type: none"> - osoby poszukujące pracy - pracodawcy krajowi oraz pracodawcy z Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego i Szwajcarii
Poddziałanie VIII.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy i bierne zawodowo), które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj.: <ul style="list-style-type: none"> - osoby po 50. roku życia - osoby długotrwale bezrobotne - kobiety - osoby z niepełnosprawnościami - osoby o niskich kwalifikacjach
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VIII.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VIII.2	40 212 201

Poddziałanie VIII.2.1	32 712 201
Poddziałanie VIII.2.2	7 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VIII.2	
Poddziałanie VIII.2.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VIII.2.2	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VIII.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VIII.2	W ramach Działania VIII.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.2	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy

Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VIII.2	<ul style="list-style-type: none"> - Stawki jednostkowe - Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR Stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obowiązkowe.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VIII.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VIII.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VIII.2	95,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania całkowitego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.2	5,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego beneficjenta wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.2	Minimalna wartość projektu:

Poddziałanie VIII.2.1	200 000
Poddziałanie VIII.2.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.2	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 200 000
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZYNAWANIA	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.2.1	
Poddziałanie VIII.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości	Poddziałanie VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych
	Poddziałanie VIII.3.2 Wsparcie przedsiębiorczości w formach zwrotnych
	Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych - ZIT
	Poddziałanie VIII.3.4 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie VIII.3	<p>Celem szczegółowym działania jest zwiększenie liczby trwałych, nowopowstałych przedsiębiorstw (start-upów).</p> <p>Wsparanie przedsiębiorczości w regionie jest jednym z istotnych elementów aktywnej polityki rynku pracy. Podstawową przeszkodą utrudniającą założenie i rozwój działalności gospodarczej jest bariera finansowa.</p>
Poddziałanie VIII.3.1	<p>W Poddziałaniu VIII.3.1 wsparcie udzielane będzie w formie dotacji adresowanych do osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.:osób po 50. roku życia, osób długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób z niepełnosprawnościami, osób o niskich kwalifikacjach. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne będzie również zagwarantowanie wysokiej jakości, zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowo-doradczego, z możliwością wykorzystania instrumentu preinkubacji.</p>
Poddziałanie VIII.3.2	<p>Interwencja planowana do realizacji w ramach Poddziałania VIII.3.2 będzie ukierunkowana na rozwój przedsiębiorczości w regionie, z wykorzystaniem instrumentów finansowych wspartych działaniami szkoleniowo-doradczymi. Udzielane pożyczki adresowane będą do osób pozostających bez pracy z zastrzeżeniem, że wsparcie w postaci instrumentów zwrotnych dla osób bezrobotnych i biernych zawodowo nieznajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji może wynieść maksymalnie 20% alokacji na Priorytet Inwestycyjny 8iii.</p> <p>Dla osób, które podejmując działalność gospodarczą utworzą dodatkowe miejsca pracy, wsparcie będzie mogło zostać przyznane na preferencyjnych warunkach w formie zwiększonej kwoty wsparcia lub obniżonego oprocentowania.</p>
Poddziałanie VIII.3.3	<p>W Poddziałaniu VIII.3.3 wsparcie udzielanie będzie w formie dotacji adresowanych do osób pozostających bez pracy , znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób po 50 roku życia, osób o niskich kwalifikacjach bądź z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia przeżywalności</p>

	<p>nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne jest również zagwarantowanie wysokiej jakości i zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowo-doradczego, z możliwością wykorzystania instrumentu preinkubacji.</p> <p>Poddziałanie będzie wdrażane na obszarze realizacji ZIT. W ramach Poddziałania wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.</p>
Poddziałanie VIII.3.4	<p>W Poddziałaniu VIII.3.4 wsparcie udzielanie będzie w formie dotacji adresowanych do osób pozostających bez pracy, znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: długotrwale bezrobotnych, kobiet, osób po 50 roku życia, osób o niskich kwalifikacjach bądź z niepełnosprawnościami. W celu zwiększenia przeżywalności nowoutworzonych firm i poprawy jakości kapitału ludzkiego, niezbędne jest również zagwarantowanie wysokiej jakości i zindywidualizowanego wsparcia szkoleniowo-doradczego, z możliwością wykorzystania instrumentu preinkubacji.</p> <p>Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	– Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Poddziałanie VIII.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Poddziałanie VIII.3.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
Poddziałanie VIII.3.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie VIII.3	

Poddziałanie VIII.3.1	<p>Bezwrotne wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej 2. finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 3. wsparcie szkoleniowo-doradcze: <ol style="list-style-type: none"> a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością 4. preinkubacje działalności gospodarczej
Poddziałanie VIII.3.2	<p>Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. pożyczki na uruchomienie działalności gospodarczej przyznawane na preferencyjnych warunkach 2. wsparcie szkoleniowo-doradcze: <ol style="list-style-type: none"> a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością
Poddziałanie VIII.3.3	<p>Bezwrotne wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej 2. finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 3. wsparcie szkoleniowo-doradcze: <ol style="list-style-type: none"> a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością 4. preinkubację działalności gospodarczej
Poddziałanie VIII.3.4	<p>Bezwrotne wsparcie dla osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, obejmujące:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. dotacje na uruchomienie działalności gospodarczej 2. finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków powstałych w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej 3. wsparcie szkoleniowo-doradcze: <ol style="list-style-type: none"> a) szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej b) pomoc w przygotowaniu biznesplanu c) doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzoną działalnością 4. preinkubację działalności gospodarczej <p>Wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	

Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie VIII.3.2	Podmioty, które wdrażają instrumenty finansowe
Poddziałanie VIII.3.3	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie VIII.3.4	<ul style="list-style-type: none"> – Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią . <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> – osoby po 50. roku życia – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach
Poddziałanie VIII.3.2	Osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy, bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej
Poddziałanie VIII.3.3	Osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> – osoby po 50. roku życia – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami – osoby o niskich kwalifikacjach
Poddziałanie VIII.3.4	Osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy i bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy: <ul style="list-style-type: none"> – osoby po 50. roku życia – osoby długotrwale bezrobotne – kobiety – osoby z niepełnosprawnościami - osoby o niskich kwalifikacjach

12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.3.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.3.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie VIII.3.4	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie VIII.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie VIII.3	44 078 107
Poddziałanie VIII.3.1	18 978 107
Poddziałanie VIII.3.2	8 400 000
Poddziałanie VIII.3.3	9 200 000
Poddziałanie VIII.3.4	7 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Projekty w ramach ZIT
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie VIII.3.2	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.3	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Rewitalizacja
Poddziałanie VIII.3.4	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
Poddziałanie VIII.3.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
Poddziałanie VIII.3.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd

	Pracy w Łodzi i Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny. Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie VIII.3.4	Tryb wyboru projektów: konkursowy. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie VIII.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie VIII.3	W ramach Działania VIII.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie VIII.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie VIII.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie VIII.3	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe - 100% dofinansowania.
Poddziałanie VIII.3.1	

Poddziałanie VIII.3.2	1. Stawki jednostkowe Finansowanie zaliczkowe – 100 % dofinansowania.
Poddziałanie VIII.3.3	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie VIII.3.4	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne. 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie VIII.3	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie VIII.3	85,00%
Poddziałanie VIII.3.1	
Poddziałanie VIII.3.2	
Poddziałanie VIII.3.3	
Poddziałanie VIII.3.4	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	95,00%– bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100%.
Poddziałanie VIII.3.2	85,00% - w zakresie dotyczącym instrumentów finansowych 95,00% - w zakresie dotyczącym wsparcia szkoleniowo-doradczego
Poddziałanie VIII.3.3	95,00%- bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100%.
Poddziałanie VIII.3.4	95,00% - bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100%.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	

Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	5,00% bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe
Poddziałanie VIII.3.2	15,00% - w zakresie dotyczącym instrumentów finansowych 5,00% - w zakresie dotyczącym wsparcia szkoleniowo-doradczego
Poddziałanie VIII.3.3	5,00% - bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe
Poddziałanie VIII.3.4	5,00% - bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Minimalna wartość projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.2	Minimalna wartość projektu: 5 000 000
Poddziałanie VIII.3.3	Minimalna wartość projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.4	Minimalna wartość projektu: 500 000
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.2	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 5 000 000
Poddziałanie VIII.3.3	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000
Poddziałanie VIII.3.4	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	7 000 000
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Pośrednik finansowy
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Pożyczka Warunki przyznawania pożyczek zostaną określone w regulaminie konkursu.
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	

Działanie VIII.3	
Poddziałanie VIII.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.2	Osoby po 29. roku życia pozostające bez pracy (bezrobotne, poszukujące pracy, bierne zawodowo), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej.
Poddziałanie VIII.3.3	Nie dotyczy
Poddziałanie VIII.3.4	Nie dotyczy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa IX Włączenie społeczne

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa IX *Włączenie społeczne* w całości finansowana z EFS realizuje cel tematyczny 9 *Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Działanie IX.3 Rozwój ekonomii społecznej.

Strategia Europa 2020 wskazuje na konieczność walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Według analizy Ubóstwo w Polsce w świetle badań GUS (2013) najważniejszymi czynnikami zwiększającymi ryzyko ubóstwa są: niski poziom wykształcenia i związany z tym niski status zawodowy głowy gospodarstwa domowego, bezrobocie oraz niepełnosprawność. Z kolei ubóstwo ma znaczący wpływ na wzrost poziomu wykluczenia społecznego.

Wyzwaniami w zakresie włączenia społecznego będą: podniesienie poziomu aktywności zawodowej, w tym wzrost zatrudnienia, przeciwdziałanie ubóstwu, wspieranie rozwoju przedsiębiorstw społecznych, a także zapewnienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i zdrowotnych.

Efektami interwencji w obszarze włączenia społecznego będzie wzrost liczby osób, u których zostanie przywrócona zdolność do wypełniania ról społeczno-zawodowych, wzrost liczby trwałych miejsc świadczenia usług społecznych lub zdrowotnych, stworzenie warunków do deinstytucjonalizacji funkcjonujących form wsparcia m.in. pomocy dziecku i rodzinie oraz rozwój przedsiębiorczości społecznej, co w konsekwencji przyczyni się do ograniczenia zjawiska wykluczenia społecznego i ubóstwa.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	162 084 441
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. Nazwa działania/ poddziałania	
Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Poddziałanie IX.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym
	Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT
	Poddziałanie IX.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.1	<p>Celem szczegółowym działania jest przywrócenie zdolności do zatrudnienia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.</p> <p>Interwencje będą dostosowane do zdiagnozowanych potrzeb osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, o których mowa w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020. Jednocześnie bardzo duży nacisk zostanie położony na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.</p> <p>Planuje się realizację kompleksowych programów obejmujących instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej lub edukacyjnej, przy czym projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie instrumenty, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.</p> <p>Realizowane będzie również wsparcie na rzecz tworzenia lub funkcjonowania podmiotów integracji społecznej tj. centrów integracji społecznej (CIS), klubów integracji społecznej (KIS), zakładów aktywności zawodowej (ZAZ), warsztatów terapii zajęciowej (WTZ) oraz innych podmiotów działających na rzecz aktywizacji społeczno-zawodowej, w których będą realizowane usługi reintegracji społeczno-zawodowej.</p> <p>Zakres wsparcia oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Poddziałanie IX.1.2 będzie wdrażane na obszarze realizacji ZIT.</p>
Poddziałanie IX.1.1	Wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego
Poddziałanie IX.1.2	Wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
Poddziałanie IX.1.3	Wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji

7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie – Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<p>1. programy służące aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym za pomocą instrumentów aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) instrumenty aktywizacji społecznej ukierunkowane na przywrócenie zdolności do prawidłowego wypełniania ról społecznych, w tym praca socjalna b) instrumenty aktywizacji zawodowej ukierunkowane na podniesienie kwalifikacji zawodowych, poszerzenie wiedzy i umiejętności w celu uzyskania lub utrzymania zatrudnienia c) instrumenty aktywizacji edukacyjnej ukierunkowane na poszerzenie wiedzy i umiejętności podnoszących kompetencje ogólne, wpływające na status społeczny <p>2. wsparcie na tworzenie lub funkcjonowanie podmiotów integracji społecznej służące realizacji usług reintegracji społeczno-zawodowej, w tym KIS, CIS, WTZ, ZAZ.</p> <p>Proces wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenia odbywa się w oparciu o ścieżkę reintegracji, stworzoną indywidualnie dla każdej osoby zagrożonej ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z uwzględnieniem diagnozy sytuacji problemowej, zasobów, potencjału, predyspozycji, potrzeb, z zastrzeżeniem, że nie może ona obejmować wyłącznie pracy socjalnej.</p> <p>Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracji.</p> <p>W przypadku Poddziałania IX.1.3 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	<p>Podmioty specjalizujące się w aktywizowaniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje pomocy i integracji społecznej – podmioty ekonomii społecznej
Poddziałanie IX.1.2	

	<ul style="list-style-type: none"> - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst - organizacje pozarządowe - kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - przedsiębiorcy
Poddziałanie IX.1.3	<ul style="list-style-type: none"> - Miasto Łódź - Podmioty specjalizujące się w aktywizowaniu osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym: <ul style="list-style-type: none"> - instytucje pomocy i integracji społecznej - podmioty ekonomii społecznej - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst - organizacje pozarządowe - kościoły, związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych - przedsiębiorcy <p>wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.</p> <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IX.1	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym osoby bezrobotne dla których zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy został określony trzeci profil pomocy (w odniesieniu do osób sprofilowanych w powiatowych urzędach pracy). - Otoczenie osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym (o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym) zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020. <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej.</p> <p>Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności.</p> <p>Wsparciem objęte będą w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym doświadczające wielokrotnego wykluczenia społecznego rozumianego jako wykluczenie z powodu więcej niż jednej z przesłanek, o których mowa w rozdziale 3 pkt 11 <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020</i>; - osoby o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności; - osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi, z niepełnosprawnością
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

	intelektualną oraz osoby z zaburzeniami psychicznymi.
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.1.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
Poddziałanie IX.1.3	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IX.1	93 822 364
Poddziałanie IX.1.1	75 423 752
Poddziałanie IX.1.2	12 948 612
Poddziałanie IX.1.3	5 450 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług aktywnej integracji (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności.
Poddziałanie IX.1.2	- Projekty w ramach ZIT - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług aktywnej integracji (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności.
Poddziałanie IX.1.3	Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług aktywnej integracji (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Obszary wiejskie Rewitalizacja
Poddziałanie IX.1.2	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Rewitalizacja
Poddziałanie IX.1.3	Rewitalizacja

17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Planuje się między innymi organizację wyodrębnionych konkursów adresowanych do ośrodków pomocy społecznej i powiatowych centrów pomocy rodzinie w zakresie pierwszego typu projektów. Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
Poddziałanie IX.1.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmioty odpowiedzialne za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi i Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny, Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
Poddziałanie IX.1.3	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi.
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IX.1	W ramach Działania IX.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IX.1	1. Stawki jednostkowe
Poddziałanie IX.1.1	2. Kwoty ryczałtowe
Poddziałanie IX.1.2	z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne.
Poddziałanie IX.1.3	
3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe - 100 % dofinansowania	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IX.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IX.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IX.1	85,00% - projekty jednostek pomocy społecznej (OPS, PCPR)
Poddziałanie IX.1.1	95,00% - pozostałe projekty.
Poddziałanie IX.1.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.1.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.1	15,00% - projekty jednostek pomocy społecznej (OPS, PCPR) 5,00% - pozostałe projekty. W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.1	
Poddziałanie IX.1.1	Minimalna wartość projektu: 100 000
Poddziałanie IX.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.3	Minimalna wartość projektu: 100 000
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.1	

Poddziałanie IX.1.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000
Poddziałanie IX.1.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.3	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.1.1	
Poddziałanie IX.1.2	
Poddziałanie IX.1.3	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym	Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne
	Poddziałanie IX.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.2	<p>Działanie ma za zadanie realizację dwóch celów szczegółowych. Pierwszym jest poprawa dostępu do realizowanych w regionie usług społecznych ograniczających ubóstwo i wykluczenie społeczne.</p> <p>Drugi cel to poprawa dostępu do usług zdrowotnych odpowiadających na zdiagnozowane potrzeby w regionie.</p>
Poddziałanie IX.2.1	<p>Wsparcie w ramach poddziałania poprawi dostęp do usług, co w konsekwencji pozwoli na zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej w regionie, a także przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług.</p> <p>Wsparcie w zakresie usług społecznych oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z zastrzeżeniem, że projekty realizowane przez ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie usługi, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.</p> <p>Pomoc ograniczona będzie głównie do wsparcia form zdeinstytucjonalizowanych i będzie realizowana zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Możliwe będzie również wsparcie samego procesu tworzenia form zdeinstytucjonalizowanych.</p> <p>W doborze usług społecznych duży nacisk położony zostanie na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.</p> <p>W przypadku usług kierowanych do rodzin prowadzona będzie kompleksowa praca z rodziną, polegająca na świadczeniu usług asystenta rodzinnego, specjalisty pracy z rodziną, świadczenie usług poradnictwa specjalistycznego, terapii i mediacji, organizacja grup samopomocowych i grup wsparcia. Niezbędne będą również działania mające na celu zapewnienie czasowej opieki dzieciom i ich wychowania w przypadkach niemożności sprawowania tej opieki przez rodziców. Planuje się podjęcie współpracy z rodzinami zastępczymi i udzielanie im wszechstronnej pomocy w wykonywanych przez nie zadaniach. Dodatkowo wsparcie skierowane będzie do kandydatów na rodziców zastępczych w celu ich przygotowania do przyjęcia dzieci.</p> <p>W ramach usług społecznych planuje się również poprawę jakości pomocy kierowanej do dzieci powyżej 3. roku życia i młodzieży wywodzących się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną obejmując ich kompleksowymi działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działania adresowane do tej grupy docelowej ukierunkowane będą na rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (przede</p>

	<p>wszystkim w wieku szkolnym. Placówki wsparcia dziennego powinny stanowić integralną całość z lokalnym systemem wsparcia rodziny.</p> <p>Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz liczby osób przewlekle chorych stawia wyzwania związane z zapewnieniem właściwej opieki nad osobami zależnymi lub niesamodzielnymi, w tym osobami z niepełnosprawnościami i starszymi. W ramach usług medyczno-opiekuńczych, przewidziane będą działania przyczyniające się do zwiększenia samodzielności osób zależnych lub niesamodzielnych i w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy. Planuje się wzrost jakości i dostępności usług, w tym spersonalizowanych usług asystenckich, usług w środowiskowych domach samopomocy lub innych alternatywnych placówkach opieki, a także rozwój wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych aktywizujących społecznie osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Wsparcie dla usług mieszkalnictwa wspomaganego będzie dotyczyło: usług w mieszkaniach chronionych oraz mieszkaniach treningowych o określonym czasie pobytu (treningi nauki samodzielności, poradnictwo, praca socjalna) i mieszkaniach wspieranych o stałym lub okresowym pobycie dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych i wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych. Ponadto, zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne, zaplanowano realizację działań związanych z rozwojem usług w ramach opieki długoterminowej. Działania te nakierowane będą na świadczenie usług w warunkach domowych, w środowisku naturalnym, a także przygotowanie najbliższego środowiska społecznego do pomocy osobom zależnym lub niesamodzielnymi.</p> <p>Mając na uwadze profilaktykę dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i ich rehabilitację zaplanowano działania prowadzące do zwiększenia dostępności usług zdrowotnych w tym zakresie. Wsparcie adresowane będzie w szczególności do dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Niezwykle istotne jest stworzenie kompleksowego systemu oddziaływań diagnostycznych, leczniczo-rehabilitacyjnych i terapeutyczno-edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci jak również ich rodzin, które mogą prowadzić do całkowitego wyrównania zaburzeń rozwojowych u niektórych dzieci lub też ograniczyć prawdopodobieństwo ich niezdolności do samodzielnego funkcjonowania w późniejszym życiu. Wczesne wykrycie wad rozwojowych pozwoli na uniknięcie niepełnosprawności wśród dzieci. Opieka nad dzieckiem niepełnosprawnym jest częstym powodem zaprzestania aktywności zawodowej przez jedno z rodziców/opiekunów, tak więc zaproponowane wsparcie przyczyni się do poprawy sytuacji na rynku pracy osób sprawujących opiekę nad chorym dzieckiem.</p>
Poddziałanie IX.2.2	<p>Wsparcie w ramach poddziałania poprawi dostęp do usług, co w konsekwencji pozwoli na zwiększenie aktywności społeczno-zawodowej, a także przyczyni się do wzrostu jakości świadczonych usług.</p> <p>Wsparcie w zakresie usług społecznych oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 z zastrzeżeniem, że projekty realizowane przez</p>

ośrodki pomocy społecznej (OPS) i powiatowe centra pomocy rodzinie (PCPR) mogą obejmować wyłącznie usługi, których realizacja należy do OPS i PCPR na podstawie przepisów prawa krajowego.

Pomoc ograniczona będzie głównie do wsparcia form zdeinstytucjonalizowanych i będzie realizowana zgodnie z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej. Możliwe będzie również wsparcie samego procesu tworzenia form zdeinstytucjonalizowanych.

W doborze usług społecznych duży nacisk położony zostanie na indywidualizację wsparcia, tak żeby jego zakres w jak największym stopniu był dostosowany do potrzeb poszczególnych osób.

W ramach usług społecznych planuje się poprawę jakości pomocy kierowanej do dzieci powyżej 3. roku życia i młodzieży wywodzących się z rodzin patologicznych lub mających trudną sytuację materialną obejmując ich kompleksowymi działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi i profilaktycznymi. Działania adresowane do tej grupy docelowej ukierunkowane będą na rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (przede wszystkim w wieku szkolnym). Placówki wsparcia dziennego powinny stanowić integralną całość z lokalnym systemem wsparcia rodziny.

Wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym oraz liczby osób przewlekle chorych stawia wyzwania związane z zapewnieniem właściwej opieki nad osobami zależnymi lub niesamodzielnymi, w tym osobami z niepełnosprawnościami i starszymi. W ramach usług medyczno-opiekuńczych, przewidziane będą działania przyczyniające się do zwiększenia samodzielności osób zależnych lub niesamodzielnych i w następstwie umożliwiające ich opiekunom powrót na rynek pracy. Planuje się wzrost jakości i dostępności usług, w tym spersonalizowanych usług asystenckich, usług w środowiskowych domach samopomocy lub innych alternatywnych placówkach opieki a także rozwój wszelkiego rodzaju inicjatyw oddolnych aktywizujących społecznie osoby starsze i z niepełnosprawnościami. Wsparcie dla usług mieszkalnictwa wspomaganego będzie dotyczyło: usług w mieszkaniach chronionych oraz mieszkaniach treningowych o określonym czasie pobytu (treningi nauki samodzielności, poradnictwo, praca socjalna) i w mieszkaniach wspieranych o stałym lub okresowym pobycie dla osób starszych i z niepełnosprawnościami, niesamodzielnych i wymagających wsparcia w formie usług opiekuńczych. Ponadto zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 – Krajowe Ramy Strategiczne zaplanowano realizację działań związanych z rozwojem usług w ramach opieki długoterminowej. Działania te nakierowane będą na świadczenie usług w warunkach domowych, w środowisku naturalnym, a także przygotowanie najbliższego środowiska społecznego do pomocy osobom zależnym lub niesamodzielnym.

Łączne wydatki na usługi społeczne nie mogą przekroczyć 40% alokacji na Poddziałanie IX.2.2.

W ramach Poddziałania wsparciem zostaną objęte projekty wdrażane poprzez Zintegrowane Inwestycje Terytorialne.

7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych istniejących po zakończeniu projektu – Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych istniejących po zakończeniu projektu – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu
Poddziałanie IX.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie – Liczba dzieci objętych programami zdrowotnymi w programie
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie – Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój usług wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej służących pomocy w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych 2. rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci (powyżej 3. roku życia) i młodzieży służących integracji społecznej oraz zapobieganiu patologiom. 3. rozwój usług medyczno-opiekuńczych dla osób zależnych lub niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami służących zaspokojeniu rosnących potrzeb wynikających z niesamodzielności⁴⁰. 4. rozwój usług świadczonych w ramach wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i z niepełnosprawnościami – wdrożenie programów zdrowotnych.
Poddziałanie IX.2.2	<ol style="list-style-type: none"> 1. rozwój usług placówek wsparcia dziennego oraz innych alternatywnych form opieki dla dzieci powyżej 3. roku życia) i młodzieży służących integracji społecznej oraz zapobieganiu patologiom 2. rozwój usług medyczno-opiekuńczych dla osób zależnych lub

⁴⁰ w przypadku **usług społecznych** wsparcie będzie realizowane zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, w przypadku **usług zdrowotnych** - zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji programów zdrowotnych i programów polityki zdrowotnej oraz wsparcia deinstytucjonalizacji opieki nad osobami zależnymi finansowanych z EFS w perspektywie finansowej 2014-2020.

	niesamodzielnych, w tym osób starszych lub z niepełnosprawnościami służących zaspokojeniu rosnących potrzeb wynikających z niesamodzielności ⁴¹ .
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<p><u>W przypadku typu projektu 1:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne – powiatowe centra pomocy rodzinie - gminne samorządowe jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej <p><u>W przypadku typu projektu 2, 3, 4:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - instytucje pomocy i integracji społecznej - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst - organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art.5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - instytucje pomocy i integracji społecznej - jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, związki i stowarzyszenia jst - organizacje pozarządowe i podmioty ekonomii społecznej, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, statutowo świadczące usługi na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym - podmioty lecznicze rozumiane, jako podmioty wskazane w art. 4 bądź podmioty wykonujące działalność leczniczą zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - osoby lub rodziny zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – <u>w przypadku wszystkich typów projektów</u> <p>Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie zostały zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby będące kandydatami do sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej oraz osoby będące kandydatami do przysposobienia dziecka – w przypadku <u>typu projektu 1</u> - podmioty świadczące usługi na rzecz osób zależnych lub

⁴¹ jw.

	<p>niesamodzielnym – w przypadku <u>typu projektu 3</u></p> <ul style="list-style-type: none"> – dzieci w zakresie wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji oraz ich otoczenie zgodnie z założeniami Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe ramy strategiczne. W szczególności dzieci z rodzin zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – w przypadku <u>typu projektu 4</u> <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej. Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności.</p>
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, o ile jest ono niezbędne dla skutecznego wsparcia osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - w przypadku <u>typu projektu 1 i 2</u> <p>Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie zostały zdefiniowane w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> – podmioty świadczące usługi na rzecz osób zależnych lub niesamodzielnym - w przypadku <u>typu projektu 2</u> <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej. Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności.</p>
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.2.2	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IX.2	53 349 247
Poddziałanie IX.2.1	42 649 247
Poddziałanie IX.2.2	10 700 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Komitet Sterujący ds. Koordynacji Interwencji EFSI w Sektorze Zdrowia. Przyjęcie przez Komitet Sterujący Planu działań w sektorze zdrowia – w przypadku usług zdrowotnych – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją

	żywności
Poddziałanie IX.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Projekty w ramach ZIT - Komitet Sterujący ds. Koordynacji Interwencji EFSI w Sektorze Zdrowia. Przyjęcie przez Komitet Sterujący Planu działań w sektorze zdrowia – w przypadku usług zdrowotnych - Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa: możliwość korzystania przez grupy docelowe PO PŻ z usług (w zależności od indywidualnych potrzeb i potencjału poszczególnych osób), a także współpraca beneficjentów EFS, w tym ośrodków pomocy społecznej, z organizacjami partnerskimi i ich regionalnymi oraz lokalnymi jednostkami zajmującymi się dystrybucją żywności
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Rewitalizacja
Poddziałanie IX.2.2	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.2.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi i Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny Podmiot odpowiedzialny za przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IX.2	W ramach Działania IX.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.2	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IX.2	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.1	
Poddziałanie IX.2.2	

22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IX.2	1. Stawki jednostkowe
Poddziałanie IX.2.1	2. Kwoty ryczałtowe
Poddziałanie IX.2.2	z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne. 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe - 100% dofinansowania.
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie IX.2.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IX.2	85,00%
Poddziałanie IX.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	85,00% - w przypadku typu projektu 1 95,00% - w przypadku typu projektu 2 90,00% - w przypadku typu projektu 3 95,00% - w przypadku typu projektu 4 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.2.2	95,00% - w przypadku typu projektu 1 90,00 % - w przypadku typu projektu 2 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	15,00% - w przypadku typu projektu 1 5,00% - w przypadku typu projektu 2 10,00% - w przypadku typu projektu 3 5,00% - w przypadku typu projektu 4 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.2.2	5,00% - w przypadku typu projektu 1

	10,00% - w przypadku typu projektu 2 W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Minimalna wartość projektu: 100 000 – w przypadku <u>typu projektu 1</u> nie dotyczy – <u>w przypadku typów projektu 2, 3 i 4</u>
Poddziałanie IX.2.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000 – w przypadku <u>typu projektu 1</u> nie dotyczy – <u>w przypadku typów projektu 2, 3 i 4</u>
Poddziałanie IX.2.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.2	
Poddziałanie IX.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.3 Rozwój ekonomii społecznej	Poddziałanie IX.3.1 Miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej
	Poddziałanie IX.3.2 Koordynacja ekonomii społecznej
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie IX.3	Celem szczegółowym działania jest powstanie nowych i trwałych miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej.
Poddziałanie IX.3.1	<p>Wsparcie w ramach Poddziałania IX.3.1 skupi się na zwiększeniu dostępu do bezzwrotnych dotacji na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej. Możliwe też będzie korzystanie z usług opiekuna lub mentora oraz szkoleń zawodowych, co na podstawie doświadczeń z realizacji projektów w perspektywie finansowej 2007-2013 uznano za istotny element wsparcia. Realizowane będzie kompleksowe przygotowanie uczestników wsparcia do prowadzenia działalności gospodarczej, głównie poprzez zapewnienie wysokiej jakości szkoleń i doradztwa dostosowanych do indywidualnych potrzeb oraz zapewnienie dostępu do usług animacyjnych i inkubacyjnych, co przełoży się w końcowym efekcie na trwałość wsparcia.</p> <p>Realizowane będą również zintegrowane usługi mające na celu wzmocnienie potencjału istniejących przedsiębiorstw społecznych. Wsparcie skupi się na doradztwie prawnym i biznesowym, które jest niezbędne do rozwoju ich działalności. Ponadto przewiduje się wsparcie na rzecz podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników PES, co wspomogę procesy podejmowania inwestycji rozwojowych. Wsparcie w tym zakresie będzie prowadzone w oparciu o przygotowaną dla PES indywidualną diagnozę potrzeb.</p> <p>Zakres wsparcia oraz warunki jego realizacji będą zgodne z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p>
Poddziałanie IX.3.2	<p>W ramach działań koordynacyjnych tworzone będą regionalne sieci współpracy OWES, regionalne sieci podmiotów ekonomii społecznej oraz sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym. Inicjowana będzie współpraca między podmiotami ekonomii społecznej a ich otoczeniem.</p> <p>Organizowane będą przedsięwzięcia służące zwiększeniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej jako dostawców produktów i usług. Realizowana będzie współpraca w zakresie tworzenia lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej, stosowania klauzul społecznych, zlecania zadań podmiotom ekonomii społecznej.</p> <p>Dodatkowo wyznaczane będą kierunki rozwoju ekonomii społecznej.</p> <p>Zakres wsparcia będzie zgodny z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie IX.3	

Poddziałanie IX.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) - Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych - Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych dla osób z niepełnosprawnościami
Poddziałanie IX.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba podmiotów, które otrzymały do wykorzystania regionalny raport o rozwoju ekonomii społecznej
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie - Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem
Poddziałanie IX.3.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba regionalnych raportów o rozwoju ekonomii społecznej
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. świadczenie usług zmierzających do inicjowania tworzenia podmiotów ekonomii społecznej (usługi animacyjne i usługi inkubacyjne): <ol style="list-style-type: none"> a) działania animacyjne b) szkolenia, doradztwo indywidualne i grupowe w zakresie inicjowania tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej c) działania inkubacyjne 2. udzielanie wsparcia finansowego i doradczo-szkoleniowego na tworzenie miejsc pracy w podmiotach ekonomii społecznej obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) bezzwrotne dotacje na utworzenie miejsca pracy b) finansowe wsparcie pomostowe służące pokryciu bieżących wydatków c) wsparcie szkoleniowo-doradcze: <ol style="list-style-type: none"> i. szkolenia związane z prowadzeniem działalności gospodarczej ii. pomoc w przygotowaniu biznesplanu iii. doradztwo w sprawie bieżących zagadnień związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa iv. pomoc w nawiązywaniu kontaktów biznesowych v. mentoring na etapie zakładania i w pierwszych miesiącach działania przedsiębiorstwa vi. szkolenia zawodowe 3. świadczenie usług dla istniejących podmiotów ekonomii społecznej, służące wzmocnieniu ich potencjału (usługi biznesowe): <ol style="list-style-type: none"> a) doradztwo prawne, biznesowe, finansowe, w tym przygotowanie do korzystania PES z mikropożyczek b) podnoszenie kwalifikacji i doświadczenia zawodowego kadry zarządzającej, pracowników i wolontariuszy PES (np. szkolenia, staże, praktyki, wizyty studyjne) c) doradztwo w zakresie rozwijania kompetencji społecznych pracowników PES, dotyczące budowania powiązań kooperacyjnych
Poddziałanie IX.3.2	Koordinacja działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie w zakresie zgodnym z krajowymi horyzontalnymi wytycznymi określonymi przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.
10. TYP BENEFICJENTA	

Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Institucje wsparcia lub rozwoju ekonomii społecznej – akredytowane ośrodki wsparcia ekonomii społecznej
Poddziałanie IX.3.2	Wojewódzka samorządowa jednostka organizacyjna – Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe planujące ekonomizację – osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które w pierwszej kolejności wymagają aktywizacji społecznej, w tym osoby bezrobotne, które zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy znajdują się w trzeciej grupie osób – tzw. oddalonych od rynku pracy (w odniesieniu do osób sprofilowanych przez powiatowe urzędy pracy) <p>Osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym zostały zdefiniowane w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</p> <ul style="list-style-type: none"> – osoby fizyczne i osoby prawne, które planują założyć podmiot ekonomii społecznej – otoczenie podmiotów ekonomii społecznej <p>Uczestnikami projektu mogą być osoby ze społeczności romskiej, o ile osoby te są osobami zagrożonymi ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, a projekt nie ma charakteru wsparcia dedykowanego wyłącznie społeczności romskiej.</p> <p><u>Ze wsparcia wyłączone zostały osoby odbywające karę pozbawienia wolności.</u></p>
Poddziałanie IX.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – podmioty ekonomii społecznej, organizacje pozarządowe – otoczenie podmiotów ekonomii społecznej
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.3.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie IX.3	14 912 830
Poddziałanie IX.3.1	13 272 419
Poddziałanie IX.3.2	1 640 411
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Rewitalizacja

Poddziałanie IX.3.2	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
Poddziałanie IX.3.2	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	Łączny budżet na działania koordynacyjne w obszarze ekonomii społecznej nie może przekroczyć kwoty 5 040 000 zł, przy czym średnioroczne wydatki na działania koordynacyjne nie mogą być wyższe niż kwota 720 000 zł.
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie IX.3	W ramach Działania IX.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie IX.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie IX.3	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne. 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie IX.3	

Poddziałanie IX.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie IX.3.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie IX.3	85,00%
Poddziałanie IX.3.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.3.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	95,00% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe, które są dofinansowane w 100% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.3.2	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	5,00% – bez uwzględnienia środków na dotacje i finansowe wsparcie pomostowe W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie IX.3.2	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.3	
Poddziałanie IX.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	

Działanie IX.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie IX.3	Nie dotyczy
Poddziałanie IX.3.1	
Poddziałanie IX.3.2	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa X *Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie* realizowana jest w ramach celu tematycznego 8 *Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników*.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.

Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw.

Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia.

Planowana interwencja w ramach Osi X ma posłużyć zwiększeniu adaptacyjności do zmian i wzrostowi konkurencyjności mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw. Powyższe zostanie osiągnięte dzięki kompleksowym działaniom skierowanym do przedsiębiorstw i ich pracowników, które koncentrować będą się na kilku kluczowych obszarach mających wpływ na kondycję regionalnej gospodarki i zasobów pracy.

Zwiększone zostaną szanse na podjęcie oraz utrzymanie zatrudnienia przez osoby pełniące funkcje rodzicielskie poprzez tworzenie miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 i działania aktywizacyjne. Wzrośnie poziom konkurencyjności przedsiębiorstw dzięki realizacji ich celów rozwojowych w powiązaniu ze wzrostem kwalifikacji pracowników. Planowane wsparcie umożliwi także przedsiębiorcom reagowanie na przemiany zachodzące w gospodarce i zapobieganie sytuacjom kryzysowym, a w przypadku pracowników dotkniętych negatywnymi skutkami zmian gospodarczych pozwoli na szybki powrót na rynek pracy i zapobieganie dezaktywacji zawodowej.

Dzięki działaniom profilaktycznym i rehabilitacyjnym poprawi się stan zdrowia regionalnej społeczności, co umożliwi utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej pracowników.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	115 023 713
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.1	<p>Celem szczegółowym działania jest wzrost poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3.</p> <p>Realizacja działania przyczyni się do wdrożenia rozwiązań umożliwiających łączenie życia prywatnego i zawodowego. Brak wsparcia w tym obszarze stanowi zdiagnozowany problem i przyczynia się do dezaktywizacji zawodowej osób sprawujących funkcje opiekuńcze. Planowane typy wsparcia mają na celu ułatwienie powrotu na rynek pracy poprzez zastosowanie kompleksowych narzędzi w postaci zapewnienia opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formach instytucjonalnych i pozainstytucjonalnych, w szczególności na terenach o zdiagnozowanym deficycie w tym zakresie oraz aktywizacji zawodowej w przypadku zidentyfikowanej potrzeby.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie X.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/ wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu - Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie X.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie - Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie X.1	<p>Wsparcie działań ułatwiających powrót na rynek pracy osobom sprawującym opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 poprzez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. tworzenie nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie instytucjonalnej: <ol style="list-style-type: none"> a) żłobków b) klubów dziecięcych c) opiekuna dziennego i pozainstytucjonalnej: <ol style="list-style-type: none"> d) niani. 2. aktywizację zawodową osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 m.in. w formie: <ol style="list-style-type: none"> a) doradztwa zawodowego b) doradztwa indywidualnego c) pośrednictwa pracy d) szkoleń. <p>W ramach jednego projektu zakłada się obligatoryjne wykorzystanie pierwszego instrumentu w postaci utworzenia miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz fakultatywne wykorzystanie drugiego instrumentu w postaci aktywizacji zawodowej w przypadku, gdy wynika to ze zdiagnozowanych potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	

Działanie X.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie X.1	<ul style="list-style-type: none"> - Osoby pracujące opiekujące się dzieckiem w wieku do lat 3 - Osoby pozostające bez pracy, w tym bezrobotne i bierne zawodowo, dla których opieka nad dzieckiem w wieku do lat 3 stanowi barierę w wejściu na rynek pracy
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA (JEŚLI DOTYCZY)	
Działanie X.1	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA (JEŚLI DOTYCZY)	
Działanie X.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie X.1	30 206 110
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANIAM I W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie X.1	Przewidywane mechanizmy powiązania interwencji obejmują: stosowanie kryteriów preferujących projekty komplementarne, w szczególności dotyczących komplementarności pomiędzy EFS i EFRR. Kryteria preferujące odnoszą się do typu wsparcia dotyczącego tworzenia nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie instytucjonalnej i komplementarności tych działań ze wsparciem udzielanym z EFRR w ramach osi priorytetowej VII.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie X.1	Obszary wiejskie
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie X.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie X.1	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie X.1	W ramach Działania X.1 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.1	Cross-financing i środki trwale stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie X.1	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	

Działanie X.1	<p>1. Stawki jednostkowe</p> <p>2. Kwoty ryczałtowe</p> <p>z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne.</p> <p>3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich</p> <p>Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.</p>
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie X.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020).
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie X.1	<p>85,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie X.1	<p>91,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.1	<p>9,00%</p> <p>W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.</p>
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.1	<p>Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu.</p>
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.1	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN</p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu</p>
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie X.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.1	Nie dotyczy
31. DZIAŁANIE X.1	
Działanie X.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw	Poddziałanie X.2.1 Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników
	Poddziałanie X.2.2 Wdrożenie programów typu outplacement
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców sektora MŚP i ich pracowników, w tym MŚP przechodzących procesy adaptacyjne, restrukturyzacyjne i modernizacyjne.</p> <p>W ramach Poddziałania przewiduje się wsparcie przyczyniające się do poprawy adaptacyjności przedsiębiorstw i pracowników, co stanowi jeden z kluczowych czynników decydujących o konkurencyjności gospodarki w regionie w obliczu globalnych wyzwań, przed którymi stają MŚP. Będzie się ono skupiało na dwóch obszarach: wsparciu w zakresie wzrostu kompetencji przedsiębiorców i ich pracowników oraz pomocy przedsiębiorstwom, które znalazły się w sytuacji kryzysowej. Pierwszy z wymienionych obszarów odnosi się do popytowej strony rynku pracy, szczególnie do mikroprzedsiębiorstw, które często samodzielnie nie korzystają ze wsparcia szkoleniowego i doradczego. Przewidziane wsparcie będzie dopasowane do rzeczywistych, zgłaszanych przez MŚP potrzeb. Przedsiębiorca będzie samodzielnie decydował o zakresie udzielanego wsparcia, które będzie się koncentrowało na najbardziej skutecznych z punktu widzenia MŚP usługach doradczych i szkoleniowych.</p> <p>W ramach drugiego obszaru, podjęte zostaną działania mające na celu poprawę jakości zarządzania przedsiębiorstwami sektora MŚP oraz wsparcie w sytuacjach kryzysowych. W tym celu przewidziano działania skierowane do przedsiębiorców w zakresie zarządzania strategicznego, w tym zarządzania zasobami ludzkimi oraz doradztwo, które wspomagać ma procesy restrukturyzacyjne bądź zapobiegać wystąpieniu sytuacji kryzysowej. Pozwoli to MŚP dostosować się do zmieniających warunków gospodarczych i realizować strategię zarządzania w sytuacjach kryzysowych.</p> <p>Realizacja przedmiotowego Poddziałania będzie odbywała się w trybie pozakonkursowym poprzez realizację projektu o charakterze systemowym w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF) z wykorzystaniem Rejestru Usług Rozwojowych (RUR). Istotą podejścia popytowego jest założenie, że centralnym podmiotem wsparcia jest przedsiębiorstwo i jego potrzeby. System zakłada realizację usług rozwojowych w oparciu o bony.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.</p>

Poddziałanie X.2.2	<p>Celem szczegółowym poddziałania jest poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników do zmian zachodzących w gospodarce w ramach działań outplacementowych.</p> <p>W ramach Poddziałania przewiduje się wsparcie mające na celu adaptację do zmieniających się warunków na rynku pracy. Konieczność realizacji działań w tym zakresie wiąże się ze zmieniającą się sytuacją gospodarczą, która wymusza na przedsiębiorstwach przeprowadzanie procesów restrukturyzacyjnych, często powiązanych ze zwolnieniami pracowników. Tego typu sytuacje wymagają szybkiej interwencji, która ma pomóc w utrzymaniu zatrudnienia i zapobiec dezaktywizacji zawodowej. Adaptacja pracowników do nowej sytuacji będzie odbywać się w ramach kompleksowych i zindywidualizowanych działań outplacementowych, obejmujących szeroki katalog możliwych do wykorzystania narzędzi.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020.</p>
7.LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne, które opracowały i wdrożyły plan rozwoju działalności / plan restrukturyzacji
Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
8.LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie. - Liczba osób pracujących objętych wsparciem w programie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) (CO05). - Liczba osób pracujących (łącznie z pracującymi na własny rachunek) w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie. - Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie. - Liczba mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne objętych wsparciem w programie.
Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w

	programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ol style="list-style-type: none"> 1. wspieranie rozwoju kompetencji pracowników zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami przedsiębiorstw poprzez realizację usług rozwojowych 2. dostarczanie kompleksowych usług (doradczych, diagnostycznych) odpowiadających na potrzeby przedsiębiorstw 3. wdrażanie zarządzania strategicznego (w tym zarządzania zasobami ludzkimi) i nowoczesnych metod zarządzania przedsiębiorstwem, z uwzględnieniem zarządzania rozwojem przedsiębiorstwa (w tym w sytuacjach kryzysowych) 4. wsparcie doradcze na rzecz zapobiegania sytuacjom kryzysowym przedsiębiorstw, które odczuwają negatywne skutki zmiany gospodarczej 5. zapewnianie przedsiębiorcy, który znalazł się w sytuacji kryzysowej, wsparcia doradczego w zakresie opracowania i wdrożenia planu rozwoju działalności lub planu restrukturyzacji⁴²
Poddziałanie X.2.2	<p>– wsparcie outplacementowe obejmujące m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) szkolenia zawodowe⁴³ b) doradztwo zawodowe połączone z przygotowaniem Indywidualnego Planu Działania jako obowiązkowy element wsparcia c) poradnictwo psychologiczne d) pośrednictwo pracy e) staże i praktyki zawodowe przygotowujące do podjęcia pracy w nowym zawodzie⁴⁴ f) subsydiowanie zatrudnienia uczestnika projektu u nowego pracodawcy g) studia podyplomowe h) bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających podjąć działalność gospodarczą⁴⁵ poprzez zastosowanie następujących instrumentów:⁴⁶

⁴² Przez opracowanie i wdrożenie planu rozwoju działalności lub planu restrukturyzacji uznaje się opracowanie ww. dokumentu, a także rozpoczęcie działań w nim założonych (w przypadku planów wieloletnich).

⁴³ W przypadku szkoleń stanowiących element projektu outplacementowego uczestnikom projektu będących pracownikami może być przyznany dodatek szkoleniowy w wysokości nieprzekraczającej 4,00 PLN brutto za godzinę uczestnictwa w szkoleniu. Osobom pozostającym bez zatrudnienia uczestniczącym w szkoleniach lub kursach przysługuje stypendium w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego miesięcznego wymiaru godzin, wysokość stypendium ustala się proporcjonalnie.

⁴⁴ Osobom uczestniczącym w stażu lub odbywającym praktyki zawodowe przysługuje miesięczne stypendium w wysokości nie większej niż kwota minimalnego wynagrodzenia (szczegółowe warunki odbywania stażu oraz praktyki zawodowej, biorąc pod uwagę zapewnienie właściwych warunków nabywania umiejętności przez uczestników projektu zostaną określone w regulaminie konkursu).

⁴⁵ Beneficjent, w okresie realizacji projektu, ma obowiązek monitorowania prawidłowości wydatkowania środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości przyznanych uczestnikowi projektu w okresie 12 miesięcy od dnia zarejestrowania działalności gospodarczej. Uczestnik projektu, który otrzymał środki finansowe na rozwój przedsiębiorczości ma obowiązek dokonania zwrotu otrzymanych środków wraz z należnymi odsetkami, jeżeli prowadził działalność gospodarczą przez okres krótszy niż 12 miesięcy, albo naruszone zostały inne warunki umowy, w tym zwłaszcza dotyczące przeznaczenia tych środków.

⁴⁶ Uczestnik projektu ubiegający się o przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o niekorzystaniu równoległe z innymi środkami publicznymi, w tym zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy, PFRON oraz środków przyznawanych w ramach EFS i EFRR, przeznaczonych na pokrycie tych samych wydatków związanych z podjęciem oraz prowadzeniem działalności gospodarczej. Z otrzymania wsparcia tego rodzaju są wyłączone osoby zarejestrowane w Ewidencji Działalności Gospodarczej, Krajowym Rejestrze Sądowym, Centralnej Ewidencji i

	<ul style="list-style-type: none"> i. doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej ii. wsparcie bezzwrotne, którego maksymalna kwota wsparcia nie przekracza 6-krotności przeciętnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce narodowej obowiązującego w dniu przyznania wsparcia iii. wsparcie pomostowe udzielane w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej, (pomoc w efektywnym wykorzystaniu wsparcia finansowego wspomagająca rozwój działalności gospodarczej)
10.TYP BENEFICJENTA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie X.2.2	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
11.GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – mikro, mali i średni przedsiębiorcy i ich pracownicy (premiowani będą pracownicy po 50. roku życia oraz o niskich kwalifikacjach) – w przypadku typu projektu 1, 2, 3 – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa przechodzące procesy restrukturyzacyjne i ich pracownicy – w przypadku typu projektu 3, 4, 5
Poddziałanie X.2.2	<ul style="list-style-type: none"> – osoby, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu – osoby przewidziane do zwolnienia⁴⁷ lub zagrożone zwolnieniem z pracy⁴⁸ z przyczyn dotyczących zakładu pracy <p>W przypadku osoby ubiegającej się o wsparcie bezzwrotne musi spełniać ona co najmniej jeden z poniższych warunków: jest osobą z niepełnosprawnością, jest osobą powyżej 50. roku życia, jest kobietą, jest pracownikiem o niskich kwalifikacjach, jest osobą poniżej 30. roku życia.</p>
12.INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	
13.INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie X.2	
Nie dotyczy	

Informacji o Działalności Gospodarczej lub prowadzące działalność na podstawie odrębnych przepisów (w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu.

⁴⁷ Pracownik przewidziany do zwolnienia-pracownik, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy, lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego.

⁴⁸ Pracownik zagrożony zwolnieniem – pracownik zatrudniony u pracodawcy, który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie tego pracownika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy, w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników albo dokonał likwidacji stanowisk pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych lub technologicznych.

Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
14.KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie X.2	65 558 247
Poddziałanie X.2.1	49 168 685
Poddziałanie X.2.2	16 389 562
15.MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODOZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	
16.INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie X.2.2	
17.TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca.
Poddziałanie X.2.2	Tryb wyboru projektów: konkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18.LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<p>W ramach projektu PSF nie jest możliwe kwalifikowanie kosztów usługi rozwojowej, która:</p> <ol style="list-style-type: none"> polega na opracowaniu analizy potrzeb rozwojowych lub planu rozwoju przedsiębiorcy lub grupy przedsiębiorców – w przypadku przedsiębiorców, którzy otrzymali tego typu wsparcie w ramach Priorytetu Inwestycyjnego 8v PO WER; dotyczy funkcjonowania na rynku zamówień publicznych lub wdrażania strategii wejścia na zagraniczne rynki zamówień publicznych; dotyczy zasad realizacji przedsięwzięć w formule PPP oraz przygotowania oferty do przedsięwzięcia realizowanego w formule PPP lub procesu negocjacji; jest świadczona przez podmiot, z którym przedsiębiorca jest powiązany kapitałowo lub osobowo, przy czym przez powiązania kapitałowe lub osobowe rozumie się w szczególności: <ol style="list-style-type: none"> udział w spółce jako wspólnik spółki cywilnej lub spółki osobowej, posiadanie co najmniej 10% udziałów lub akcji spółki, pełnienie funkcji członka organu nadzorczego lub zarządzającego, prokurenta lub pełnomocnika, pozostawanie w stosunku prawnym lub faktycznym, który może budzić uzasadnione wątpliwości co do bezstronności w wyborze podmiotu świadczącego usługę rozwojową, w szczególności pozostawanie w związku małżeńskim, w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej, pokrewieństwa lub powinowactwa w linii bocznej lub w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli;

	<p>e) obejmuje koszty niezwiązane bezpośrednio z usługą rozwojową, w szczególności koszty środków trwałych przekazywanych przedsiębiorcom lub ich pracownikom, koszty dojazdu i zakwaterowania, z wyłączeniem kosztów niezbędnych do zakwaterowania osób z niepełnosprawnościami wydelegowanych przez przedsiębiorcę do udziału w usłudze rozwojowej, adekwatnych do faktycznych potrzeb osób z niepełnosprawnościami;</p> <p>f) dotyczy kosztów usługi rozwojowej, której obowiązek przeprowadzenia na zajmowanym stanowisku pracy wynika z odrębnych przepisów prawa (np. wstępne i okresowe szkolenia z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, szkolenia okresowe potwierdzające kwalifikacje na zajmowanym stanowisku pracy).</p>
Poddziałanie X.2.2	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	<p>W ramach Poddziałania X.2.2 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.</p>
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
Poddziałanie X.2.2	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych.
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	<ol style="list-style-type: none"> Planowane wdrożenie systemu bonowego jako mechanizmu dystrybucji środków EFS w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania, z określeniem stawek jednostkowych dla poszczególnych kategorii usług rozwojowych zgodnie z metodologią wyliczenia wydatków podlegających rozliczeniu na podstawie uproszczonych metod rozliczania. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich. Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.

Poddziałanie X.2.2	<p>1. Stawki jednostkowe</p> <p>2. Kwoty ryczałtowe</p> <p>z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne.</p> <p>3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich.</p> <p>Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.</p>
23.POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie X.2.2	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
24.MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie X.2	85,00%
Poddziałanie X.2.1	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
Poddziałanie X.2.2	W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych
25.MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.1.2	91,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
26.MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	15,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.2.2	9,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
27.MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.2	
Poddziałanie X.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.2	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
28.MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.2	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie X.2.1	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać

Poddziałanie X.2.2	określona przez IZ w regulaminie konkursu
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.2	Nie dotyczy
Poddziałanie X.2.1	
Poddziałanie X.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia	Poddziałanie X.3.1 Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej
	Poddziałanie X.3.2 Programy profilaktyczne dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu
	Poddziałanie X.3.3 Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy
6. CEL/E SZCZEGÓLOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie X.3	Celem szczegółowym działania jest wdrożenie programów zdrowotnych mających wpływ na utrzymanie i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, w tym szczególnie osób powyżej 50 roku życia.
Poddziałanie X.3.1	<p>Planowane działania będą przyczyniać się do osiągnięcia możliwie wysokiej sprawności psychofizjologicznej, zdolności do pracy oraz do brania czynnego udziału w życiu społecznym przez osoby chore. Wsparcie w zakresie wdrożenia programów rehabilitacji medycznej ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej będzie skupione przede wszystkim na schorzeniach, które stanowią główne przyczyny dezaktywacji zawodowej (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby i zaburzenia psychiczne, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego). Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej będą ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub najbardziej bliskie powrotowi na rynek pracy w wyniku świadczeń z zakresu rehabilitacji. Zależnie od schorzenia program rehabilitacji może obejmować kilka etapów. Pierwszy jest prowadzony w warunkach szpitalnych i trwa do momentu umożliwiającego opuszczenie szpitala przez pacjenta. Drugi jest prowadzony w stacjonarnych ośrodkach rehabilitacji np. oddziałach rehabilitacyjnych lub w warunkach domowych. Trzeci tzw. późna rehabilitacja powinien trwać przez całe życie, stanowiąc element prozdrowotnego trybu życia. Do sprawnego wdrażania trzeciego etapu wskazany jest aktywny udział m.in. edukatorów zdrowotnych, pielęgniarek POZ oraz wsparcie lekarzy POZ.</p> <p>Świadczenia w zakresie rehabilitacji w ramach projektów finansowanych ze środków EFS w niniejszym Poddziałaniu będą realizowane zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 146 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w szczególności Zarządzenia Nr 80/2013/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju rehabilitacja lecznicza.</p> <p>Realizacja projektów służących wdrożeniu opracowanych na poziomie regionu programów zdrowotnych (tj regionalnych programów zdrowotnych – RPZ)</p>

	będzie zgodna z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi. ⁴⁹
Poddziałanie X.3.2	<p>Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców regionu w badaniach profilaktycznych. Obejmują realizację programów profilaktycznych, które dotyczą problemów zdrowotnych uznanych za priorytetowe, bądź specyficzne dla danego regionu i pozwalających przeciwdziałać negatywnym skutkom zmian epidemiologicznych w regionie. Instytucja Zarządzająca przyjmuje definicje istotnego i specyficznego problemu zdrowotnego regionu zgodne z zapisami <i>Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020</i> oraz krajowych wytycznych horyzontalnych. Interwencja dotyczy w szczególności pięciu głównych grup chorób stanowiących istotny problem zdrowotny na poziomie całego kraju (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby i zaburzenia psychiczne, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego), które są również identyfikowane jako istotne dla województwa łódzkiego.</p> <p>Wsparcie będzie dotyczyć obszarów, w stosunku do których zdefiniowano istotne deficyty wymagające wzmocnienia poprzez działania o charakterze regionalnym, dla których nie funkcjonują ogólnopolskie programy zdrowotne/polityki zdrowotnej, bądź dla których nie trwają pilotaże działań profilaktycznych finansowane ze środków PO WER. Realizowane działania pozwolą na wcześniejsze wykrywanie jednostek chorobowych istotnych lub specyficznych dla regionu i tym samym ograniczenie zachorowalności oraz identyfikację we wcześniejszym stadium chorób wśród mieszkańców, co pośrednio sprzyjać ma utrzymaniu ich aktywności zawodowej. Programy zdrowotne powinny być ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub rokujące na powrót na rynek pracy w wyniku udzielanych w RPZ świadczeń zdrowotnych. Wsparcie może uwzględniać edukację i promocję zdrowia o charakterze regionalnym, w tym edukację prozdrowotną, mając na uwadze, że do słabych stron ochrony zdrowia w regionie, podobnie jak w kraju, obok niskiej zgłaszalności na badania profilaktyczne, należy niska świadomość zdrowotna społeczeństwa. Dotyczy to również zdrowego trybu życia, ograniczającego czynniki ryzyka głównych chorób regionu (np. związane z paleniem tytoniu, niedostateczną aktywnością fizyczną, nadwagą lub otyłością, nieprawidłowym odżywianiem, nadużywaniem alkoholu, narażeniem na długotrwały lub silny stres).</p> <p>Realizacja projektów służących wdrożeniu opracowanych na poziomie regionu programów zdrowotnych (RPZ) będzie zgodna z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi.</p>
Poddziałanie X.3.3	<p>Planowane działania będą przyczyniać się do zwiększenia uczestnictwa mieszkańców regionu w badaniach profilaktycznych. Wspierane będą projekty ukierunkowane na poprawę wykrywalności raka szyjki macicy, piersi, i jelita grubego. Choroby nowotworowe są jednym z głównych wyzwań, jakie stoją przed polskim systemem opieki zdrowotnej. Wiąże się to w szczególności z wykrywaniem choroby w zaawansowanym stadium, co znacznie zmniejsza szanse na jej całkowite wyleczenie. Nowotwory piersi i szyjki macicy należą do</p>

⁴⁹ W przypadku opisów dotyczących Poddziałania X.3.1, X.3.2, X.3.3 odniesienia do krajowych wytycznych horyzontalnych dotyczą „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020”.

	<p>najczęściej występujących u kobiet. Rak jelita grubego jest drugim, zarówno u kobiet jak i mężczyzn, najczęstszym nowotworem złośliwym. Podejmowane będą działania wspierające <i>Populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi, Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy, Program badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego</i> bądź wykraczające poza założenia ww. programów, które przyczyniają się do wzrostu liczby osób uczestniczących w programach profilaktycznych. Realizowane przedsięwzięcia będą koncentrować się na eliminowaniu najistotniejszych barier w dostępie do badań profilaktycznych. Co do zasady bariery uczestnictwa w badaniach przesiewowych dzielone są na: indywidualne, organizacyjno-strukturalne, społecznościowe i populacyjne⁵⁰. Podejmowane działania powinny polegać na kierowaniu wsparcia do osób, które należą do grup ryzyka identyfikowanych dla ww. programów populacyjnych.</p> <p>W odniesieniu do projektów związanych z <i>Populacyjnym programem wczesnego wykrywania raka piersi</i> oraz <i>Populacyjnym programem profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy</i> wymagane będzie, aby zadania z zakresu profilaktyki były realizowane przez podmioty posiadające kontrakt z NFZ w ramach danego programu. W odniesieniu do projektów związanych z <i>Programem badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego</i> możliwe jest ich podejmowanie zarówno przez podmioty posiadające umowę z Ministerstwem Zdrowia na realizację badań w ramach tego programu, jak też podmioty, które nie posiadają takiej umowy. W przypadku podmiotów posiadających umowę z Ministerstwem Zdrowia środki EFS będą służyć realizacji dodatkowych badań diagnostycznych i przyczynią się do zwiększenia liczby badań diagnostycznych przeprowadzanych przez te podmioty.</p> <p>Realizacja projektów będzie zgodna z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie
Poddziałanie X.3.2	– Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie
Poddziałanie X.3.3	profilaktyczne
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	– Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS
Poddziałanie X.3.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców
Poddziałanie X.3.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie X.3	

⁵⁰ Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014–2020, Rozdział 6.2.1. Narzędzia implementacji właściwe dla celu operacyjnego A, Narzędzie 5.

Poddziałanie X.3.1	<p>Wdrożenie programów zdrowotnych z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej, ułatwiających powroty do pracy oraz umożliwiających wydłużenie aktywności zawodowej – w szczególności dotyczących rehabilitacji kardiologicznej, neurologicznej, psychiatrycznej, onkologicznej, pulmonologicznej, rehabilitacji narządów ruchu. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi zdrowotne pod warunkiem, że są niezbędne do celów realizowanego RPZ i jednocześnie nie mogą zostać sfinansowane z innych środków publicznych. 2. Turnusy rehabilitacyjne dla uczestników projektów. 3. Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba korzystająca z usługi zdrowotnej w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia. 4. Działania informacyjno-edukacyjne dotyczące tematyki RPZ, w tym edukacja prozdrowotna, skierowane do osób objętych wsparciem oraz osób z ich otoczenia. 5. Działania informacyjno-szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane w szczególności do podmiotów świadczących usługi rehabilitacyjne i kadr POZ oraz lekarzy orzeczników. 6. Monitoring jakości i celowości podejmowanych działań. <p>Projekty ograniczone do działań informacyjno-edukacyjnych, bądź informacyjno-szkoleniowych nie będą możliwe do realizacji. Opracowanie RPZ w projekcie nie będzie możliwe.</p>
Poddziałanie X.3.2	<p>Wdrożenie projektów profilaktycznych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne – w szczególności (choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, choroby i zaburzenia psychiczne, choroby układu kostno-stawowego i mięśniowego, choroby układu oddechowego). Projekty mogą obejmować w szczególności działania:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Usługi zdrowotne pod warunkiem, że są niezbędne do celów realizowanego RPZ i jednocześnie nie mogą zostać sfinansowane z innych środków publicznych. 2. Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, zapewnienie opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba korzystająca z usługi zdrowotnej w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia. 3. Działania informacyjno-edukacyjne, dotyczące tematyki RPZ, w tym edukację prozdrowotną, skierowane do odbiorców RPZ. 4. Działania informacyjno-szkoleniowe związane z wdrażaniem RPZ skierowane do lekarzy i pielęgniarek POZ. 5. Monitoring jakości i celowości działań. <p>Projekty ograniczone do działań informacyjno-edukacyjnych, bądź informacyjno-szkoleniowych nie będą możliwe do realizacji. Opracowanie RPZ w projekcie nie będzie możliwe.</p>
Poddziałanie X.3.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja działań wspierających i uzupełniających <i>Populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi</i> lub <i>Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy</i>, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Projekty mogą obejmować w szczególności działania: <ol style="list-style-type: none"> a) Działania informacyjno-edukacyjne oraz dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym polegające na zachęcaniu kobiet do

	<p>badan profilaktycznych, w tym edukację prozdrowotną (nie mogą stanowić jedyne działania w ramach projektu). Działania edukacyjne z zakresu profilaktyki mogą być również kierowane do lekarzy POZ.</p> <p>b) Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, zapewnienie opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba objęta wsparciem w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia.</p> <p>c) Usługi zdrowotne wykraczające poza Populacyjny program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka szyjki macicy pod warunkiem, że są niezbędne do celów programu zdrowotnego (programu populacyjnego lub RPZ) i jednocześnie nie mogą zostać sfinansowane z innych środków publicznych. Nie będzie możliwe uwzględnienie w projektach usług zdrowotnych w zakresie badań mammograficznych i cytologicznych, które są finansowane ze środków NFZ. Koszt ten może jednak zostać wykazany w projekcie jako wkład własny beneficjenta.</p> <p>2. Realizacja działań wspierających i uzupełniających <i>Program badań przesiewowych dla wczesnego wykrywania raka jelita grubego</i>, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne. Projekty mogą obejmować w szczególności działania:</p> <p>a) Usługi zdrowotne, w tym badanie kolonoskopowe, koszt znieczulenia.</p> <p>b) Zapewnienie dojazdu niezbędnego do realizacji usługi zdrowotnej, zapewnienie opieki nad osobą niesamodzielną, którą opiekuje się osoba objęta wsparciem w ramach projektu, w czasie korzystania ze wsparcia.</p> <p>c) Działania informacyjno-edukacyjne oraz dotyczące edukacji prozdrowotnej o charakterze lokalnym polegające na zachęcaniu osób do badań profilaktycznych (nie mogą stanowić jedyne działania w ramach projektu).</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:
Poddziałanie X.3.2	
	<ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty, – podmioty wykonujące działalność leczniczą wskazane w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, – instytucje naukowe, – jednostki badawczo-rozwojowe, – organizacje pozarządowe, – podmioty ekonomii społecznej <p>legitymujące się doświadczeniem w świadczeniu usług stanowiących zakres projektu.</p> <p>Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia wynikające z krajowych wytycznych horyzontalnych, jak również może ograniczyć katalog beneficjentów w ramach poszczególnych programów kierując się ich specyfiką.</p>
Poddziałanie X.3.3	<p>Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych), w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne oraz utworzone przez nie podmioty,

	<ul style="list-style-type: none"> – podmioty wykonujące działalność leczniczą wskazane w ustawie z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej, – instytucje naukowe, – jednostki badawczo-rozwojowe, – organizacje pozarządowe, – podmioty ekonomii społecznej <p>legitymujące się doświadczeniem w świadczeniu usług stanowiących zakres projektu. Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia wynikające z krajowych wytycznych horyzontalnych.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	<p>Mieszkańcy województwa łódzkiego w wieku aktywności zawodowej, w szczególności osoby powyżej 50 roku życia, kwalifikujący się do objęcia programami rehabilitacyjnymi i programami profilaktycznymi. Ponadto Instytucja Zarządzająca będzie stosować ograniczenia i preferencje związane z określonymi grupami docelowymi zgodne z krajowymi wytycznymi horyzontalnymi oraz wynikające ze specyfiki podejmowanych regionalnych programów zdrowotnych.</p>
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie X.3	19 259 356
Poddziałanie X.3.1	8 711 175
Poddziałanie X.3.2	4 000 000
Poddziałanie X.3.3	6 548 181
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie X.3	Przewidywane główne mechanizmy powiązania interwencji:
Poddziałanie X.3.1	– Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia.
Poddziałanie X.3.2	– Plan działań w sektorze zdrowia.
Poddziałanie X.3.3	– Kryteria wyboru projektów preferujące projekty komplementarne, w tym dotyczące komplementarności pomiędzy działaniami / poddziałaniami RPO oraz EFS i EFRR.
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie X.3	Obszary wiejskie
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	

Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie X.3.2	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie X.3.3	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	W ramach Działania X.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągania założonych celów i rezultatów.
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR), stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
Poddziałanie X.3.3	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie X.3	
Poddziałanie X.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	

24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie X.3	85,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓŁFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie X.3	91,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom dofinansowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie X.3	9,00% W przypadku projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis poziom wkładu własnego wynikać będzie z odrębnych przepisów prawnych.
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.3	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie X.3	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie X.3	Nie dotyczy
Poddziałanie X.3.1	
Poddziałanie X.3.2	
Poddziałanie X.3.3	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Oś priorytetowa XI *Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności* obejmuje zakres interwencji CT 10 *Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie.*

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji.

Działanie XI.2 Kształcenie osób dorosłych.

Działanie XI.3 Kształcenie zawodowe.

W ramach działania XI.1 realizowane będą kompleksowe projekty skierowane na tworzenie warunków powszechnego dostępu do wysokiej jakości edukacji od najwcześniejszych lat życia.

Planuje się działania służące generowaniu nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności na obszarach o najniższym stopniu upowszechnienia wychowania przedszkolnego i obszarach słabiej rozwiniętych. Zaplanowane działania wspierać mają tworzenie nowych placówek, a także istniejące przedszkola i inne formy wychowania przedszkolnego.

Wsparcie kształcenia ogólnego skoncentrowane zostanie na rozwijaniu kompetencji kluczowych istotnych dla przyszłej zatrudnialności. Częścią interwencji będzie także tworzenie sprawnych systemów doskonalenia nauczycieli, prowadzących do poprawy jakości pracy szkół. Dla wzmocnienia efektów kształcenia realizowane będą projekty przyczyniające się do poprawy warunków dydaktycznych w szkołach np. poprzez doposażenie szkolnych laboratoriów/pracowni przedmiotowych. Kolejnym z działań będzie inwestowanie w kompetencje i umiejętności uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych oraz upowszechnienie edukacji cyfrowej i medialnej na wszystkich poziomach kształcenia. Planowane jest zwiększenie stopnia wykorzystania technik cyfrowych w procesie edukacji poprzez doposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz wsparcie metodyczne nauczycieli.

Interwencja w ramach działania XI.2 zwiększać będzie uczestnictwo osób dorosłych w procesie uczenia się przez całe życie, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem kompetencji w zakresie TIK i języków obcych.

Wsparcie w ramach działania XI.3 skierowane będzie do szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe, w zakresie wdrażania kompleksowych programów rozwoju szkół.

Ponadto działania zostaną ukierunkowane na współpracę szkół i placówek edukacyjnych z ich otoczeniem społeczno-gospodarczym (szkoły, pracodawcy, uczelnie), w szczególności służącą rozwojowi tzw. partnerstw wiedzy.

Planuje się również organizację tradycyjnych, pozaszkolnych form kształcenia ustawicznego oraz organizację innych kursów umożliwiających uzyskanie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych bądź nabycie uprawnień zawodowych.

Uzupełniające działania będą skierowane na rozwój oferty ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego w zakresie kształcenia dla potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy.

Efektami interwencji w obszarze edukacji, kwalifikacji i umiejętności będzie: poprawa dostępu do placówek oświaty, wzrost poziomu nauczania na wszystkich poziomach kształcenia, zapewnienie

warunków dla prawidłowego rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży, doposażenie bazy dydaktyczno-naukowej, zwiększenie adaptacyjności na rynku pracy i przedłużenie aktywności zawodowej mieszkańców.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	130 018 967
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji	Poddziałanie XI.1.1 Edukacja przedszkolna
	Poddziałanie XI.1.2 Kształcenie ogólne
	Poddziałanie XI.1.3 Edukacja przedszkolna – miasto Łódź
	Poddziałanie XI.1.4 Kształcenie ogólne – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	<p>Celem poddziałań jest zwiększenie uczestnictwa dzieci w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.</p> <p>Zaplanowane działania przyczynią się do wygenerowania dodatkowych miejsc przedszkolnych, wpływających na wzrost całkowitej liczby miejsc w przedszkolach i innych formach wychowania przedszkolnego. Pozwoli to na tworzenie warunków równych szans edukacyjnych dzieci oraz ograniczenia barier i dysproporcji w dostępie do usług edukacji przedszkolnej, co w efekcie wpłynie na upowszechnienie uczestnictwa dzieci w wieku przedszkolnym w różnych formach wczesnej edukacji, dostosowanych jakościowo i przestrzennie do lokalnych i regionalnych potrzeb. Interwencja przyczyni się również do poprawy jakości kształcenia zwłaszcza poprzez lepsze przygotowanie nauczycieli oraz poprawę warunków wczesnej opieki i edukacji dzieci w wieku przedszkolnym z terenu województwa łódzkiego.</p> <p>Realizacja wsparcia musi być zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.3 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<p>Celem poddziałań jest podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Efektem interwencji stanie się wzmocnienie jakości oferty edukacyjnej instytucji systemu oświaty, realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w formach szkolnych. Ukierunkowane ono będzie na rozwój kompetencji kluczowych uczniów, takich jak: porozumiewania się w językach obcych, kompetencji matematycznych i podstawowych naukowo-technicznych, informatycznych oraz umiejętności i postaw niezbędnych na rynku pracy, takich jak: innowacyjność, kreatywność, praca zespołowa. Ponadto działania wpłyną na stworzenie sprzyjających warunków do uczenia i nauczania eksperymentalnego oraz korzystania z nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p>

	<p>Planuje się kierować wsparcie do szkół, w których zdiagnozowane zostaną największe deficyty.</p> <p>Działania w zakresie wyposażenia lub doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będą uzależnione od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania.</p> <p>Realizacja wsparcia musi być zgodna z Wytocznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.2 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.1.4 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	– Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu – Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych – Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych – Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie – Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej – Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie – Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie – Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych – Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie – Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	<ol style="list-style-type: none"> 1. upowszechnianie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej świadczonej w ośrodkach wychowania przedszkolnego (w tym również w innych funkcjonujących formach wychowania przedszkolnego), w szczególności w przedszkolach specjalnych i integracyjnych, obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> a) wsparcie istniejących placówek wychowania przedszkolnego w zakresie generowania i funkcjonowania nowych miejsc przedszkolnych oraz poprawy jakości i oferty zajęć edukacyjnych b) tworzenie placówek wychowania przedszkolnego na bazie istniejącej

	<p>infrastruktury lub adaptacja infrastruktury przedszkolnej w celu dostosowania do potrzeb i możliwości dzieci w wieku przedszkolnym - na terenach o najwyższym zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej</p> <p>c) rozszerzanie oferty ośrodków wychowania przedszkolnego o organizację i prowadzenie dodatkowych zajęć wspierających na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci, w szczególności o specjalnych potrzebach edukacyjnych.</p> <p>Realizacja zajęć dodatkowych musi stanowić uzupełnienie działań wymienionych w punkcie 1 a lub 1 b⁵¹.</p> <p>d) doskonalenie zawodowe nauczycieli zatrudnionych w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w zakresie umiejętności i kompetencji niezbędnych do pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym, w tym z dziećmi ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Działania w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli muszą stanowić uzupełnienie działań wymienionych w punkcie 1 a lub 1 b.</p> <p>W przypadku Poddziałania XI.1.3 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
<p>Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4</p>	<p>1. wsparcie szkół i placówek realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie przygotowania uczniów do zatrudnienia lub kontynuacji nauki obejmujące:</p> <p>a) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli w zakresie stosowania metod oraz form organizacyjnych sprzyjających kształtowaniu i rozwijaniu u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności</p> <p>b) kształtowanie i rozwijanie u uczniów kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw/umiejętności.</p> <p>2. tworzenie w szkołach i placówkach realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego warunków dla nauczania opartego na metodzie eksperymentu obejmujące:</p> <p>a) wyposażenie pracowni szkolnych w narzędzia do nauczania przedmiotów przyrodniczych</p> <p>b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, w tym nauczycieli przedmiotów przyrodniczych, niezbędnych do prowadzenia procesu nauczania opartego na metodzie eksperymentu</p> <p>c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji uczniów w zakresie przedmiotów przyrodniczych, z wykorzystaniem zakupionego wyposażenia lub wiedzy przeszkolonych nauczycieli.</p> <p>Realizowane projekty obejmują co najmniej 2 elementy spośród wymienionych powyżej. Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację jednego z tych działań poza projektem.</p> <p>3. wsparcie szkół i placówek realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnych obejmujące:</p> <p>a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w nowoczesne pomoce dydaktyczne oraz narzędzia TIK niezbędne do realizacji programów</p>

⁵¹ Warunek nie ma zastosowania w przypadku realizacji dodatkowych zajęć dla dzieci z niepełnosprawnościami, co oznacza że realizacja dodatkowych zajęć dla tej grupy dzieci nie musi być działaniem dodatkowym w stosunku do działań ukierunkowanych na tworzenie nowych miejsc przedszkolnych.

	<p>nauczania, w tym zapewnienie odpowiedniej infrastruktury sieciowo-usługowej</p> <p>b) podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z narzędzi TIK, w tym włączenie narzędzi TIK do nauczania przedmiotowego</p> <p>c) kształtowanie i rozwijanie kompetencji cyfrowych uczniów</p> <p>d) programy rozwijania kompetencji cyfrowych uczniów poprzez naukę programowania⁵².</p> <p>Ze wsparcia, o którym mowa w pkt 3 a, mogą korzystać szkoły lub placówki systemu oświaty, w których w wyniku diagnozy przeprowadzonej przez szkołę do realizacji działań wymienionych w pkt 3 b lub c stwierdzono zasadność podjęcia działań, o których mowa w pkt 3 a. Beneficjent jest zwolniony ze stosowania powyższego wymogu pod warunkiem, że zapewni realizację pozostałych działań z katalogu wskazanego w pkt 3 b lub c poza projektem.</p> <p>4. wsparcie szkół i placówek realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem⁵³ ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wsparcie ucznia młodszego obejmujące:</p> <p>a) wyposażenie szkół lub placówek systemu oświaty w pomoce dydaktyczne oraz specjalistyczny sprzęt do rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych oraz wspomagania rozwoju i prowadzenia terapii uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p> <p>b) przygotowanie nauczycieli do prowadzenia procesu indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym wsparcia ucznia młodszego, rozpoznawania potrzeb rozwojowych, edukacyjnych i możliwości psychofizycznych uczniów i efektywnego stosowania pomocy dydaktycznych w pracy</p> <p>c) wsparcie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów młodszych w ramach zajęć uzupełniających ofertę szkoły lub placówki systemu oświaty</p> <p>W przypadku Poddziałania XI.1.4 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XI.1	

⁵² Programy, o których mowa w pkt 3 d, są realizowane wyłącznie w szkołach lub placówkach systemu oświaty, które spełniają jeden z poniższych warunków:

- a) w latach 2012-2013 wzięły udział w programie Cyfrowa szkoła lub innych analogicznych programach;
- b) realizują projekty w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 w zakresie wskazanym w podrozdziale 3.4;
- c) osiągnęły albo mają dostęp do funkcjonalności opisanych w pkt 8;
- d) dysponują zapleczem technicznym do realizacji działań z zakresu programowania;
- e) realizują projekt w partnerstwie ze szkołą lub placówką systemu oświaty, która uczestniczyła w analogicznych przedsięwzięciach;
- f) realizują projekt we współpracy z podmiotami dysponującymi potencjałem do prowadzenia działań projektowych;
- g) nauczyciele zatrudnieni w szkołach lub placówkach systemu oświaty zostali przygotowani do realizacji zajęć z zakresu programowania.

⁵³ Działania w zakresie indywidualizacji pracy z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, z wyłączeniem wsparcia udzielanego na rzecz ucznia młodszego lub ucznia niepełnosprawnego, obejmą II etap edukacyjny (klasy IV-VI szkoły podstawowej) oraz III etap edukacyjny (gimnazjum).

Poddziałanie XI.1.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie XI.1.2	Organy prowadzące ⁵⁴ szkół i placówek systemu oświaty realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego ⁵⁵ (w tym szkół specjalnych) z wyłączeniem szkół dla dorosłych ⁵⁶ i policealnych ⁵⁷
Poddziałanie XI.1.3	– Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
Poddziałanie XI.1.4	– Miasto Łódź – Organy prowadzące ⁵⁸ szkół i placówek systemu oświaty realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego ⁵⁹ (w tym szkół specjalnych) z wyłączeniem szkół dla dorosłych ⁶⁰ i policealnych ⁶¹ – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	– dzieci w wieku przedszkolnym ⁶² – nauczyciele i pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w ośrodkach wychowania przedszkolnego, w tym w przedszkolach specjalnych i integracyjnych – ośrodki wychowania przedszkolnego ⁶³ (w tym przedszkola specjalne ⁶⁴ i integracyjne ⁶⁵) oraz inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego ⁶⁶

⁵⁴ organ prowadzący – jednostka samorządu terytorialnego, inna osoba prawna lub fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

⁵⁵ placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁵⁶ szkoła dla dorosłych – szkoła, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁵⁷ szkoła policealna – szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁵⁸ organ prowadzący – jednostka samorządu terytorialnego, inna osoba prawna lub fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

⁵⁹ placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁶⁰ szkoła dla dorosłych – szkoła, w której stosuje się odrębną organizację kształcenia i do której są przyjmowane osoby mające 18 lat, a także kończące 18 lat w roku kalendarzowym, w którym są przyjmowane do szkoły, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁶¹ szkoła policealna – szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁶² dzieci w wieku przedszkolnym zgodnie z art. 14 pkt. 1-3 Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

⁶³ ośrodek wychowania przedszkolnego – publiczny lub niepubliczny podmiot wymieniony w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z uwzględnieniem art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, w którym jest prowadzone wychowanie przedszkolne.

⁶⁴ przedszkole specjalne - placówka o której mowa w art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

⁶⁵ przedszkole integracyjne - placówka, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi, zgodnie z art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	<ul style="list-style-type: none"> – uczniowie szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, w tym szkół specjalnych⁶⁷ i szkół integracyjnych⁶⁸ lub placówek systemu oświaty⁶⁹ realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem uczniów szkół dla dorosłych i policealnych) – nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych w tym szkół specjalnych i integracyjnych lub placówek systemu oświaty realizujących podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem nauczycieli szkół dla dorosłych i policealnych) – publiczne i niepubliczne szkoły podstawowe, gimnazjalne, ponadgimnazjalne, w tym szkoły specjalne i integracyjne lub placówki systemu oświaty realizujące podstawę programową kształcenia ogólnego (z wyłączeniem szkół dla dorosłych i policealnych)
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XI.1	49 562 693
Poddziałanie XI.1.1	13 046 420
Poddziałanie XI.1.2	27 016 273
Poddziałanie XI.1.3	4 000 000
Poddziałanie XI.1.4	5 500 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XI.1	Wsparcie w ramach Działania VII.4 przedsięwzięć uzupełniających projekty współfinansowane z EFS.
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XI.1	

⁶⁶ inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego - ośrodki wychowania przedszkolnego w rozumieniu Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania.

⁶⁷ szkoła specjalna – szkoła specjalna lub oddział specjalny w rozumieniu art. 3 pkt.1a ustawy o systemie oświaty.

⁶⁸ szkoła integracyjna – należy przez to rozumieć szkołę, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi zgodnie z art. 2c ustawy o systemie oświaty

⁶⁹ placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy o systemie oświaty.

Poddziałanie XI.1.1	Obszary wiejskie
Poddziałanie XI.1.2	Obszary wiejskie
Poddziałanie XI.1.3	Rewitalizacja
Poddziałanie XI.1.4	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie XI.1.2	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie
Poddziałanie XI.1.3	protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie XI.1.4	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	W ramach poddziałań przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 10% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	W ramach poddziałań przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 15% finansowania unijnego w ramach projektu.
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1 Poddziałanie XI.1.3	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 10% wydatków kwalifikowalnych
Poddziałanie XI.1.2 Poddziałanie XI.1.4	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 30% wydatków kwalifikowalnych projektu, w tym cross-financing stanowi nie więcej niż 15% finansowania unijnego w ramach projektu
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	

Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	85,00%
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	85,00%
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.2	93,00%
Poddziałanie XI.1.4	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	15,00%
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.2	7,00%
Poddziałanie XI.1.4	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.1	
Poddziałanie XI.1.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN

Poddziałanie XI.1.2	Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.1.1	
Poddziałanie XI.1.2	
Poddziałanie XI.1.3	
Poddziałanie XI.1.4	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.2 Kształcenie osób dorosłych	Poddziałanie XI.2.1 Kształcenie osób dorosłych
	Poddziałanie XI.2.2 Kształcenie osób dorosłych – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.2 Poddziałanie XI.2.1 Poddziałanie XI.2.2	<p>Celem poddziałań jest podniesienie kompetencji kluczowych osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, w obszarze TIK i języków obcych.</p> <p>Realizacja zaplanowanych działań przyczyni się do podniesienia kompetencji osób dorosłych w obszarze TIK i języków obcych, identyfikowanych jako kluczowe dla możliwości podjęcia zatrudnienia i zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie. Spodziewanym efektem podjętych działań stanie się dostosowanie kwalifikacji osób dorosłych znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji na rynku pracy – z uwagi na niski poziom wykształcenia lub wiek – do potrzeb gospodarki regionu, poprawa ich sytuacji na rynku pracy oraz możliwość dalszej samorealizacji i rozwoju osobistego regionalnych zasobów ludzkich.</p> <p>Interwencja realizowana w ramach przedmiotowego działania musi być zgodna z Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.2.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.2.2 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu – Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu
Poddziałanie XI.2.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie – Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie – Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie
Poddziałanie XI.2.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XI.2	

Poddziałanie XI.2.1	Szkolenia i kursy skierowane do osób dorosłych, które z własnej inicjatywy są zainteresowane nabyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem umiejętności oraz kompetencji cyfrowych ⁷⁰ i językowych ⁷¹ . W przypadku Poddziałania XI.2.2 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.
Poddziałanie XI.2.2	
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie XI.2.2	– Miasto Łódź – Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) – wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią. Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1 Poddziałanie XI.2.2	Osoby dorosłe w wieku 18 lat i więcej, uczestniczące z własnej inicjatywy w szkoleniach i kursach w szczególności osoby o niskich kwalifikacjach ⁷² , osoby powyżej 50 roku życia
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XI.2	6 698 764
Poddziałanie XI.2.1	5 698 764
Poddziałanie XI.2.2	1 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XI.2	

⁷⁰ Zakres wsparcia obejmuje wyłącznie szkolenia kończące się uzyskaniem certyfikatu zewnętrznego potwierdzającego zdobycie przez uczestników projektów określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego)

⁷¹ Zakres wsparcia obejmuje wyłącznie szkolenia lub inne formy podnoszenia kompetencji kończące się uzyskaniem przez uczestników projektów certyfikatu zewnętrznego potwierdzającego zdobycie określonych kompetencji cyfrowych.

⁷² osoby o niskich kwalifikacjach - osoby posiadające wykształcenie do poziomu ISCED 3 włącznie, zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia (ISCED 2011) zaaprobowaną przez Konferencję Ogólną UNESCO.

Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Tryb wyboru projektów: konkursowy
Poddziałanie XI.2.2	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania, które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów.
Poddziałanie XI.2.2	
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania
Poddziałanie XI.2.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy
Poddziałanie XI.2.2	

	publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020).
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	85,00%
Poddziałanie XI.2.2	
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRZYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	89,00%
Poddziałanie XI.2.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	11,00%
Poddziałanie XI.2.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.2.2	Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.2.2	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRZYZNAWANIA	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.2	
Poddziałanie XI.2.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.2.2	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.3 Kształcenie zawodowe	Poddziałanie XI.3.1 Kształcenie zawodowe
	Poddziałanie XI.3.2 Kształcenie zawodowe – miasto Łódź
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XI.3 Poddziałanie XI.3.1 Poddziałanie XI.3.2	<p>Celem poddziałań jest poprawa zdolności do zatrudnienia absolwentów kształcenia i szkolenia zawodowego oraz dostosowanie kierunków kształcenia i szkolenia zawodowego do regionalnego rynku pracy we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym.</p> <p>Zaplanowane działania pozwolą na osiągnięcie lepszych efektów kształcenia, czyli lepsze przygotowanie absolwentów szkół i placówek kształcenia zawodowego jako pracowników do funkcjonowania na rynku pracy. Tym samym rezultatem interwencji stanie się zwiększenie szans absolwentów na zatrudnienie, wzrost aktywności zawodowej osób młodych oraz zmniejszenie bezrobocia.</p> <p>Spodziewanym efektem podjętych działań będzie także lepsze dostosowanie kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy dzięki modernizacji i wysokiej jakości kształcenia zawodowego w regionie oraz podniesienie kwalifikacji kadr gospodarki regionu. Interwencja przyczyni się do tworzenia warunków kształcenia zawodowego zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy. Zapewni to wysoką jakość kształcenia dzięki wyposażeniu warsztatów i pracowni w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne oraz doskonalenie zawodowe i podnoszenie kwalifikacji kadry dydaktycznej szkolnictwa zawodowego. Jako działania uzupełniające wsparcie zostanie rozwój całonocnego doradztwa zawodowego, co pozwoli na przygotowanie szkół zawodowych do realizacji wysokiej jakości usług poradnictwa edukacyjno-zawodowego z wykorzystaniem narzędzi diagnostycznych i materiałów metodycznych wspomagających proces rozpoznawania predyspozycji i zainteresowań zawodowych uczniów.</p> <p>Efektom działań będzie poprawa efektywności kształcenia zawodowego oraz dostosowanie systemu edukacji zawodowej do potrzeb rynku pracy województwa łódzkiego.</p> <p>Możliwość realizacji zaprojektowanych w obszarze kształcenia zawodowego działań wynikać musi z indywidualnych potrzeb szkół lub placówek oświatowych, w tym przede wszystkim uwzględniać będzie również obszar specjalizacji regionalnych oraz potrzeby regionalnego/lokalnego rynku pracy.</p> <p>Interwencja realizowana w ramach przedmiotowego działania musi być zgodna z Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.3.1 wsparciem zostanie objęty obszar całego województwa łódzkiego.</p> <p>W ramach Poddziałania XI.3.2 wsparciem objęte zostaną projekty zlokalizowane na obszarze miasta Łodzi, wynikające z programu rewitalizacji.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO	

Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia - Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS - Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu
Poddziałanie XI.3.2	
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy - Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie - Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego - Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie - Liczba podmiotów realizujących zadania centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego objętych wsparciem w programie
Poddziałanie XI.3.2	
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<p>1. wsparcie szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w tym szkół policealnych) w zakresie realizacji programów kształcenia zawodowego w powiązaniu z otoczeniem społeczno-gospodarczym, obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) podnoszenie kompetencji oraz uzyskiwanie kwalifikacji zawodowych przez uczniów i słuchaczy jako przyszłych absolwentów oraz wzmacnianie ich zdolności do zatrudnienia, w szczególności poprzez realizację wysokiej jakości staży i praktyk⁷³ zawodowych, a także dodatkowych zajęć specjalistycznych b) doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli kształcenia zawodowego i instruktorów praktycznej nauki zawodu, związanych z kierunkiem kształcenia zawodowego poprzez poszerzanie oferty staży i praktyk dla nauczycieli c) wyposażenie/doposażenie pracowni i warsztatów szkolnych dla zawodów szkolnictwa zawodowego w nowoczesny sprzęt, materiały dydaktyczne zapewniające wysoką jakość kształcenia i umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia zawodowego <p>Działania wymienione w pkt 1 c będą stanowiły uzupełnienie działań przewidzianych w pkt 1 a i 1 b</p> <ul style="list-style-type: none"> d) modernizację oferty kształcenia zawodowego i dostosowanie jej do potrzeb regionalnego rynku pracy, w szczególności poprzez współpracę z przedsiębiorcami włączającą ich w proces kształcenia zawodowego i egzaminowania e) rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, w szczególności poprzez tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa)
Poddziałanie XI.3.2	

⁷³ Podstawą prawną organizacji praktyk zawodowych jest Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 roku w sprawie praktycznej nauki zawodu.

	<p>Działania wymienione w pkt 1 e będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie innych działań przewidzianych w projekcie.</p> <p>2. wsparcie kształcenia ustawicznego poprzez organizację pozaszkolnych form kształcenia zawodowego (kwalifikacyjne kursy zawodowe, kursy umiejętności zawodowych, inne kursy), w tym w celu przeciwdziałania brakom kadrowym w kształceniu zawodowym</p> <p>3. tworzenie i rozwój ukierunkowanych branżowo centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego we współpracy z pracodawcami, w zakresie:</p> <p>a) przygotowania szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe do pełnienia funkcji CKZiU lub innego zespołu realizującego zadania zbieżne z zadaniami CKZiU dla określonej branży</p> <p>b) wsparcia realizacji zadań dla określonych branż przez CKZiU lub inne zespoły realizujące zadania zbieżne z zadaniami CKZiU.</p> <p>c) rozwój doradztwa edukacyjno-zawodowego, w szczególności poprzez tworzenie Szkolnych Punktów Informacji i Kariery (SPInKa)</p> <p>Działania wymienione w pkt 3 a będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie działań przewidzianych w pkt 3 b.</p> <p>Działania wymienione w pkt 3 c będą stanowiły wyłącznie uzupełnienie innych działań przewidzianych w projekcie.</p> <p>W przypadku Poddziałania XI.3.2 wsparciem objęte będą wyłącznie projekty rewitalizacyjne.</p>
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych)
Poddziałanie XI.3.2	<p>– Miasto Łódź</p> <p>– Wszystkie podmioty – z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych) - wyłącznie pod warunkiem realizacji projektu w partnerstwie z Miastem Łodzią.</p> <p>Rola podmiotów w partnerstwie określana będzie każdorazowo w umowie pomiędzy stronami.</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<p>– uczniowie lub słuchacze publicznych i niepublicznych szkół lub placówek⁷⁴ systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (w tym szkół policealnych⁷⁵)</p> <p>– nauczyciele kształcenia zawodowego i instruktorzy⁷⁶ praktycznej nauki zawodu</p> <p>– publiczne i niepubliczne szkoły lub placówki systemu oświaty prowadzące</p>
Poddziałanie XI.3.2	

⁷⁴ placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3a ustawy o systemie oświaty.

⁷⁵ szkoły policealne w rozumieniu art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty różnego typu

⁷⁶ instruktor praktycznej nauki zawodu – instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.

	<p>kształcenie zawodowe (w tym szkoły dla dorosłych i szkoły policealne)</p> <ul style="list-style-type: none"> – instytucje z otoczenia społeczno-gospodarczego⁷⁷ publicznych i niepublicznych szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem dużych przedsiębiorstw) – osoby dorosłe zainteresowane z własnej inicjatywy zdobyciem, uzupełnieniem lub podnoszeniem kwalifikacji zawodowych
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XI.3	73 757 510
Poddziałanie XI.3.1	65 757 510
Poddziałanie XI.3.2	8 000 000
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANIAMI/ PODDZIAŁANIAM W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Wsparcie w ramach Działania VII.4 przedsięwzięć uzupełniających projekty współfinansowane z EFS.
Poddziałanie XI.3.2	
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	Rewitalizacja
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów: Instytucja Zarządzająca
Poddziałanie XI.3.2	
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	<ul style="list-style-type: none"> – wsparcie szkół kształcenia zawodowego w zakresie podstawy programowej kształcenia ogólnego możliwe jest wyłącznie w ramach Poddziałania XI.1.2 lub Poddziałania XI.1.4, zgodnie ze wskazanymi kierunkami – działania świadomościowe (między innymi kampanie informacyjne i działania upowszechniające) nie mogą stanowić głównej formy wsparcia w projektach współfinansowanych z EFS. Przedsięwzięcia świadomościowe będą mogły być finansowane z EFS jedynie, gdy będą niezbędne do realizacji działań wdrożeniowych w danym projekcie, rozumianych jako konkretne rozwiązania,
Poddziałanie XI.3.2	

⁷⁷ otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe - rozumiane jako pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe zgodnie z wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

	które zostaną zastosowane w odpowiedzi na problemy określonych w projekcie grup beneficjentów
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	W ramach Działania XI.3 przewiduje się wykorzystanie mechanizmu cross-financingu, gdy jego zastosowanie jest uzasadnione z punktu widzenia skuteczności lub efektywności osiągnięcia założonych celów i rezultatów. Cross-financing może dotyczyć wyłącznie takich kategorii wydatków, bez których realizacja projektu nie byłaby możliwa, w szczególności w związku z zapewnieniem realizacji zasady równości szans, a zwłaszcza potrzeb osób niepełnosprawnych. Wartość cross-financingu nie może przekroczyć 8% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie XI.3.2	
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Cross-financing i środki trwałe stanowią łącznie nie więcej niż 20% wydatków kwalifikowalnych, w tym cross-financing stanowi nie więcej niż 8% finansowania unijnego w ramach projektu.
Poddziałanie XI.3.2	
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	1. Stawki jednostkowe 2. Kwoty ryczałtowe z zastrzeżeniem, że w przypadku projektów, w których wartość wkładu publicznego (środków publicznych) nie przekracza wyrażonej w PLN równowartości 100.000 EUR, stosowanie jednej z ww. uproszczonych metod rozliczania wydatków jest obligatoryjne 3. Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich Finansowanie zaliczkowe – 100% dofinansowania.
Poddziałanie XI.3.2	
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej lub pomocy de minimis wsparcie udzielane będzie zgodnie z właściwymi przepisami prawa unijnego i krajowego dotyczącymi zasad udzielania tej pomocy, obowiązującymi w momencie udzielania wsparcia, w szczególności na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dn. 02.07.2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
Poddziałanie XI.3.2	
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	85,00%
Poddziałanie XI.3.2	

25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	90,00%
Poddziałanie XI.3.2	
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	10,00%
Poddziałanie XI.3.2	
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Minimalna wartość projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.3.2	Maksymalna wartość projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000 PLN
Poddziałanie XI.3.2	Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu może zostać określona przez IZ w regulaminie konkursu
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XI.3	
Poddziałanie XI.3.1	Nie dotyczy
Poddziałanie XI.3.2	

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś priorytetowa XII Pomoc Techniczna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Głównym celem XII Osi Priorytetowej Pomoc Techniczna jest zapewnienie systemu skutecznej i efektywnej realizacji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020. Dodatkowo, środki zostaną przeznaczone na zadania mające na celu zamknięcie pomocy dla poprzednich perspektyw finansowych, jak i zmierzające do opracowania dokumentów związanych z przygotowaniem kolejnego okresu programowania.

Zakres interwencji obejmuje:

Działanie XII.1 Potencjał instytucji

Działanie XII.2 System realizacji

Działanie XII.3 Potencjał beneficjentów

Działanie XII.4 Informacja i promocja

Działanie XII.1 przyczyni się do wzmocnienia potencjału instytucji zaangażowanych w realizację RPO WŁ poprzez zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, podnoszenie kwalifikacji pracowników realizujących zadania związane z RPO WŁ, finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania instytucji.

Działanie XII.2 doprowadzi do opracowania sprawnego systemu realizacji poprzez m. in. budowę, wdrożenie i utrzymanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących i wspierających realizację RPO WŁ, a także m.in. wsparcie procesów oceny i selekcji projektów, monitorowania, kontroli, audytu, odzyskiwania środków, procedur odwoławczych oraz certyfikacji wydatków. Ponadto możliwe będzie przygotowywanie i przeprowadzanie analiz, badań, ewaluacji, sprawozdań, opinii prawnych, finansowana będzie również pomoc ekspertów zewnętrznych, obsługa funkcjonowania komitetów monitorujących, grup roboczych, sieci tematycznych, itp. Możliwe do realizacji będą także działania mające na celu wymianę doświadczeń i informacji pomiędzy uczestnikami systemu realizacji polityki spójności.

Działanie XII.3 przewiduje działania edukacyjne dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów, a także wsparcie w zakresie przygotowania i realizacji projektów.

Działanie XII.4 polegać będzie na realizowaniu zadań informacyjnych i promocyjnych ukierunkowanych na upowszechnianie wśród mieszkańców województwa wiedzy na temat roli i osiągnięć polityki spójności i Funduszy Europejskich w regionie.

W ramach niniejszej Osi możliwe są do realizowania działania zgodne z Wytycznymi w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014 – 2020.

3. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	EFS	67 616 476
4. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Łódzkiego	

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.1 Potencjał instytucji	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.1	<p>Celem Działania jest zabezpieczenie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji zaangażowanych w realizację RPO WŁ.</p> <p>W ramach Działania XII.1 wsparcie zostanie ukierunkowane na zapewnienie odpowiedniego potencjału organizacyjnego i kadrowego instytucji związanych z realizacją RPO WŁ. Szczególne znaczenie ma odpowiednia jakość zasobów ludzkich, dlatego wsparcie w RPO WŁ zostanie skierowane na utrzymanie i wzmocnienie kadry pracowników zaangażowanych w zarządzanie i wdrażanie programu, m.in. poprzez finansowanie ich wynagrodzeń oraz podnoszenie kwalifikacji zawodowych.</p> <p>W ramach działania zapewnione zostanie także zaplecze techniczne i organizacyjne, w tym: odpowiednia powierzchnia biurowa i magazynowa oraz odpowiednie wyposażenie stanowisk pracy, w tym m.in. meble, sprzęt komputerowy i multimedialny.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU	
Działanie XII.1	<ul style="list-style-type: none"> - Poziom fluktuacji pracowników w instytucjach zaangażowanych w politykę spójności - Średnioroczna liczba form szkoleniowych na jednego pracownika instytucji systemu wdrażania FE
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.1	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej - Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji - Liczba zakupionych urządzeń oraz elementów wyposażenia stanowiska pracy
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.1	<p>Przedsięwzięcia służące realizacji Działania XII.1 obejmą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - finansowanie wynagrodzeń pracowników pracujących na rzecz RPO WŁ - podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników pracujących na rzecz RPO WŁ - finansowanie kosztów organizacyjnych, technicznych i administracyjnych niezbędnych do zapewnienia sprawnego funkcjonowania instytucji i podmiotów zaangażowanych w proces realizacji RPO WŁ
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.1	<p>Instytucja Zarządzająca, w tym wyodrębniona w jej ramach Instytucja Certyfikująca</p> <p>Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPIANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.1	44 897 340
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z	

INNymi PO	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.1	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.1	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.1	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.1	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XII.1	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.1	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.2 System realizacji.	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.2	<p>Celem szczegółowym Działania jest zapewnienie sprawnego systemu realizacji RPO WŁ.</p> <p>W ramach Działania XII.2 możliwe będą przedsięwzięcia związane z budową, a także wdrożeniem i utrzymaniem systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących i wspierających realizację RPO WŁ.</p> <p>Dodatkowo realizowane będą m.in. zadania związane ze wsparciem procesów oceny i selekcji projektów, monitorowania, kontroli, audytu, odzyskiwania środków, procedur odwoławczych oraz certyfikacji wydatków, a także z funkcjonowaniem Komitetów Monitorujących RPO WŁ i innych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym.</p> <p>Ponadto, możliwe będzie finansowanie wsparcia eksperckiego i prawnego, opracowywania ewaluacji, analiz, ocen, audytów, ekspertyz oraz innych dokumentów niezbędnych do prawidłowej realizacji RPO WŁ.</p> <p>Przewiduje się również pokrycie kosztów organizacji spotkań, seminariów i konferencji, itp. w celu wymiany doświadczeń i informacji w zakresie procesów programowania, wdrażania oraz oceny realizacji RPO WŁ.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU	
Działanie XII.2	<ul style="list-style-type: none"> – Średni czas zatwierdzenia projektu (od złożenia wniosku o dofinansowanie do podpisania umowy)
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.2	<ul style="list-style-type: none"> – Liczba przeprowadzonych ewaluacji – Liczba posiedzeń sieci tematycznych, grup roboczych, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów – Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów – Liczba opracowanych ekspertyz – Liczba użytkowników systemów informatycznych
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.2	<p>Przedsięwzięcia służące realizacji Działania nr XII.2 obejmują m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – finansowanie przygotowania i przeprowadzenia analiz, badań, ewaluacji, sprawozdań, opinii prawnych oraz pomocy ekspertów zewnętrznych – finansowanie systemów informatycznych (wraz z niezbędną infrastrukturą teleinformatyczną) obsługujących m. in. procesy zarządzania, wdrażania, monitorowania, kontroli i oceny RPO WŁ – finansowanie kosztów związanych z działalnością Komitetów Monitorujących, Grup Roboczych, innych ciał dialogu społecznego oraz innych podmiotów o charakterze opiniodawczo-doradczym – finansowanie funkcjonowania (m.in. wynagrodzenia, koszty podnoszenia kwalifikacji, koszty organizacyjno-techniczne pracowników) regionalnych obserwatoriów terytorialnych (ROT, ROIS, RORP) – finansowanie kosztów związanych z wdrażaniem RPO WŁ – zapewnienie monitoringu, ewaluacji i aktualizacji regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji⁷⁸, obejmujące:

⁷⁸ W zakresie wsparcia EFRR i EFS dla regionalnej strategii inteligentnych specjalizacji.

	<ul style="list-style-type: none"> • proces przedsiębiorczego odkrywania, angażujący regionalne instytucje zarządzającą i pośredniczące, oraz zainteresowane podmioty takie, jak uniwersytety, inne instytucje szkolnictwa wyższego, przedsiębiorców, oraz partnerów społecznych; oraz • stopę zwrotu na inwestycji w zakresie strategii inteligentnych specjalizacji, obliczaną dla EFRR i EFS⁷⁹
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.2	Instytucja Zarządzająca, w tym wyodrębniona w jej ramach Instytucja Certyfikująca Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.2	5 815 017
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.2	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	

⁷⁹ Stopa zwrotu powinna być obliczana począwszy od 2016 r. z zastosowaniem jednolitej metodologii.

Działanie XII.2	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.2	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.2	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XII.2	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.2	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.3 Potencjał beneficjentów.	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.3	Celem szczegółowym Działania jest podniesienie kompetencji beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów oraz zagwarantowanie prawidłowej realizacji projektów w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020. W ramach Działania nr XII.3 realizowane będą zadania ukierunkowane na informowanie beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów o możliwościach finansowania projektów w ramach Programu, organizację szkoleń oraz wsparcie doradcze wzmacniające kompetencje w zakresie poprawnego przygotowania i rozliczania projektów. Ponadto, przewiduje się wsparcie funkcjonowania beneficjentów projektów w ramach „Project pipeline” RPO WŁ na lata 2014-2020.
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU	
Działanie XII.3	– Ocena przydatności form szkoleniowych dla beneficjentów
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.3	– Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów – Liczba projektów objętych wsparciem
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.3	Przedsięwzięcia służące realizacji Działania nr XII.3 obejmą m.in.: – organizację specjalistycznych form szkoleniowych dla beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów RPO WŁ na lata 2014-2020, w tym szkoleń, spotkań informacyjnych, konferencji – wsparcie doradcze beneficjentów lub potencjalnych beneficjentów na różnych etapach realizacji projektów RPO WŁ na lata 2014-2020 – przygotowanie dokumentacji projektowej w ramach „Project pipeline” RPO WŁ na lata 2014-2020
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.3	Instytucja Zarządzająca Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.3	– potencjalni Beneficjenci – Beneficjenci
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.3	9 128 224
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	

Działanie XII.3	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.3	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.3	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.3	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XII.3	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.3	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA I PODDZIAŁAŃ	
5. NAZWA DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.4 Informacja i promocja.	
6. CEL/E SZCZEGÓŁOWY/E DZIAŁANIA/ PODDZIAŁANIA	
Działanie XII.4	<p>Celem szczegółowym Działania jest zapewnienie społeczeństwu właściwej informacji o RPO WŁ na lata 2014-2020 w oparciu o Strategię komunikacji RPO WŁ na lata 2014-2020 oraz Plany Działań Informacyjnych i Promocyjnych RPO WŁ na dany rok.</p> <p>W ramach Działania nr XII.4 realizowane będą zadania informacyjne i promocyjne ukierunkowane na upowszechnianie wśród mieszkańców województwa wiedzy na temat roli i osiągnięć polityki spójności i Funduszy Europejskich w regionie, w tym w szczególności na temat postępów wdrażania RPO WŁ na lata 2014-2020 i efektów realizacji programu oraz poszczególnych projektów, a także w stosownym zakresie Umowy Partnerstwa. Realizowane działania informacyjne i promocyjne będą spójne z horyzontalnymi działaniami informacyjno-promocyjnymi oraz komplementarne z działaniami finansowanymi z PO PT.</p>
7. LISTA WSKAŹNIKÓW REZULTATU , -	
Działanie XII.4	-
8. LISTA WSKAŹNIKÓW PRODUKTU	
Działanie XII.4	<ul style="list-style-type: none"> - Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu - Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego
9. TYPY PROJEKTÓW	
Działanie XII.4	<p>Zadania służące realizacji Działania nr XII.4 obejmą m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - koordynację działań informacyjno-promocyjnych, w tym badanie ich efektów, ewaluację, analizy i ekspertyzy oraz wymianę doświadczeń - prowadzenie działań informacyjnych, w tym portali i serwisów internetowych i współpracy z partnerami (w ramach m.in. Grupy Sterującej ds. Informacji i Promocji Funduszy Europejskich oraz grup roboczych) - prowadzenie działań informacyjno-promocyjnych, w tym kampanii informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu oraz współpracy z mediami (telewizją, radiem i prasą oraz w Internecie) - przygotowywanie publikacji, w tym materiałów informacyjno-promocyjnych (w formie drukowanej i elektronicznej), materiałów promocyjnych typu gadżety oraz materiałów brandingowych i wystawienniczych np. rollupy, ścianki - organizację imprez otwartych, w tym konferencji prasowych, wyjazdów prasowych, uroczystego podpisywania umów, eventów, pikników i festynów a także konkursów promocyjnych
10. TYP BENEFICJENTA	
Działanie XII.4	<p>Instytucja Zarządzająca</p> <p>Instytucja Pośrednicząca (Centrum Obsługi Przedsiębiorcy i Wojewódzki Urząd Pracy w Łodzi)</p>
11. GRUPA DOCELOWA/ OSTATECZNI ODBIORCY WSPARCIA	
Działanie XII.4	<ul style="list-style-type: none"> - potencjalni Beneficjenci - Beneficjenci - ogół społeczeństwa
12. INSTYTUCJA POŚREDNICZĄCA	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
13. INSTYTUCJA WDRAŻAJĄCA	

Działanie XII.4	Nie dotyczy
14. KATEGORIA(E) REGIONU(ÓW) WRAZ Z PRZYPISANIEM KWOT UE (EUR)	
Działanie XII.4	7 775 895
15. MECHANIZMY POWIĄZANIA INTERWENCJI Z INNYMI DZIAŁANAMI/ PODDZIAŁANIAMI W RAMACH PO LUB Z INNYMI PO	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
16. INSTRUMENTY TERYTORIALNE	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
17. TRYB(Y) WYBORU PROJEKTÓW ORAZ WSKAZANIE PODMIOTU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NABÓR I OCENĘ WNIOSKÓW ORAZ PRZYJMOWANIE PROTESTÓW	
Działanie XII.4	Tryb wyboru projektów: pozakonkursowy Podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków: Instytucja Zarządzająca
18. LIMITY I OGRANICZENIA W REALIZACJI PROJEKTÓW	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
19. WARUNKI I PLANOWANY ZAKRES STOSOWANIA CROSS-FINANCINGU (%)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
20. DOPUSZCZALNA MAKSYMALNA WARTOŚĆ ZAKUPIONYCH ŚRODKÓW TRWAŁYCH JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
21. WARUNKI UWZGLĘDNIANIA DOCHODU W PROJEKCIE	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
22. WARUNKI STOSOWANIA UPROSZCZONYCH FORM ROZLICZANIA WYDATKÓW I PLANOWANY ZAKRES SYSTEMU ZALICZEK	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
23. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS (RODZAJ I PRZEZNACZENIE POMOCY, UNIJNA LUB KRAJOWA PODSTAWA PRAWNA)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
24. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA UE WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU	
Działanie XII.4	85,00%
25. MAKSYMALNY % POZIOM DOFINANSOWANIA CAŁKOWITEGO WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH NA POZIOMIE PROJEKTU (ŚRODKI UE + EWENTUALNE WSPÓLFINANSOWANIE Z BUDŻETU PAŃSTWA LUB INNYCH ŹRÓDEŁ PRYZNAWANE BENEFICJENTOWI PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ)	
Działanie XII.4	85,00%
26. MINIMALNY WKŁAD WŁASNY BENEFICJENTA JAKO % WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH	
Działanie XII.4	15,00%
27. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
28. MINIMALNA I MAKSYMALNA WARTOŚĆ WYDATKÓW KWALIFIKOWALNYCH PROJEKTU (PLN)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
29. KWOTA ALOKACJI UE NA INSTRUMENTY FINANSOWE (EUR)	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
30. MECHANIZM WDRAŻANIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
31. RODZAJ WSPARCIA INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH ORAZ NAJWAŻNIEJSZE WARUNKI PRYZNAWANIA	
Działanie XII.4	Nie dotyczy
32. KATALOG OSTATECZNYCH ODBIORCÓW INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH	

III. Indykatory plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)

	Priorytet inwestycyjny	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financeinuu (%)	Główna alokacja (**)		Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE				
		ogółem	FS	EFRR	EFS ***	ogółem	ogółem	budżet państwa	budżet województwa	budżet pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE						
		a	b	c	d	e	f	g	h	i	j				k	l			m	n	o	p
		=b+c+d				=f+k	=g+h+i+j									=a+e				=a-o		=o/a*100%
Oś priorytetowa I	1a, 1b	201 619 822	-	201 619 822	-	35 579 969	-	-	-	-	35 579 969	237 199 791	10%	189 522 633	12 097 189	6%						
Działanie I.1	1a	50 913 930	-	50 913 930	-	8 984 811	-	-	-	-	8 984 811	59 898 741	10%									
Działanie I.2	1b	150 705 892	-	150 705 892	-	26 595 158	-	-	-	-	26 595 158	177 301 050	10%									
Poddziałanie I.2.1	1b	99 457 864	-	99 457 864	-	17 551 388	-	-	-	-	17 551 388	117 009 252	10%									
Poddziałanie I.2.2	1b	51 248 028	-	51 248 028	-	9 043 770	-	-	-	-	9 043 770	60 291 798	10%									
Oś priorytetowa II	3a, 3b, 3c	274 835 401	-	274 835 401	-	48 500 365	9 209 809	671 346	1 334 170	7 204 293	-	39 290 556	323 335 766	5%	258 345 277	16 490 124	6%					
Działanie II.1	3a	63 404 914	-	63 404 914	-	11 189 103	6 711 971	671 346	-	6 040 625	-	4 477 132	74 594 017	10%								
Poddziałanie II.1.1	3a	34 359 500	-	34 359 500	-	6 063 442	6 063 442	606 478	-	5 456 964	-	-	40 422 942	-								
Poddziałanie II.1.2	3a	25 370 414	-	25 370 414	-	4 477 132	-	-	-	-	-	4 477 132	29 847 546	10%								
Poddziałanie II.1.3	3a	3 675 000	-	3 675 000	-	648 529	648 529	64 868	-	583 661	-	-	4 323 529	-								
Działanie II.2	3b	40 803 928	-	40 803 928	-	7 200 693	2 497 838	-	1 334 170	1 163 668	-	4 702 855	48 004 621	10%								
Poddziałanie II.2.1	3b	23 953 428	-	23 953 428	-	4 227 076	-	-	-	-	-	4 227 076	28 180 504	10%								
Poddziałanie II.2.2	3b	14 300 500	-	14 300 500	-	2 523 617	2 047 838	-	1 334 170	713 668	-	475 779	16 824 117	10%								
Poddziałanie II.2.3	3b	2 550 000	-	2 550 000	-	450 000	450 000	-	-	450 000	-	-	3 000 000	10%								
Działanie II.3	3c	170 626 559	-	170 626 559	-	30 110 569	-	-	-	-	-	30 110 569	200 737 128	3%								
Poddziałanie II.3.1	3c	67 809 658	-	67 809 658	-	11 966 410	-	-	-	-	-	11 966 410	79 776 068	3%								
Poddziałanie II.3.2	3c	102 816 901	-	102 816 901	-	18 144 159	-	-	-	-	-	18 144 159	120 961 060	-								

Oś priorytetowa III	4e, 7b, 7c, 7d	395 662 889	-	395 662 889	-	69 822 863	51 495 491	21 314 535	11 795 367	18 385 589	-	18 327 372	465 485 752	2%	371 923 115	23 739 774	6%
Działanie III.1	4e	93 690 668	-	93 690 668	-	16 533 647	13 012 681	1 079 235	-	11 933 446	-	3 520 966	110 224 315	3%			
Poddziałanie III.1.1	4e	22 535 625	-	22 535 625	-	3 976 875	3 976 875	259 016	-	3 717 859	-	-	26 512 500	3%			
Poddziałanie III.1.2	4e	65 905 043	-	65 905 043	-	11 630 301	8 109 335	755 465	-	7 353 870	-	3 520 966	77 535 344	3%			
Poddziałanie III.1.3	4e	5 250 000	-	5 250 000	-	926 471	926 471	64 754	-	861 717	-	-	6 176 471	3%			
Działanie III.2	7b	160 000 000	-	160 000 000	-	28 235 294	28 235 294	16 000 000	8 000 000	4 235 294	-	-	188 235 294	2%			
Poddziałanie III.2.1	7b	136 000 000	-	136 000 000	-	24 000 000	24 000 000	16 000 000	8 000 000	-	-	-	160 000 000	2%			
Poddziałanie III.2.2	7b	24 000 000	-	24 000 000	-	4 235 294	4 235 294	-	-	4 235 294	-	-	28 235 294	2%			
Działanie III.3	7c	50 038 660	-	50 038 660	-	8 830 352	1 324 553	-	-	1 324 553	-	7 505 799	58 869 012	-			
Działanie III.4	7d	91 933 561	-	91 933 561	-	16 223 570	8 922 963	4 235 300	3 795 367	892 296	-	7 300 607	108 157 131	2%			
Oś priorytetowa IV	4a, 4c, 4e	224 954 770	-	224 954 770	-	39 697 901	24 804 001	6 142 392	521 358	18 140 251	-	14 893 900	264 652 671	1%	211 457 484	13 497 286	6%
Działanie IV.1	4a	45 828 417	-	45 828 417	-	8 087 368	3 532 742	-	-	3 532 742	-	4 554 626	53 915 785	-			
Poddziałanie IV.1.1	4a	2 812 500	-	2 812 500	-	496 324	496 324	-	-	496 324	-	-	3 308 824	-			
Poddziałanie IV.1.2	4a	43 015 917	-	43 015 917	-	7 591 044	3 036 418	-	-	3 036 418	-	4 554 626	50 606 961	-			
Działanie IV.2	4c	134 139 817	-	134 139 817	-	23 671 732	16 661 234	3 550 760	521 358	12 589 116	-	7 010 498	157 811 549	-			
Poddziałanie IV.2.1	4c	53 052 620	-	53 052 620	-	9 362 227	9 362 227	3 550 760	-	5 811 467	-	-	62 414 847	-			
Poddziałanie IV.2.2	4c	46 587 197	-	46 587 197	-	8 221 270	5 093 125	-	521 358	4 571 767	-	3 128 145	54 808 467	-			
Poddziałanie IV.2.3	4c	22 000 000	-	22 000 000	-	3 882 353	-	-	-	-	-	3 882 353	25 882 353	-			
Poddziałanie IV.2.4	4c	12 500 000	-	12 500 000	-	2 205 882	2 205 882	-	-	2 205 882	-	-	14 705 882	-			
Działanie IV.3	4e	44 986 536	-	44 986 536	-	7 938 801	4 610 025	2 591 632	-	2 018 393	-	3 328 776	52 925 337	4%			
Poddziałanie IV.3.1	4e	4 633 107	-	4 633 107	-	817 607	817 607	266 909	-	550 698	-	-	5 450 714	4%			
Poddziałanie IV.3.2	4e	37 353 429	-	37 353 429	-	6 591 782	3 263 006	2 151 896	-	1 111 110	-	3 328 776	43 945 211	4%			
Poddziałanie IV.3.3	4e	3 000 000	-	3 000 000	-	529 412	529 412	172 827	-	356 585	-	-	3 529 412	4%			
Oś priorytetowa V	5b, 6a, 6b, 6d	117 498 058	-	117 498 058	-	20 734 952	15 869 363	459 031	1 617 949	6 363 487	7 428 896	4 865 589	138 233 010	2%	110 448 175	7 049 883	6%

Działanie V.1	5b	16 608 702	-	16 608 702	-	2 930 947	2 045 802	-	1 078 589	688 772	278 441	885 145	19 539 649	10%			
Poddziałanie V.1.1	5b	14 947 832	-	14 947 832	-	2 637 853	1 978 390	-	1 055 141	659 463	263 786	659 463	17 585 685	10%			
Poddziałanie V.1.2	5b	1 660 870	-	1 660 870	-	293 094	67 412	-	23 448	29 309	14 655	225 682	1 953 964	10%			
Działanie V.2	6a	45 310 919	-	45 310 919	-	7 996 045	6 316 876	-	-	2 078 972	4 237 904	1 679 169	53 306 964	-			
Działanie V.3	6b	43 352 946	-	43 352 946	-	7 650 520	5 564 989	459 031	-	2 948 511	2 157 447	2 085 531	51 003 466	-			
Poddziałanie V.3.1	6b	9 140 328	-	9 140 328	-	1 612 999	1 145 230	-	-	661 330	483 900	467 769	10 753 327	-			
Poddziałanie V.3.2	6b	34 212 618	-	34 212 618	-	6 037 521	4 419 759	459 031	-	2 287 181	1 673 547	1 617 762	40 250 139	-			
Działanie V.4	6d	12 225 491	-	12 225 491	-	2 157 440	1 941 696	-	539 360	647 232	755 104	215 744	14 382 931	6%			
Poddziałanie V.4.1	6d	6 225 491	-	6 225 491	-	1 098 616	988 755	-	274 654	329 585	384 516	109 861	7 324 107	6%			
Poddziałanie V.4.2	6d	6 000 000	-	6 000 000	-	1 058 824	952 941	-	264 706	317 647	370 588	105 883	7 058 824	6%			
Oś priorytetowa VI	6c, 8b, 9b	279 125 837	-	279 125 837	-	49 257 500	38 848 534	20 606 827	-	13 609 618	4 632 089	10 408 966	328 383 337	9%	262 378 287	16 747 550	6%
Działanie VI.1	6c	40 742 435	-	40 742 435	-	7 189 840	4 313 904	1 078 477	-	1 437 988	1 797 439	2 875 936	47 932 275	5%			
Poddziałanie VI.1.1	6c	22 900 000	-	22 900 000	-	4 041 175	2 424 705	606 212	-	808 235	1 010 258	1 616 470	26 941 175	5%			
Poddziałanie VI.1.2	6c	17 842 435	-	17 842 435	-	3 148 665	1 889 199	472 265	-	629 753	787 181	1 259 466	20 991 100	5%			
Działanie VI.2	8b	59 897 859	-	59 897 859	-	10 570 211	6 821 063	3 171 063	-	3 650 000	0	3 749 148	70 468 070	8%			
Poddziałanie VI.2.1	8b	50 622 859	-	50 622 859	-	8 933 447	5 764 843	2 680 034	-	3 084 809	0	3 168 604	59 556 306	8%			
Poddziałanie VI.2.2	8b	9 275 000	-	9 275 000	-	1 636 764	1 056 220	491 029	-	565 191	0	580 544	10 911 764	8%			
Działanie VI.3	9b	178 485 543	-	178 485 543	-	31 497 449	27 713 567	16 357 287	-	8 521 630	2 834 650	3 783 882	209 982 992	10%			
Poddziałanie VI.3.1	9b	75 947 380	-	75 947 380	-	13 402 479	12 258 082	6 960 026	-	3 980 496	1 317 560	1 144 397	89 349 859	10%			
Poddziałanie VI.3.2	9b	45 038 163	-	45 038 163	-	7 947 911	6 202 671	4 120 400	-	971 663	1 110 608	1 745 240	52 986 074	10%			
Poddziałanie VI.3.3	9b	57 500 000	-	57 500 000	-	10 147 059	9 252 814	5 276 861	-	3 569 471	406 482	894 245	67 647 059	10%			
Oś priorytetowa VII	2c, 9a, 10a	127 736 610	-	127 736 610	-	22 541 756	16 587 892	1 911 286	3 730 452	7 956 990	2 989 164	5 953 864	150 278 366	9%	120 072 413	7 664 197	6%
Działanie VII.1	2c	41 080 777	-	41 080 777	-	7 249 549	4 182 990	434 973	-	3 748 017	-	3 066 559	48 330 326	10%			
Poddziałanie VII.1.1	2c	2 129 828	-	2 129 828	-	375 852	319 474	250 568	-	68 906	-	56 378	2 505 680	10%			
Poddziałanie VII.1.2	2c	37 450 949	-	37 450 949	-	6 608 991	3 634 945	-	-	3 634 945	-	2 974 046	44 059 940	10%			
Poddziałanie VII.1.3	2c	1 500 000	-	1 500 000	-	264 706	228 571	184 405	-	44 166	-	36 135	1 764 706	10%			

Działanie VII.2	9a	47 658 143	-	47 658 143	-	8 410 261	7 905 645	558 781	3 730 452	3 616 412	-	504 616	56 068 404	8%			
Działanie VII.3	9a	16 042 551	-	16 042 551	-	2 831 039	1 019 528	674 478	-	345 050		1 811 511	18 873 590	8%			
Działanie VII.4	10a	22 955 139	-	22 955 139	-	4 050 907	3 479 729	243 054	-	247 511	2 989 164	571 178	27 006 046	9%			
Poddziałanie VII.4.1	10a	8 189 409	-	8 189 409	-	1 445 190	1 255 704	181 954	-	82 110	991 640	189 486	9 634 599	9%			
Poddziałanie VII.4.2	10a	6 129 425	-	6 129 425	-	1 081 663	919 413	-	-	70 308	849 105	162 250	7 211 088	9%			
Poddziałanie VII.4.3	10a	4 386 305	-	4 386 305	-	774 054	657 946	-	-	50 314	607 632	116 108	5 160 359	9%			
Poddziałanie VII.4.4	10a	2 750 000	-	2 750 000	-	485 294	421 665	61 100	-	27 573	332 993	63 628	3 235 294	9%			
Poddziałanie VII.4.5	10a	1 500 000	-	1 500 000	-	264 706	225 000	-	-	17 206	207 794	39 706	1 764 706	9%			
Oś priorytetowa VIII	8i, 8iii	159 872 131	-	-	159 872 131	28 212 729	23 330 374	9 902 136	-	25 792	13 402 446	4 882 355	188 084 860	10%	149 135 887	10 736 244	6,72%
Działanie VIII.1	8i	75 581 823	-	-	75 581 823	13 337 969	13 337 969	-	-	-	13 337 969	-	88 919 792	-			
Działanie VIII.2	8i	40 212 201	-	-	40 212 201	7 096 271	4 730 847	4 730 847	-	-	-	2 365 424	47 308 472	10%			
Poddziałanie VIII.2.1	8i	32 712 201	-	-	32 712 201	5 772 742	3 848 495	3 848 495	-	-	-	1 924 247	38 484 943	10%			
Poddziałanie VIII.2.2	8i	7 500 000	-	-	7 500 000	1 323 529	882 352	882 352	-	-	-	441 177	8 823 529	10%			
Działanie VIII.3	8iii	44 078 107	-	-	44 078 107	7 778 489	5 261 558	5 171 289	-	25 792	64 477	2 516 931	51 856 596	10%			
Poddziałanie VIII.3.1	8iii	18 978 107	-	-	18 978 107	3 349 078	2 711 148	2 663 132	-	13 719	34 297	637 930	22 327 185	10%			
Poddziałanie VIII.3.2	8iii	8 400 000	-	-	8 400 000	1 482 353	164 705	164 705	-	-	-	1 317 648	9 882 353	10%			
Poddziałanie VIII.3.3	8iii	9 200 000	-	-	9 200 000	1 623 529	1 314 281	1 291 004	-	6 651	16 626	309 248	10 823 529	10%			
Poddziałanie VIII.3.4	8iii	7 500 000	-	-	7 500 000	1 323 529	1 071 424	1 052 448	-	5 422	13 554	252 105	8 823 529	10%			
Oś priorytetowa IX	9i, 9iv, 9v	162 084 441	-	-	162 084 441	28 603 137	23 484 250	12 264 519	289 484	8 688 852	2 241 395	5 118 887	190 687 578	10%	151 199 629	10 884 812	6,72%
Działanie IX.1	9i	93 822 364	-	-	93 822 364	16 556 888	13 849 491	7 137 267	-	5 388 180	1 324 044	2 707 397	110 379 252	10%			
Poddziałanie IX.1.1	9i	75 423 752	-	-	75 423 752	13 310 074	11 452 144	4 972 724	-	5 206 765	1 272 655	1 857 930	88 733 826	10%			
Poddziałanie IX.1.2	9i	12 948 612	-	-	12 948 612	2 285 049	1 675 702	1 523 366	-	114 252	38 084	609 347	15 233 661	10%			
Poddziałanie IX.1.3	9i	5 450 000	-	-	5 450 000	961 765	721 645	641 177	-	67 163	13 305	240 120	6 411 765	10%			
Działanie IX.2	9iv	53 349 247	-	-	53 349 247	9 414 573	7 596 214	3 378 191	-	3 300 672	917 351	1 818 359	62 763 820	10%			
Poddziałanie IX.2.1	9iv	42 649 247	-	-	42 649 247	7 526 338	6 236 685	2 497 015	-	3 199 966	539 704	1 289 653	50 175 585	10%			

Poddziałanie IX.2.2	9iv	10 700 000	-	-	10 700 000	1 888 235	1 359 529	881 176	-	100 706	377 647	528 706	12 588 235	10%			
Działanie IX.3	9v	14 912 830	-	-	14 912 830	2 631 676	2 038 545	1 749 061	289 484	-	-	593 131	17 544 506	10%			
Poddziałanie IX.3.1	9v	13 272 419	-	-	13 272 419	2 342 192	1 749 061	1 749 061	-	-	-	593 131	15 614 611	10%			
Poddziałanie IX.3.2	9v	1 640 411	-	-	1 640 411	289 484	289 484		289 484	-	-	-	1 929 895	10%			
Oś priorytetowa X	8iv, 8v, 8vi	115 023 713	-	-	115 023 713	20 298 303	7 552 102	4 568 823	-	2 906 242	77 037	12 746 201	135 322 016	10%	107 299 273	7 724 440	6,72%
Działanie X.1	8iv	30 206 110	-	-	30 206 110	5 330 490	3 473 893	2 052 429	-	1 421 464	-	1 856 597	35 536 600	10%			
Działanie X.2	8v	65 558 247	-	-	65 558 247	11 569 102	1 735 365	1 156 910	-	578 455	-	9 833 737	77 127 349	10%			
Poddziałanie X.2.1	8v	49 168 685	-	-	49 168 685	8 676 827	-	-	-	-	-	8 676 827	57 845 512	10%			
Poddziałanie X.2.2	8v	16 389 562	-	-	16 389 562	2 892 275	1 735 365	1 156 910	-	578 455	-	1 156 910	19 281 837	10%			
Działanie X.3	8vi	19 259 356	-	-	19 259 356	3 398 711	2 342 844	1 359 484	-	906 323	77 037	1 055 867	22 658 067	10%			
Poddziałanie X.3.1	8vi	8 711 175	-	-	8 711 175	1 537 266	1 024 844	614 906	-	409 938	-	512 422	10 248 441	10%			
Poddziałanie X.3.2	8vi	4 000 000	-	-	4 000 000	705 883	470 588	282 353	-	188 235	-	235 295	4 705 883	10%			
Poddziałanie X.3.3	8vi	6 548 181	-	-	6 548 181	1 155 562	847 412	462 225	-	308 150	77 037	308 150	7 703 743	10%			

Oś priorytetowa XI	10i, 10iii, 10iv	130 018 967	-	-	130 018 967	22 944 524	17 384 777	8 558 166	-	8 826 611	-	5 559 747	152 963 491	10%	121 287 518	8 731 449	6,72%
Działanie XI.1	10i	49 562 693	-	-	49 562 693	8 746 358	6 404 722	3 060 355	-	3 344 367	-	2 341 636	58 309 051	13%			
Poddziałanie XI.1.1	10i	13 046 420	-	-	13 046 420	2 302 310	1 534 873	-	-	1 534 873	-	767 437	15 348 730	10%			
Poddziałanie XI.1.2	10i	27 016 273	-	-	27 016 273	4 767 578	3 655 144	2 542 709	-	1 112 435	-	1 112 434	31 783 851	15%			
Poddziałanie XI.1.3	10i	4 000 000	-	-	4 000 000	705 882	470 588	-	-	470 588	-	235 294	4 705 882	10%			
Poddziałanie XI.1.4	10i	5 500 000	-	-	5 500 000	970 588	744 117	517 646	-	226 471	-	226 471	6 470 588	15%			
Działanie XI.2	10iii	6 698 764	-	-	6 698 764	1 182 135	591 068	315 237	-	275 831	-	591 067	7 880 899	-			
Poddziałanie XI.2.1	10iii	5 698 764	-	-	5 698 764	1 005 664	502 833	268 178	-	234 655	-	502 831	6 704 428	-			
Poddziałanie XI.2.2	10iii	1 000 000	-	-	1 000 000	176 471	88 235	47 059	-	41 176	-	88 236	1 176 471	-			
Działanie XI.3	10iv	73 757 510	-	-	73 757 510	13 016 031	10 388 987	5 182 574	-	5 206 413	-	2 627 044	86 773 541	8%			
Poddziałanie XI.3.1	10iv	65 757 510	-	-	65 757 510	11 604 266	9 262 161	4 620 454	-	4 641 707	-	2 342 105	77 361 776	8%			
Poddziałanie XI.3.2	10iv	8 000 000	-	-	8 000 000	1 411 765	1 126 826	562 120	-	564 706	-	284 939	9 411 765	8%			
Oś priorytetowa XII	-	67 616 476	-	-	67 616 476	11 932 320	11 932 320	-	11 932 320	-	-	-	79 548 796	-			
Działanie XII.1	-	44 897 340	-	-	44 897 340	7 923 060	7 923 060	-	7 923 060	-	-	-	52 820 400	-			
Działanie XII.2	-	5 815 017	-	-	5 815 017	1 026 180	1 026 180	-	1 026 180	-	-	-	6 841 197	-			
Działanie XII.3	-	9 128 224	-	-	9 128 224	1 610 863	1 610 863	-	1 610 863	-	-	-	10 739 087	-			
Działanie XII.4	-	7 775 895	-	-	7 775 895	1 372 217	1 372 217	-	1 372 217	-	-	-	9 148 112	-			
RAZEM		2 256 049 115	-	1 621 433 387	634 615 728	398 126 319	240 498 913	86 399 061	31 221 100	92 107 725	30 771 027	157 627 406	2 654 175 434				

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach PO

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Wymiar terytorialny interwencji w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 w zakresie rewitalizacji będzie realizowany przede wszystkim poprzez ustanowienie preferencji oraz zwiększeniu poziomu dofinansowania dla projektów wynikających z programów rewitalizacji w ramach poszczególnych działań i poddziałań.

W zakresie wsparcia z EFRR, głównym źródłem finansowania projektów rewitalizacyjnych jest działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno- gospodarczego, w ramach którego rewitalizacja została zdefiniowana jako kompleksowy proces, uwzględniający aktywność w czterech sferach: materialno-przestrzennej, społecznej, gospodarczej oraz środowiskowej, zorientowany na niwelowanie problemów społecznych na terenach zdegradowanych poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do ożywienia społeczno-gospodarczego tych terenów. Dodatkowo, w zakresie wsparcia z EFRR, realizowane będą projekty wspierające działania rewitalizacyjne m.in. w kontekście inwestycji w zakresie transportu, gospodarki niskoemisyjnej, kultury, usług społecznych.

Wsparcie działań rewitalizacyjnych w odniesieniu do interwencji EFS przybierze formę realizacji projektów komplementarnych w ramach poszczególnych działań i poddziałań RPO WŁ na lata 2014-2020 w celu wzmacniania rewitalizowanej przestrzeni przedsięwzięciami o charakterze społecznym z zakresu m.in. aktywizacji społeczno-zawodowej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, rozwoju usług społecznych, ekonomii społecznej.

W SZOOP RPO WŁ na lata 2014-2020 uwzględniono również szczególne potrzeby miasta Łodzi wynikające z kumulacji negatywnych zjawisk społeczno-gospodarczych i wymagające skoncentrowania wsparcia w zakresie rewitalizacji na obszarze miasta wojewódzkiego i jego mieszkańcach objętych programem rewitalizacji. W związku z powyższym w ramach programu wyodrębniono alokację na poddziałania dedykowane projektom rewitalizacyjnym realizowanym w mieście Łodzi, współfinansowanym zarówno z EFS, jak i EFRR.

Ukierunkowanie wsparcia w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 na realizację projektów wynikających z programów rewitalizacji wpłynie na zwiększenie spójności terytorialnej w aspekcie planowanych przedsięwzięć.

A.1.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE ⁸⁰ (EUR)	Metoda preferencji ⁸¹
II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	Działanie II.1 Otoczenie biznesu	EFRR	5 155 062	Kryterium premiujące,

⁸⁰ W rozumieniu wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

⁸¹ Zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020.

	Poddziałanie II.1.1 Tereny inwestycyjne			zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie II.1 Otoczenie biznesu Poddziałanie II.1.3 Tereny inwestycyjne – miasto Łódź		3 675 000	Wyodrębnione podziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.3 Promocja gospodarcza regionu – miasto Łódź		2 550 000	Wyodrębnione podziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
III Transport	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski - ZIT	EFRR	980 874	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski		2 942 623	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.3 Niskoemisyjny transport miejski – miasto Łódź		5 250 000	Wyodrębnione podziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie III.4 Transport kolejowy		36 000 050	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków - ZIT	EFRR	17 681 460	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja budynków			Kryterium premiujące

	Poddziałanie IV.2.3 Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych			
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.4 Termomodernizacja budynków – miasto Łódź		12 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza - ZIT Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza		19 028 873	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.3 Ochrona powietrza – miasto Łódź		3 000 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
V Ochrona środowiska	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno- kanalizacyjna – ZIT	EFRR	3 901 764	Kryterium premiujące
	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.2 Gospodarka wodno- kanalizacyjna			Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury - ZIT Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury	EFRR	9 167 046	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej			Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej		9 275 000	Wyodrębnione poddziałanie dla

	Poddziałanie VI.2.2 Rozwój gospodarki turystycznej – miasto Łódź			projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego - ZIT		75 947 380	
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego		45 038 163	
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego na terenie miasta Łodzi		57 500 000	
VII Infrastruktura dla usług społecznych	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne - ZIT		191 685	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne		3 370 586	Kryterium premiujące
	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.3 Technologie informacyjno-komunikacyjne- miasto Łódź		1 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej		5 733 063	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania

	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.1 Kształcenie zawodowe i ustawiczne		1 360 111	Kryterium premiujące, zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.4 Kształcenie zawodowe i ustawiczne – miasto Łódź		2 750 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych , zwiększony poziom dofinansowania
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.5 Edukacja ogólna - miasto Łódź		1 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
VIII Zatrudnienie	Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia Poddziałanie VIII.2.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	EFS	2 010 610	
	Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29. roku życia Poddziałanie VIII.2.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia – miasto Łódź		7 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych		1 323 927	
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – ZIT		460 000	
	Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości Poddziałanie VIII.3.4 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – miasto Łódź		7 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych	EFS	2 614 701	

	ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym			
	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT		418 637	
	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.3 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – miasto Łódź		5 450 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.2.1 Usługi społeczne i zdrowotne		463 706	
	Działanie IX.3 Rozwój ekonomii społecznej Poddziałanie IX.3.1 Miejsca pracy w sektorze ekonomii społecznej		200 000	
X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie	Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3	EFS	7 551 528	
XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.3 Edukacja przedszkolna – miasto Łódź	EFS	4 000 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.4 Kształcenie ogólne – miasto Łódź		5 500 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie XI.2 Kształcenie		1 000 000	Wyodrębnione

	osób dorosłych Poddziałanie XI.2.2 Kształcenie osób dorosłych – miasto Łódź			poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych
	Działanie XI.3 Kształcenie zawodowe Poddziałanie XI.3.2 Kształcenie zawodowe – miasto Łódź		8 000 000	Wyodrębnione poddziałanie dla projektów rewitalizacyjnych

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Przy pomocy instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) przewidzianego w ramach dedykowanych poddziałań w *Szczegółowym Opisie Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020* beneficjenci z terenu miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego mogą realizować przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego, wynikające ze Strategii ZIT. Realizacja projektów zaplanowanych w ramach ZIT to także wyjście poza sztywne granice administracyjne JST i większe możliwości oddziaływania projektów unijnych.

W województwie łódzkim ZIT realizowany jest na obszarze funkcjonalnym zidentyfikowanym w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020 jako Łódzki Obszar Metropolitalny (ŁOM) – ZIT wojewódzki.

ŁOM swoim zasięgiem obejmuje Łódź oraz cztery otaczające ją powiaty: brzeziński, łódzki wschodni, pabianicki i zgierski. Obszar obejmuje łącznie 28 gmin: Miasto Łódź, Miasto Brzeziny, Gmina Brzeziny, Gmina Dmosin, Gmina Jeżów, Gmina Rogów, Gmina Andrespol, Gmina Brójce, Miasto Gmina Koluszki, Gmina Nowosolna, Miasto Gmina Rzgów, Miasto Gmina Tuszyn, Miasto Pabianice, Gmina Pabianice, Miasto Konstantynów Łódzki, Gmina Dłutów, Gmina Dobroń, Gmina Ksawerów, Gmina Lutomiersk, Miasto Gmina Aleksandrów Łódzki, Miasto Gmina Stryków, Miasto Zgierz, Miasto Głowno, Gmina Głowno, Miasto Ozorków, Gmina Ozorków, Gmina Parzęczew, Gmina Zgierz.

Chęć do podjęcia współpracy przez samorzady ze wspomnianego obszaru została wyrażona zawiązaniem zinstytucjonalizowanej formy partnerstwa – tzw. Związku ZIT, który przyjął formę stowarzyszenia - Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny. Stanowi ono reprezentację władz miejskiego obszaru funkcjonalnego wobec władz krajowych i regionalnych. Najwyższą władzą i organem stanowiącym Stowarzyszenia jest Rada, którą stanowi walne zebranie Członków Stowarzyszenia. Organem wykonawczym Stowarzyszenia jest Zarząd, który składa się z 5 osób: Prezesa – Prezydenta Miasta Łodzi, Wiceprezesa – Wiceprezydenta Miasta Łodzi oraz trzech Członków Zarządu wybieranych spośród Członków Stowarzyszenia. Za obsługę administracyjno-techniczną odpowiedzialne jest Biuro Stowarzyszenia ŁOM, którego działalność finansowana jest z

Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna na lata 2014-2020 (PO PT 2014-2020).

Stowarzyszenie ŁOM, zgodnie z art. 36 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, pełni w systemie realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020 funkcję Instytucji Pośredniczącej (IP) w zakresie ZIT.

Zakres powierzenia Stowarzyszeniu ŁOM zadań związanych z realizacją ZIT w ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 określa pisemne porozumienie pomiędzy władzami Stowarzyszenia a IZ RPO WŁ.

Podstawowym dokumentem strategicznym określającym potrzeby inwestycyjne Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego jest *Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+*. Warunkuje ona wsparcie projektów w formule ZIT oraz stanowi element niezbędny do uczestnictwa Stowarzyszenia ŁOM w procesie realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020 w uzgodnionym z IZ RPO WŁ zakresie. *SRŁOM2020+* zawiera część diagnostyczno-strategiczną, jak i elementy operacyjno-wdrożeniowe, w tym między innymi wskazuje: zakresy tematyczne rozwoju ŁOM, w których realizowane będzie wsparcie w ramach ZIT, koncentrację działań w wymiarze przestrzennym, cele strategiczne rozwoju ŁOM oraz projekty które realizowane będą w formule ZIT.

W województwie łódzkim ZIT realizowany będzie w trybie pozakonkursowym dla projektów współfinansowanych z EFRR wskazanych w Strategii ZIT oraz konkursowym dla projektów współfinansowanych z EFS, zgodnie z etapami przedstawionymi poniżej.

W trybie pozakonkursowym (EFRR):

- przygotowanie listy projektów w SRŁOM2020+ przez Stowarzyszenie ŁOM;
- umieszczenie projektów w wykazie projektów zidentyfikowanych w ramach trybu pozakonkursowego przez IZ RPO WŁ;
- złożenie wniosków przez potencjalnych beneficjentów;
- weryfikacja złożonych wniosków przez Stowarzyszenie ŁOM pod kątem zgodności z SRŁOM2020+ i przekazanie projektów IZ RPO WŁ;
- ocena formalna i merytoryczna wniosków przez IZ RPO WŁ;
- przekazanie Stowarzyszeniu ŁOM informacji o wynikach oceny;
- podpisanie umów o dofinansowanie przez IZ RPO WŁ.

W trybie konkursowym (EFS):

- organizacja konkursu przez WUP w Łodzi we współpracy ze Stowarzyszeniem ŁOM;
- przeprowadzenie naboru wniosków przez WUP w Łodzi ;
- ocena formalna i merytoryczna wniosków przez WUP w Łodzi ;
- przekazanie wniosków spełniających kryteria formalne i merytoryczne do Stowarzyszenia ŁOM;
- wybór przez Stowarzyszenie ŁOM projektów zgodnych ze SRŁOM2020+;
- przekazanie przez Stowarzyszenie ŁOM do IZ RPO WŁ listy projektów do dofinansowania;
- podpisanie umów o dofinansowanie przez IZ RPO WŁ.

Techniczna organizacja naboru i pełna ocena projektów pod względem formalnym i merytorycznym będzie dokonywana przez IZ RPO WŁ lub IP z udziałem, w stosowych przypadkach, ekspertów zewnętrznych.

W ramach RPO WŁ na lata 2014-2020 realizacja ZIT odbywać się będzie w zakresie następujących Osi priorytetowych, Działań i Poddziałań:

- Oś priorytetowa III *Transport*, Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski, Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT;
- Oś priorytetowa IV *Gospodarka niskoemisyjna*, Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii, Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne źródła energii – ZIT; Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków, Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków – ZIT; Działanie IV.3 Ochrona powietrza, Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza – ZIT;
- Oś priorytetowa V *Ochrona środowiska*, Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna, Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT;
- Oś priorytetowa VI *Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu*, Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury, Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury – ZIT; Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – ZIT;
- Oś priorytetowa VII *Infrastruktura dla usług społecznych*, Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne, Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT;
- Oś priorytetowa VIII *Zatrudnienie*, Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości, Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – ZIT;
- Oś priorytetowa IX *Włączenie społeczne*, Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym – ZIT, Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, Poddziałanie IX.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne – ZIT.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Alokacja UE przeznaczona na ZIT (EUR)	Finansowanie ogółem (EUR)
III Transport	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski, Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski – ZIT	EFRR	22 535 625	93 690 668
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii, Poddziałanie	EFRR	2 812 500	45 828 417

	IV.1.1 Odnawialne źródła energii – ZIT			
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków, Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków – ZIT	EFRR	53 052 620	134 139 817
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.3 Ochrona powietrza, Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza – ZIT	EFRR	4 633 107	44 986 536
V Ochrona środowiska	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna, Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT	EFRR	9 140 328	43 352 946
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury, Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury – ZIT	EFRR	22 900 000	40 742 435
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego, Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego – ZIT	EFRR	75 947 380	178 485 543
VII Infrastruktura dla usług społecznych	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne, Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT	EFRR	2 129 828	41 080 777
VIII Zatrudnienie	Działanie VIII.3	EFS	9 200 000	44 078 107

	Wsparcie przedsiębiorczości, Poddziałanie VIII.3.3 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych – ZIT			
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.1. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.2 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym - ZIT	EFS	12 948 612	93 822 364
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.2 Usługi na rzecz osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Poddziałanie IX.2.2 Usługi społeczne i zdrowotne - ZIT	EFS	10 700 000	53 349 247

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020* obszary wiejskie będą adresatem wsparcia w sposób bezpośredni oraz pośredni. Interwencja RPO WŁ na lata 2014-2020 umożliwi wielofunkcyjny i zrównoważony rozwój obszarów wiejskich, dzięki dofinansowaniu przedsięwzięć, które będą służyć szerszemu włączeniu w procesy rozwojowe ośrodków wiejskich, poprzez m.in. realizację działań mających na celu poprawę dostępności komunikacyjnej tych ośrodków, lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym szczególnie w zakresie reorientacji zawodowej rolników, przeciwdziałanie ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, przeprowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych.

Ponadto przedmiotem szczególnego wsparcia na terenach wiejskich o słabej dostępności do usług

publicznych będzie realizacja przedsięwzięć ukierunkowanych na poprawę dostępu i jakości usług (w tym edukacyjnych i społecznych). Wśród planowanych inwestycji, które głównie będą realizowane na terenach wiejskich lub na rzecz tych obszarów zaliczyć należy inwestycje związane z poprawą gospodarki wodnej oraz usprawnień w zarządzaniu ryzykiem, rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego, oraz działania z zakresu ochrony przyrody i przeciwdziałania degradacji środowiska.

Planowane są także inwestycje dotyczące wykorzystania lokalnych potencjałów odnawialnych źródeł energii oraz zagospodarowania zasobów przyrody na rzecz zwiększenia atrakcyjności turystycznej i rozwoju miejsc pracy.

Wydatki na obszary wiejskie będą monitorowane i sprawozdawane w raportach rocznych z uwzględnieniem – zgodnie z zakresem i logiką interwencji programu – takich obszarów jak: 1) rozwój przedsiębiorczości i lepsze wykorzystanie kapitału ludzkiego, w tym reorientacji zawodowej rolników, 2) rewitalizacja społeczna i infrastrukturalna, 3) infrastruktura wodno-kanalizacyjna i przeciwpowodziowa.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie⁸²

Oś priorytetowa	Działanie/poddziałanie	Fundusz	Indykatywna alokacja UE (EUR)	Metoda preferencji projektów z obszarów wiejskich
II Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka	Działanie II.1 Otoczenie biznesu Poddziałanie II.1.1 Tereny inwestycyjne	EFRR	6 500 000	kryteria wyboru projektów dla działań realizowanych na terenie Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) - Obszaru Rozwoju Intensywnego Rolnictwa
	Działanie II.1 Otoczenie biznesu Poddziałanie II.1.2 Profesjonalizacja usług biznesowych		1 300 000	

⁸² W tabeli należy wskazać działania, dla których przewidziano metody preferencji projektów z obszarów wiejskich.

	Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.1 Modele biznesowe MŚP		9 400 000	
	Działanie II.2 Internacjonalizacja przedsiębiorstw Poddziałanie II.2.2 Promocja gospodarcza regionu		2 200 000	
	Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP Poddziałanie II.3.1 Innowacje w MŚP		14 700 000	
	Działanie II.3 Zwiększenie konkurencyjności MŚP Poddziałanie II.3.2 Instrumenty finansowe dla MŚP –		12 637 033	
III Transport	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.1 Niskoemisyjny transport miejski –ZIT		2 522 918	
	Działanie III.1 Niskoemisyjny transport miejski Poddziałanie III.1.2 Niskoemisyjny transport miejski		5 000 000	
	Działanie III.2 Drogi Poddziałanie III.2.1 Drogi wojewódzkie		16 000 000	
	Działanie III.2 Drogi Poddziałanie III.2.2 Drogi lokalne		6 000 000	
	Działanie III.3 Transport multimodalny		2 000 000	
	Działanie III.4 Transport kolejowy		12 000 000	
IV Gospodarka niskoemisyjna	Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii Poddziałanie IV.1.1 Odnawialne		500 000	

	źródła energii			
	Działanie IV.1 Odnawialne źródła energii Poddziałanie IV.1.2 Odnawialne źródła energii		26 000 000	
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.1 Termomodernizacja budynków-ZIT		9 000 000	
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.2 Termomodernizacja budynków		19 000 000	
	Działanie IV.2 Termomodernizacja budynków Poddziałanie IV.2.3 Termomodernizacja budynków w oparciu o zastosowanie instrumentów finansowych		2 500 000	
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.1 Ochrona powietrza – ZIT		981 908	
	Działanie IV.3 Ochrona powietrza Poddziałanie IV.3.2 Ochrona powietrza		32 000 000	
V Ochrona środowiska	Działanie V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom Poddziałanie V.1.1 Gospodarka wodna i zarządzanie ryzykiem		10 000 000	
	Działanie V.1 Gospodarka wodna i przeciwdziałanie zagrożeniom Poddziałanie V.1.2 Rozwój Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego		1 000 000	

	Działanie V.2 Gospodarka odpadami		13 000 000	
	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.1 Gospodarka wodno-kanalizacyjna – ZIT		2 000 000	Kryterium premiujące dla gmin wiejskich do 5 tys. mieszkańców
	Działanie V.3 Gospodarka wodno-kanalizacyjna Poddziałanie V.3.2 Gospodarka wodno-kanalizacyjna		13 000 000	Kryterium premiujące dla gmin wiejskich do 5 tys. mieszkańców
	Działanie V.4 Ochrona przyrody Poddziałanie V.4.1 Ochrona przyrody		5 000 000	
	Działanie V.4 Ochrona przyrody Poddziałanie V.4.2 Przeciwdziałanie degradacji środowiska		2 999 224	
VI Rewitalizacja i potencjał endogeniczny regionu	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury Poddziałanie VI.1.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury – ZIT		1 500 000	
	Działanie VI.1 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury Poddziałanie VI.1.2 Dziedzictwo kulturowe i infrastruktura kultury		2 500 000	
	Działanie VI.2 Rozwój gospodarki turystycznej Poddziałanie VI.2.1 Rozwój gospodarki turystycznej		27 500 000	
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.1 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-		2 500 000	

	gospodarczego – ZIT			
	Działanie VI.3 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego Poddziałanie VI.3.2 Rewitalizacja i rozwój potencjału społeczno-gospodarczego		16 500 000	
VII Infrastruktura dla usług społecznych	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne – ZIT		1 000 000	
	Działanie VII.1 Technologie informacyjno-komunikacyjne Poddziałanie VII.1.2 Technologie informacyjno-komunikacyjne		1 200 000	
	Działanie VII.2 Infrastruktura ochrony zdrowia		1 000 000	
	Działanie VII.3 Infrastruktura opieki społecznej		1 300 000	
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.1 Kształcenie zawodowe i ustawiczne		2 500 000	
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.2 Edukacja przedszkolna		2 500 000	
	Działanie VII.4 Edukacja Poddziałanie VII.4.3 Edukacja ogólna		1 676 953	
	VIII Zatrudnienie	Działanie VIII.2 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia Poddziałanie VIII.2.1 Wsparcie aktywności zawodowej osób po 29 roku życia	EFS	6 000 000
Działanie VIII.3 Wsparcie przedsiębiorczości		4 000 000		

	Poddziałanie VIII.3.1 Wsparcie przedsiębiorczości w formach bezzwrotnych			
IX Włączenie społeczne	Działanie IX.1 Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym Poddziałanie IX.1.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym		11 000 000	
X Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw w regionie	Działanie X.1 Powrót na rynek pracy osób sprawujących opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3		2 500 000	
	Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw Poddziałanie X.2.1 Konkurencyjność przedsiębiorstw i ich pracowników		1 000 000	
	Działanie X.2 Rozwój pracowników i przedsiębiorstw Poddziałanie X.2.2 Wdrożenie programów typu outplacement		1 000 000	
	Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia Poddziałanie X.3.1 Programy z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej ułatwiające powroty do pracy oraz umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej		440 000	
	Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia Poddziałanie X.3.2 Programy profilaktyczne		210 000	

	dotyczące chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu			
	Działanie X.3 Ochrona, utrzymanie i przywrócenie zdrowia Poddziałanie X.3.3 Działania uzupełniające populacyjne programy profilaktyczne w kierunku wczesnego wykrywania nowotworu jelita grubego, piersi i szyjki macicy		350 000	
XI Edukacja, Kwalifikacje, Umiejętności	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.1 Edukacja przedszkolna		5 500 000	
	Działanie XI.1 Wysoka jakość edukacji Poddziałanie XI.1.2 Kształcenie ogólne		10 000 000	

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji RPO WŁ na lata 2014-2020

Rozporządzenia unijne:

- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) nr 966/2012 z dnia 25.10.2012 r w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (WE) i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego (WE) i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, zwane dalej rozporządzeniem ogólnym.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006
- Rozporządzenie Rady (UE, Euratom) nr 1311/2013 z dnia 2 grudnia 2013 r. określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Komisji (UE) NR 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych
- Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi

Ustawy krajowe:

- Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa
- Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych
- Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju
- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych
- Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020
- Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Rozporządzenia krajowe:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2014 r. w sprawie ustalenia mapy pomocy regionalnej na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na wspieranie innowacyjności oraz innowacje procesowe i organizacyjne w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
-

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji oraz na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania pomocy mikroprzedsiębiorcom, małym i średnim przedsiębiorcom na usługi doradcze oraz udział w targach w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na inwestycje wspierające efektywność energetyczną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 28 sierpnia 2015 r. w sprawie pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 3 września 2015 r. w sprawie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach celu tematycznego 3 w zakresie wzmocnienia konkurencyjności mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 21 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na badania podstawowe, badania przemysłowe, eksperymentalne prace rozwojowe oraz studia wykonalności w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 2 lipca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020

Wytyczne unijne:

- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dotyczące programów operacyjnych
- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dotyczące ewaluacji i monitoringu (wskaźniki)
- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dotyczące planu ewaluacji
- Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji dot. ewaluacji ex ante
- Wytyczne KE dla państw członkowskich w zakresie oceny ryzyka wystąpienia nadużyć finansowych

Krajowe wytyczne horyzontalne:

- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie ewaluacji polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie sposobu korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków oraz raportowania nieprawidłowości w ramach programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020
- Wytyczne w zakresie dokumentowania postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych
- Wytyczne w zakresie reguł dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług w ogólnym interesie gospodarczym w ramach zadań własnych samorządu gminy w gospodarce odpadami komunalnymi
- Wytyczne w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym
-

Wytyczne programowe:

Do uzupełnienia na dalszym etapie prac

Inne dokumenty stanowiące podstawę systemu realizacji programu:

- Programowanie perspektywy finansowej 2014-2020. Umowa Partnerstwa
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

Słowniczek pojęć i skrótów

AOS – ambulatoryjna opieka specjalistyczna

Beneficjent - podmiot, o którym mowa w art. 2 pkt 10 rozporządzenia ogólnego, oraz podmiot, o którym mowa w art. 63 rozporządzenia ogólnego

B+R – Badania i Rozwój

BRD – Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego

Centralny system teleinformatyczny – system teleinformatyczny, o którym mowa w rozdziale 16 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020

Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (CKZiU) – zespół szkół i placówek systemu oświaty, o którym mowa w art. 62a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Certyfikacja – proces, w wyniku którego uczący się otrzymuje od upoważnionej instytucji formalny dokument, stwierdzający, że osiągnął określoną kwalifikację; certyfikacja następuje po walidacji

CKZiU – Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego

Cross-financing – zasada elastyczności, o której mowa w art. 98 ust. 2 rozporządzenia ogólnego, polegająca na możliwości finansowania działań w sposób komplementarny ze środków EFRR i EFS, w przypadku, gdy dane działanie z jednego funduszu objęte jest zakresem pomocy drugiego funduszu.

e-bezpieczeństwo – systemy, oprogramowanie i działania służące zapewnieniu bezpieczeństwa systemów informatycznych i danych w nich zawartych.

e-usługa – usługa świadczona drogą elektroniczną, o której mowa w art. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Doradztwo zawodowe – polega na udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia.

Droga dla rowerów – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi; droga dla rowerów jest oddzielona od innych dróg lub jezdni tej samej drogi konstrukcyjnie lub za pomocą urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego (zgodnie z ustawą Prawo o ruchu drogowym)

Działania aktywizacyjne – w rozumieniu zgodnym z Ustawą z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Dzienny opiekun – definicja zgodna z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

EBC – Europejski Bank Centralny

EBI – Europejski Bank Inwestycyjny

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EFMR - Europejski Fundusz Morski i Rybacki

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFROW - Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich

EFSI - Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne

Egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie – egzamin potwierdzający kwalifikacje w zawodzie, o którym mowa w art. 3 pkt 21 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Ekoinnowacja – każda innowacja, która prowadzi do osiągnięcia zrównoważonego rozwoju przez ograniczenie negatywnego oddziaływania działalności produkcyjnej na środowisko, zwiększenie odporności przyrody na obciążenia lub zapewnienie większej skuteczności i odpowiedzialności w zakresie korzystania z zasobów naturalnych

Ekonomia społeczna – sfera aktywności obywatelskiej, która poprzez działalność ekonomiczną i działalność pożytku publicznego służy: integracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych marginalizacją społeczną, tworzeniu miejsc pracy, świadczeniu usług społecznych użyteczności publicznej (na rzecz interesu ogólnego) oraz rozwojowi lokalnemu

EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia (ang. *European Employment Service*)

EWD – Edukacyjna Wartość Dodana

Finansowe wsparcie pomostowe – wsparcie w formie okresowo udzielanych dotacji służących sfinansowaniu bieżących wydatków powstających w początkowym okresie prowadzenia działalności gospodarczej

Gospodarka turystyczna – całość różnorodnych funkcji gospodarczych i społecznych rozwijanych w celu zaspokajania potrzeb związanych z zapotrzebowaniem na szeroko rozumiane produkty turystyczne

GUS – Główny Urząd Statystyczny

Infrastruktura towarzysząca – obejmuje elementy realizowane w połączeniu z projektami dotyczącymi budowy i przebudowy dróg oraz obiektów inżynierskich, w tym m.in.:

a) wyposażenie w zjazdy, zatoki autobusowe i inne niezbędne urządzenia drogowe

b) urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego w tym: sygnalizacja świetlna, bariery ochronne lub ogrodzenia

c) osłony przeciwoślńieniowe lub ekrany akustyczne

d) chodniki, przejścia dla pieszych i rowerzystów, jak również wszelkie inne rozwiązania infrastrukturalne pozwalające zwiększyć bezpieczeństwo pieszych, rowerzystów czy zwierząt

e) drogi rowerowe

f) miejsca wypoczynku dla kierowców, w tym zakup wyposażenia dotyczącego wkomponowania w krajobraz

g) budowa, rozbudowa lub przebudowa infrastruktury drogowej przyczyniającej się do ochrony środowiska (np. urządzenia odwadniające w tym kanalizacja deszczowa, przepusty, sączki, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód)

- h) kanalizacja teletechniczna integralnie związana z realizowaną inwestycją
- i) roboty związane z usunięciem kolizji

Inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego – ośrodek wychowania przedszkolnego w rozumieniu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 31 sierpnia 2010 r. w sprawie rodzajów innych form wychowania przedszkolnego, warunków tworzenia i organizowania tych form oraz sposobu ich działania

Innowacja – zgodnie z *Podręcznikiem Oslo: Zasady gromadzenia i interpretacji danych dotyczących innowacji*, przez innowację rozumie się wdrożenie nowego lub znacząco udoskonalonego produktu (wyrobu lub usługi) lub procesu, nowej metody marketingowej lub nowej metody organizacyjnej w praktyce gospodarczej, organizacji miejsca pracy lub stosunkach z otoczeniem

Innowacyjność – zdolność do tworzenia i wdrażania innowacji oraz faktyczna umiejętność wprowadzania nowych i zmodernizowanych wyrobów, nowych lub zmienionych procesów technologicznych lub organizacyjno-technicznych

Instruktor praktycznej nauki zawodu – instruktor praktycznej nauki zawodu, o którym mowa w § 10 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu

Instrument finansowy – instrument finansowy, o którym mowa w części drugiej w tytule IV rozporządzenia ogólnego

Instytucje pomocy i integracji społecznej – jednostki organizacyjne pomocy społecznej określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej jednostki organizacyjne wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz jednostki zatrudnienia socjalnego, organizacje pozarządowe, działające w sferze pomocy i integracji społecznej, zakłady aktywności zawodowej, podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, warsztaty terapii zajęciowej i inne podmioty prowadzące działalność w sferze pomocy i integracji społecznej (których głównym celem nie jest prowadzenie działalności gospodarczej).

Instytucja Otoczenia Biznesu – należy przez to rozumieć mikroprzedsiębiorcę, małego lub średniego przedsiębiorcę, a także przedsiębiorcę innego niż mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca, bez względu na formę prawną, który nie działa dla zysku lub przeznacza zysk na cele statutowe i prowadzi działalność służącą tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości

Instytucja Pośrednicząca (IP) – podmiot, któremu została powierzona, w drodze porozumienia albo umowy zawartych z instytucją zarządzającą, realizacja zadań w ramach krajowego lub regionalnego programu operacyjnego

Instytucja Zarządzająca (IZ) – instytucja, o której mowa w art. 125 rozporządzenia ogólnego

IOB – Instytucja Otoczenia Biznesu

ITS – Inteligentne systemy transportowe – systemy, w których technologie informatyczne i komunikacyjne stosowane są w obszarze transportu drogowego, obejmującym infrastrukturę, pojazdy i

użytkowników, oraz w zarządzaniu ruchem i zarządzaniu mobilnością, jak również do interfejsów z innymi rodzajami transportu

IZ RPO WŁ – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

JST – Jednostka Samorządu Terytorialnego

Klub dziecięcy – definicja zgodna z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Kompetencje cyfrowe (kompetencje informatyczne) – definiowane jako zdolność do:

- a) przetwarzania (wyszukiwania, oceny, przechowywania) informacji;
- b) komunikacji (wchodzenia w cyfrowe interakcje, dzielenia się informacjami, znajomość netykiety i umiejętność zarządzania cyfrową tożsamością);
- c) tworzenia cyfrowej informacji (w tym również umiejętność programowania i znajomość zagadnień praw autorskich);
- d) zachowania bezpieczeństwa (ochrony cyfrowych urządzeń, danych, własnej tożsamości, zdrowia i środowiska);
- e) rozwiązywania problemów (technicznych, identyfikowania sytuacji, w których technologia może pomóc, bycia kreatywnym z użyciem technologii, identyfikowania luk w zakresie kompetencji).

Kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy – kompetencje, których wszystkie osoby potrzebują do samorealizacji i rozwoju osobistego, bycia aktywnym obywatelem, integracji społecznej i zatrudnienia, do których zalicza się następujące kompetencje kluczowe z katalogu wskazanego w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (2006/962/WE) (Dz. Urz. UE L 394 z 30.12.2006, str.9:

- a) porozumiewanie się w językach obcych;
- b) kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne;
- c) kompetencje informatyczne;
- d) umiejętność uczenia się;
- e) kompetencje społeczne;
- f) inicjatywność i przedsiębiorczość;
- g) kompetencje wskazane w lit. b i c są zaliczane do kompetencji podstawowych, pozostałe należą do katalogu kompetencji przekrojowych.

Kontrakt Terytorialny – umowa określająca cele i przedsięwzięcia priorytetowe, które mają istotne znaczenie dla rozwoju kraju oraz wskazanego w niej województwa, sposób ich finansowania, koordynacji i realizacji, a także dofinansowanie, opracowywanych przez zarząd województwa, programów służących realizacji umowy partnerstwa w zakresie polityki spójności, zgodnie z art. 5 pkt 4c ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju

Konsorcjum naukowe – grupa jednostek organizacyjnych, w której skład wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, albo co najmniej dwie jednostki naukowe,

podejmującą na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych, zgodnie z ustawą z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki

Konsorcjum przemysłowe – grupa jednostek organizacyjnych, w której skład wchodzi co najmniej jedna jednostka naukowa oraz co najmniej jeden przedsiębiorca, podejmującą na podstawie umowy wspólne przedsięwzięcie obejmujące badania naukowe, prace rozwojowe lub inwestycje służące potrzebom badań naukowych lub prac rozwojowych

Kwalifikacja – formalny wynik oceny i walidacji, który uzyskuje się w sytuacji, kiedy właściwy organ uznaje, że dana osoba osiągnęła efekty uczenia się spełniające określone standardy.

Komitet Monitorujący (KM) – komitet powołany przez IZ w celu monitorowania wdrażania programu, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego

KOWEziU – Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej

KPO – Krajowy Program Operacyjny

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Mała retencja – wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych. Realizowane będą działania wykorzystujące kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne oraz inne najlepsze praktyki przedstawione w Wytycznych do realizacji obiektów małej retencji w Nadleśnictwach oraz Wytycznych do realizacji małej retencji w górach

Mapa potrzeb zdrowotnych – Zgodnie z art. 95a ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jest to dokument sporządzany dla obszaru województwa, uwzględniający specyfikę potrzeb zdrowotnych społeczności lokalnych.

Mechanizm racjonalnych usprawnień – mechanizm racjonalnych usprawnień definiowany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020

MŚP – mikroprzedsiębiorca, mały lub średni przedsiębiorca w rozumieniu załącznika I do Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu

Nauczyciel – należy przez to rozumieć także wychowawcę i innego pracownika pedagogicznego ośrodka wychowania przedszkolnego zatrudnionego w OWP, szkole lub placówce systemu oświaty.

Nauczyciel kształcenia zawodowego – nauczyciel teoretycznych przedmiotów zawodowych, w tym nauczyciel języka obcego zawodowego oraz nauczyciel praktycznej nauki zawodu

Nauczanie eksperymentalne – dotyczy innowacyjnych metod nauczania, np. poprzez tworzenie projektów, eksperymentów, empirycznego podejścia do nauki

Niania – definicja zgodna z ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Obszar wiejski – definiowany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Obszar/teren zdegradowany – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów

Opieka koordynowana – rozumiana, jako rozwiązania organizacyjne (procesowe i technologiczne) ma na celu poprawę efektów zdrowotnych (outcomes) poprzez przezwyciężanie fragmentacji procesu leczenia (dostawy – udzielania - usług zdrowotnych) w wyniku zarządzania i koordynacji procesem udzielania (dostawy) usług zdrowotnych w oparciu o zasadę ciągłości leczenia pacjenta (continuum of care). Podstawą funkcjonowania systemu opieki koordynowanej jest wprowadzenie rozwiązań koncentrujących się nie na liczbie (output) jednostkowych świadczeń zdrowotnych udzielanych pacjentowi na różnych poziomach systemu ochrony zdrowia (POZ, AOS, SZP), ale koncentrujących się na instrumentach zapewniających kontynuację procesu leczenia i osiąganiu optymalnych efektów (outcomes) interwencji medycznych. Koordynacja pomiędzy ww. poziomami systemu ochrony zdrowia ma charakter głównie integracji pionowej. Tworzenie i wdrażanie narzędzi umożliwiających i ułatwiających koordynowanie opieki zdrowotnej, np. disease management – schematy zarządzania przypadkami chorobowymi; clinical pathways - ścieżki kliniczne ustalone dla danych przypadków chorobowych) ma charakter głównie integracji poziomej. Takie podejście pozwala zarówno na polepszenie efektów zdrowotnych (outcomes) jak i zwiększenie efektywności systemu ochrony zdrowia w sensie ilości zasobów (pracy, finansów) koniecznych do osiągnięcia określonych rezultatów

Organizacja pozarządowa – organizacja pozarządowa w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

OSI – Obszary Strategicznej Interwencji, tj. obszary, które będą adresatami polityki regionalnej państwa. Są to obszary zarówno o najniższym poziomie rozwoju, które wymagają interwencji rządu ze względu na skalę problemów, których same nie są w stanie rozwiązać, jak i o najwyższym poziomie rozwoju, które ze względów społeczno-gospodarczych wywierają lub będą wywierać duży wpływ na rozwój kraju. OSI zostały zidentyfikowane w Strategii Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Osoba niepełnosprawna – osoby niepełnosprawne w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Osoba zwolniona – osoba pozostająca bez zatrudnienia, która utraciła pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.

Osoby bierne zawodowo – osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne). Osoby będące na urlopie wychowawczym (rozumianym jako nieobecność w pracy, spowodowana opieką nad dzieckiem w okresie, który nie mieści się w ramach urlopu macierzyńskiego lub urlopu rodzicielskiego), są uznawane za bierne zawodowo, chyba, że są

zarejestrowane już jako bezrobotne (wówczas status bezrobotnego ma pierwszeństwo). Osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek (w tym członek rodziny bezpłatnie pomagający osobie prowadzącej działalność) nie są uznawane za biernie zawodowo. **Osoba po 50 roku życia** – osoba, która w dniu przystąpienia do projektu ukończyła 50 lat. W przypadku gdy dzień rozpoczęcia udziału w projekcie przypadł w dniu 50-tych urodzin uczestnika, wówczas osoba ta jest wliczana do grupy osób po 50 roku życia

Osoba po 29 roku życia - osoba, która w dniu przystąpienia do projektu ukończyła 30 lat. W przypadku gdy dzień rozpoczęcia udziału w projekcie przypadł w dniu 30-tych urodzin uczestnika, wówczas osoba ta jest wliczana do grupy osób po 29 roku życia

Organ dotujący – organ przyznający dotację na podstawie art. 80 i art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Organ prowadzący – jednostka samorządu terytorialnego, inna osoba prawna lub fizyczna odpowiedzialna za działalność ośrodka wychowania przedszkolnego, szkoły lub placówki systemu oświaty

ORE – Ośrodek Rozwoju Edukacji

Osoby o niskich kwalifikacjach – osoby posiadające wykształcenie do poziomu ISCED 3 włącznie zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Kształcenia (ISCED 2011) zaaprobowaną przez Konferencję Ogólną UNESCO. Definicja poziomów wykształcenia (ISCED) została zawarta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES) – podmiot lub partnerstwo posiadające akredytację ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, świadczące łącznie wszystkie rodzaje usług wsparcia ekonomii społecznej.

Ośrodek wychowania przedszkolnego – publiczny lub niepubliczny podmiot wymieniony w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, z uwzględnieniem art. 6 ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw, w którym jest prowadzone wychowanie przedszkolne

Otoczenie podmiotów ekonomii społecznej – samorząd lokalny i regionalny oraz podległe mu instytucje pomocy społecznej i instytucje rynku pracy, instytucje grantodawcze, media, sektor biznesowy (przedsiębiorcy) oraz lokalne grupy działania

Otoczenie społeczno-gospodarcze szkół lub placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie zawodowe – rozumiane jako pracodawcy, organizacje pracodawców, przedsiębiorcy, instytucje rynku pracy, szkoły wyższe zgodnie z wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020

Outplacement – usługi rynku pracy świadczone na rzecz pracownika znajdującego się w okresie wypowiedzenia umowy o pracę/stosunku służbowego lub zagrożonego zwolnieniem z pracy lub zwolnionego, z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Outplacement może obejmować w szczególności: poradnictwo zawodowe i psychologiczne, pomoc w znalezieniu nowego miejsca pracy, finansowanie

szkoleń i kursów przekwalifikowujących, kursów doszkalających, środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.

OZE – odnawialne źródła energii

PI – Priorytet Inwestycyjny

Placówka systemu oświaty – placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne oraz placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe

Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie ogólne - placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Placówka systemu oświaty prowadząca kształcenie zawodowe – placówka w rozumieniu art. 2 pkt 3a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Plan gospodarki niskoemisyjnej – dokument strategiczny, którego obowiązek opracowania wynika z treści *Umowy Partnerstwa*, opracowany zgodnie z przygotowanymi przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej zaleceniami, warunkujący dofinansowanie ze środków unijnych w ramach poszczególnych PI

PO – Program Operacyjny

PO PŻ – Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa - krajowy program operacyjny współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, który realizowany jest w oparciu o rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 223/2014 z dnia 11 marca 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym. Program przyczyniać się będzie do ograniczania ubóstwa poprzez zwiększenie bezpieczeństwa żywnościowego osób najbardziej potrzebujących i realizację działań na rzecz włączenia społecznego.

Podmiot, który wdraża instrumenty finansowe – podmiot, o którym mowa w art. 28 ust. 2 ustawy wdrożeniowej

Podejście popytowe – mechanizm dystrybucji środków EFS ukierunkowany na możliwość dokonania swobodnego wyboru usług rozwojowych przez przedsiębiorstwo oraz odpowiadający na indywidualne potrzeby rozwojowe przedsiębiorstwa

Podmiotowy System Finansowania (PSF) – system dystrybucji środków przeznaczonych na wspieranie rozwoju przedsiębiorstw i pracowników oparty na podejściu popytowym

Podstawowa opieka zdrowotna (POZ) – rozumiana zgodnie z art. 5 ust. 27 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych jako świadczenia zdrowotne profilaktyczne, diagnostyczne, lecznicze, rehabilitacyjne oraz pielęgnacyjne z zakresu medycyny ogólnej, rodzinnej, chorób wewnętrznych i pediatrii, udzielane w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej

Policy paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020 Krajowe Ramy Strategiczne – dokument o charakterze strategiczno-wdrożeniowym, opisujący cele, kierunki interwencji i narzędzia realizacji w obszarze opieki zdrowotnej na lata 2014-2020

Pracownik przewidziany do zwolnienia – pracownik, który znajduje się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn dotyczących zakładu pracy lub który został poinformowany przez pracodawcę o zamiarze nieprzedłużenia przez niego stosunku pracy lub stosunku służbowego.

Pracownik zagrożony zwolnieniem – pracownik zatrudniony u pracodawcy który w okresie 12 miesięcy poprzedzających przystąpienie uczestnika do projektu dokonał rozwiązania stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracownika zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych rozwiązaniach z pracownikami stosunku pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 26 czerwca 1976 r. Kodeks Pracy, w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej, niż 20 pracowników albo dokonał likwidacji stanowisk z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych oraz technologicznych.

Preinkubacja działalności gospodarczej – prowadzenie działalności gospodarczej przez osobę fizyczną poprzez korzystanie z podmiotowości prawnej inkubatora, bez jej formalnej rejestracji. Wsparcie to umożliwiła preinkubowanemu przedsiębiorcy przetestowanie pomysłu na biznes w realnych warunkach rynkowych i skupienie się na zarządzaniu własną firmą, pozostawiając wszelkie formalności, a więc kwestie organizacyjno-prawno-księgowe inkubatorowi

Produkt regionalny – produkt rolny lub środek spożywczy, posiadający przyznaną przez Komisję Europejską: Chronioną Nazwę Pochodzenia (ChNP), Chronione Oznaczenie Geograficzne (ChOG), Gwarantowaną Tradycyjną Specjalność/ Świadectwo Szczególno Charakteru (GTS)

Program rewitalizacji – zgodnie z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju *W zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* z 3 lipca 2015 r. inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej, lub technicznej, lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji

Projekt – projekt, o którym mowa w art. 2 pkt 18 Ustawy

Projekt edukacyjny – indywidualne lub zespołowe, planowe działanie uczniów, mające na celu rozwiązanie konkretnego problemu, z zastosowaniem różnorodnych metod. Projekt edukacyjny jest realizowany przez zespół uczniów pod opieką nauczyciela i obejmuje następujące działania:

- a) wybranie tematu projektu edukacyjnego;
- b) określenie celów projektu edukacyjnego i zaplanowanie etapów jego realizacji;
- c) wykonanie zaplanowanych działań;
- d) przedstawienie rezultatów projektu edukacyjnego.

Projekt rewitalizacyjny – projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy, zgodny z wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju *W zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020* z 3 lipca 2015 r., wynikający z programu rewitalizacji tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu

rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych

Projekt zintegrowany – co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje. Koordynacja polega w szczególności na określeniu wzajemnych relacji między projektami w zakresie warunków ich wyboru i oceny lub postanowień umów o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu

Przedmioty przyrodnicze – przedmioty, do których zalicza się w szczególności:

- a) przyrodę w szkołach podstawowych;
- b) biologię, chemię, geografię, fizykę w gimnazjach;
- c) biologię, chemię, geografię, fizykę (zarówno w zakresie podstawowym, jak i rozszerzonym) oraz przedmiot uzupełniający przyroda w szkołach ponadgimnazjalnych.

Przedsiębiorstwo – przedsiębiorstwo w rozumieniu art. 1 załącznika I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 roku uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym z zastosowaniem art.107 i 108 Traktatu.

Publiczny rejestr referencyjny - rejestr, ewidencja, wykaz, lista, spis albo inna forma ewidencji, służąca do realizacji zadań publicznych, prowadzona przez podmiot publiczny na podstawie odrębnych przepisów ustawowych (zgodnie z ustawą z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji podmiotów realizujących zadania publiczne).

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

Publiczny transport zbiorowy – powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii komunikacyjnej, liniach komunikacyjnych lub sieci komunikacyjnej

Regionalny Program Zdrowotny (RPZ) – program polityki zdrowotnej, którego wdrożenie współfinansowane jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, zgodny z definicją wynikającą z „Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020” i opracowany z zachowaniem wymogów wynikających z tego dokumentu.

Rehabilitacja linii kolejowych – proces prowadzący do osiągnięcia przez istniejącą infrastrukturę transportową pierwotnych parametrów konstrukcyjnych połączony z długoterminową poprawą jakości tej infrastruktury w porównaniu ze stanem obecnym, zgodnie z wymogami i przepisami ustanowionymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 roku

Rehabilitacja medyczna – zespół działań, których celem jest przywrócenie lub kształtowanie u człowieka z niepełnosprawnością utraconych optymalnych funkcji biologicznych, rodzinnych i społecznych. Rozpoczyna się w czasie rozpoznania choroby i konstrukcji planu leczenia. Jej głównym

celem jest jak najszybsze i skuteczne osiągnięcie wydolności psychofizjologicznej w zakresie możliwym w aktualnej sytuacji osoby chorej. Szeroko stosowana i odpowiednio wdrożona przynosi wymierne korzyści w postaci skrócenia czasu leczenia i powrotu osoby chorej lub niepełnosprawnej do możliwie wysokiej sprawności fizycznej i psychicznej. Pozwala na odzyskanie i utrzymanie sprawności samoobsługowej, co przekłada się na poszerzenie zakresu integracji w rodzinie i w społeczeństwie. Rehabilitacja medyczna ma charakter specyficzny, indywidualny i ściśle zależny od aktualnej sytuacji osoby chorej

Rejestr medyczny – tworzony zgodnie z prawem rejestr, ewidencję, listę, spis albo inny uporządkowany zbiór danych osobowych lub jednostkowych danych medycznych (zgodnie z art. 2 pkt. 12 ustawy z dnia 28 kwietnia 2011 r. o systemie informacji w ochronie zdrowia)

Restrukturyzacja – proces systemowych zmian majątkowych, organizacyjnych, ekonomicznych, finansowych i technicznych dostosowanych do efektywnej realizacji celów przedsiębiorstwa (K. Wanielista, I. Miłkowska, Słownik menedżera)

Rejestr Usług Rozwojowych (RUR) – rejestr podmiotów, które jako usługodawcy zapewniają należyte świadczenie usług rozwojowych instytucjom/przedsiębiorcom lub ich pracownikom lub osobom fizycznym, oraz usług rozwojowych świadczonych przez te podmioty. Rejestr jest jawny i prowadzony w formie elektronicznej. Nie są jednak udostępniane: numery PESEL i adres miejsca zamieszkania przedsiębiorcy będącego osobą fizyczną, gdy w miejscu tym nie jest wykonywana działalność gospodarcza. Nie udostępnia się publicznie informacji dotyczących Uczestników indywidualnych

Renowacja – prace konserwatorsko-restauratorskie, remont budynku prowadzące do odzyskania przez niego stanu poprzedniej świetności

Rewitalizacja – kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób: spójny wewnątrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a) uwzględnienie rewitalizacji jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b) pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne, lub techniczne, lub środowiskowe;
- c) ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d) właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru

- e) zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f) koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g) realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć.

Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w UP, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 UP.

RPO – Regionalny Program Operacyjny

RPO WŁ na lata 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego na lata 2014-2020

RSI LORIS 2030 - Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Łódzkiego LORIS 2030

Rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006

SL2014 – aplikacja główna centralnego systemu teleinformatycznego

Specjalizacje regionalne – inteligentne specjalizacje regionalne określone w RSI LORIS 2030, przygotowane w procesie przedsiębiorczego odkrywania, z uwzględnieniem elastycznego systemu monitorowania specjalizacji regionalnych, pozwalającego na aktualizowanie zapisów RSI LORIS 2030 o informacje pochodzące ze sfery rynkowej; wyłoniono 6 specjalizacji regionalnych:

- nowoczesny przemysł włókienniczy i mody (w tym wzornictwo),
- zaawansowane materiały budowlane
- medycyna, farmacja, kosmetyki
- energetyka, w tym odnawialne źródła energii
- innowacyjne rolnictwo i przetwórstwo rolno-spożywcze
- informatyka i telekomunikacja

Specjalne potrzeby edukacyjne – potrzeby, które w procesie rozwoju dzieci i młodzieży wynikają z:

- a) zaburzeń (np. rozwojowych, obniżonych możliwości intelektualnych, wad wymowy);

- b) niepełnosprawności (np. upośledzenie umysłowe, niewidzenie i słabe widzenie, niesłyszenie i słabe słyszenie, afazja, niepełnosprawność ruchowa, całościowe zaburzenie rozwojowe ze spektrum autyzmu, w tym zespół Aspergera, niepełnosprawności sprzężone);
- c) choroby przewlekłej;
- d) niedostosowania społecznego albo zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- e) zaburzeń w funkcjonowaniu emocjonalno–społecznym, powstających m. in. w wyniku sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- f) trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą;
- g) specyficznych trudności w uczeniu się, w tym niepowodzeń edukacyjnych;
- h) szczególnych uzdolnień w zakresie przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych, języków obcych, przedsiębiorczości oraz przedmiotów zawodowych;
- i) zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi.

SRWŁ 2020 – Strategia Rozwoju Województwa Łódzkiego 2020

Staż – nabywanie umiejętności praktycznych do wykonywania pracy, przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

SSE – Specjalne Strefy Ekonomiczne

Stowarzyszenie Łódzki Obszar Metropolitalny (SŁOM) – Stowarzyszenie Miasta Łodzi z gminami i powiatami z jego obszaru funkcjonalnego, którego celem jest m.in. wdrażanie Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych na terenie województwa łódzkiego. SŁOM jest Instytucją Pośredniczącą dla poddziałań RPO WŁ na lata 2014-2020 dedykowanych ZIT

Strategia Europa 2020 – Komunikat Komisji z dnia 3 marca 2010 EUROPA 2020 Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu

Strategia ZIT - Strategia Rozwoju Łódzkiego Obszaru Metropolitalnego 2020+

Stypendium szkoleniowe – element projektu outplacementowego, skierowany do osób pozostających bez zatrudnienia uczestniczących w szkoleniu lub kursach w wysokości nie większej niż 120% zasiłku, o którym mowa w art. 72 ust. 1 pkt.1 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy pod warunkiem, że liczba godzin szkolenia lub kursu wynosi nie mniej, niż 150 godzin miesięcznie – w przypadku niższego wymiaru godzin, stypendium ustala się proporcjonalnie.

Subsydiowanie zatrudnienia – forma pomocy finansowej dla pracodawcy stanowiąca zachętę do zatrudnienia, zakładająca redukcję kosztów ponoszonych przez niego na zatrudnienie pracowników.

Systemy telematyczne – rozwiązania telekomunikacyjne, informatyczne, informacyjne oraz automatycznego sterowania, dostosowane do potrzeb obsługiwanych systemów fizycznych – wynikających z ich zadań, infrastruktury, organizacji, procesów utrzymania oraz zarządzania – i zintegrowane z tymi systemami

System teleinformatyczny – zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania, zapewniający przetwarzanie i przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych

poprzez sieci telekomunikacyjne za pomocą właściwego dla danego rodzaju sieci urządzenia końcowego w rozumieniu ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. – Prawo telekomunikacyjne

Szkolenia kaskadowe – system szkoleń wewnętrznych polegający na przekazywaniu wiedzy i umiejętności jednej grupy pracowników innej grupie pracowników w urzędzie lub szkolenia prowadzone przez wyselekcjonowaną i przygotowaną do ich prowadzenia grupę osób posiadających umiejętności przekazywania wiedzy innym.

Szkolenie zawodowe – szkolenie mające na celu uzyskanie lub uzupełnienie umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz ogólnych, w tym umiejętności poszukiwania zatrudnienia.

Szkoła – podmiot wymieniony w art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Szkoła dla dorosłych – szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 1, 2 i 3 lit. b i d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

Szkoła integracyjna – szkoła o której mowa w art. 3 pkt 2a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, w której wszystkie oddziały są oddziałami integracyjnymi

Szkoła policealna – szkoła, o której mowa w art. 9 ust. 1 pkt 3 lit. d ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Szkoła specjalna – szkoła, o której mowa w art. 3 pkt 1a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty

Środki trwałe – rozumiane zgodnie z definicją w Wytocznych w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

Uczeń młodszy – uczeń przekraczający jeden z poniższych progów edukacyjnych:

a) przedszkole – I etap edukacyjny (szkoła podstawowa, klasy I-III)

b) I etap edukacyjny – II etap edukacyjny (szkoła podstawowa, klasy IV-VI)

c) II etap edukacyjny – III etap edukacyjny (gimnazjum)

Uproszczone metody rozliczania wydatków – metody, o których mowa w podrozdziale 6.6 i 8.6 Wytocznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

SZOOP – Szczegółowy opis osi priorytetowych programu operacyjnego – dokument przygotowany i przyjęty przez instytucję zarządzającą krajowym albo regionalnym programem operacyjnym oraz zatwierdzony w zakresie kryteriów wyboru projektów przez komitet monitorujący, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ogólnego, określający w szczególności zakres działań lub poddziałań realizowanych w ramach poszczególnych osi priorytetowych programu operacyjnego

SPInKa – Szkolny Punkt Informacji i Kariery

TBS – Towarzystwo Budownictwa Społecznego

TEN-T – Transeuropejska sieć transportowa – system transportowy UE obejmujący infrastrukturę na potrzeby transportu kolejowego, wodnego śródlądowego, drogowego, morskiego, lotniczego i multimodalnego, zdefiniowany w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1315/2013 z dnia 11 grudnia 2013 roku w sprawie unijnych wytycznych dotyczących rozwoju transeuropejskiej sieci transportowej i uchylającym decyzję nr 661/2010/UE.

TIK (ang. ICT) – Technologie Informacyjno-Komunikacyjne

Transport multimodalny – przewóz towarów, przy użyciu dwóch lub więcej rodzajów transportu

Umowa Partnerstwa (UP) – dokument przyjęty przez Komisję Europejską w dniu 23 maja 2014 r., o którym mowa w art. 2 pkt 20 rozporządzenia ogólnego

Usługi rozwojowe – usługa, skierowana do właścicieli, kadry zarządzającej lub pracowników przedsiębiorstwa, pozwalająca na rozwój przedsiębiorstwa lub jego pracowników, w tym nabycie, utrzymanie lub podniesienie poziomu wiedzy, umiejętności lub kompetencji, nabycie lub potwierdzenie kwalifikacji, a także usprawnienie procesów lub obszaru działania przedsiębiorstwa, realizację strategii, częściową lub całkowitą zmianę profilu działalności gospodarczej – z wyłączeniem zakupu środków trwałych i niematerialnych oraz niezwiązanych bezpośrednio z usługą rozwojową.

USMT – ukierunkowane schematy mobilności transnarodowej

Ustawa wdrożeniowa – ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020

Walidacja – wieloetapowy proces sprawdzania, czy – niezależnie od sposobu uczenia się – kompetencje wymagane dla danej kwalifikacji zostały osiągnięte. Walidacja prowadzi do certyfikacji. Walidacja obejmuje nie tylko ocenę kompetencji (osiągniętych efektów uczenia się), lecz także sprawdzenie ich zgodności z wymaganiami dla danej kwalifikacji

Wkład własny – środki finansowe lub wkład niepieniężny zabezpieczone przez beneficjenta, które zostaną przeznaczone na pokrycie wydatków kwalifikowanych i nie zostaną beneficjentowi przekazane w formie dofinansowania.

Wskaźnik Edukacyjnej Wartości Dodanej (Wskaźnik EWD) – wskaźnik będący jedną z miar efektywności nauczania w danej szkole w zakresie sprawdzanym egzaminami zewnętrznymi, opisujący wkład szkoły w końcowy wynik egzaminacyjny. Ma zastosowanie do szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Wsparcie pomostowe – udzielane w okresie pierwszych 12 miesięcy prowadzenia działalności gospodarczej (pomoc w efektywnym wykorzystaniu wsparcia finansowego wspomagająca rozwój działalności gospodarczej).

Wykluczenie społeczne – brak lub ograniczone możliwości uczestnictwa, wpływania, korzystania osób i grup z podstawowych praw, instytucji publicznych, usług, rynków, które powinny być dostępne dla każdego

Zabytek wpisany do rejestru zabytków:

- a) **zabytek nieruchomy** – wpisany do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków
- b) **zabytek ruchomy** – wpisany do rejestru zabytków na podstawie decyzji wydanej przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków lub wpisane do inwentarza muzeum lub wchodzące w skład narodowego zasobu archiwalnego lub narodowego zasobu bibliotecznego

Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT) – mechanizm, za pomocą którego partnerstwa jednostek samorządu terytorialnego, miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie (miasto i samorzady znajdujące się w jego oddziaływaniu), na podstawie przyjętej wspólnie strategii, wdrażają wspólne przedsięwzięcia, łączące działania finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego

Zintegrowany węzeł przesiadkowy – miejsce umożliwiające dogodną zmianę środka transportu wyposażone w niezbędną dla obsługi podróży infrastrukturę, w szczególności: miejsca postojowe, przystanki komunikacyjne, punkty sprzedaży biletów, systemy informacyjne umożliwiające zapoznanie się zwłaszcza z rozkładem jazdy, linią komunikacyjną lub siecią komunikacyjną.

Żłobek – definicja zgodna z Ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3.

Załączniki

Załącznik nr 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych

Załącznik nr 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań

- Wskaźniki rezultatu bezpośredniego
- Wskaźniki produktu

Załącznik nr 3 – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań

Załącznik nr 4 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego

Załącznik nr 5 – Zasady kwalifikowalności wydatków w zakresie EFRR